

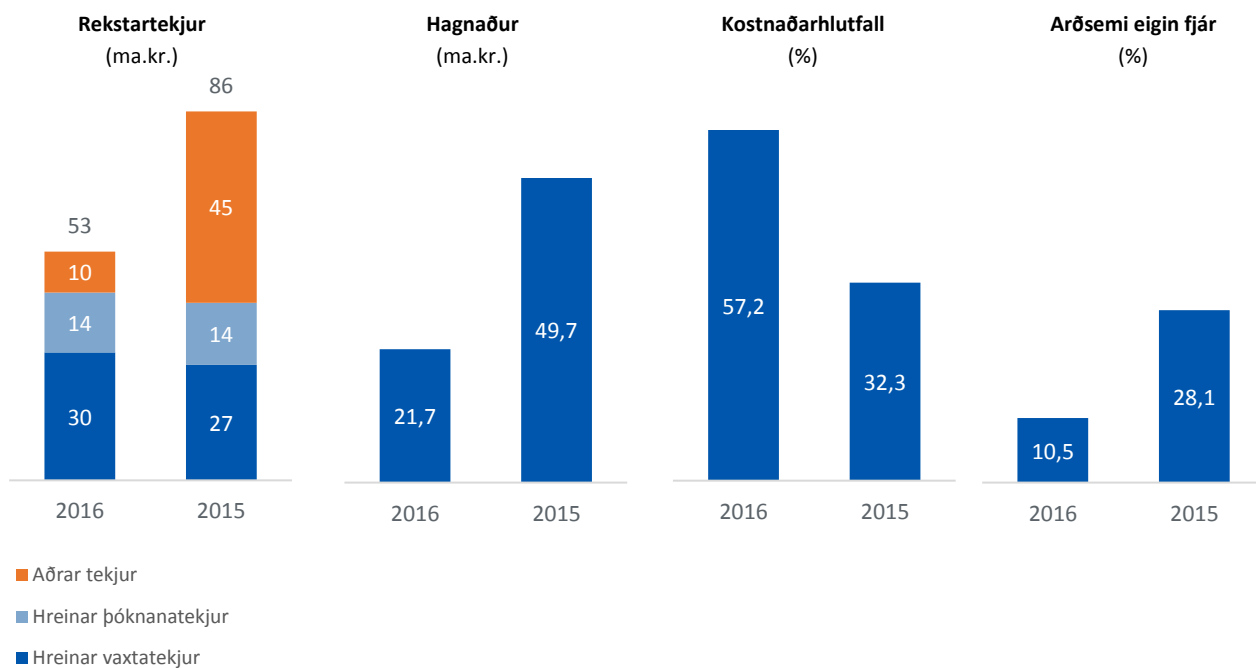
Ársreikningur samstæðu

- fyrir árið 2016

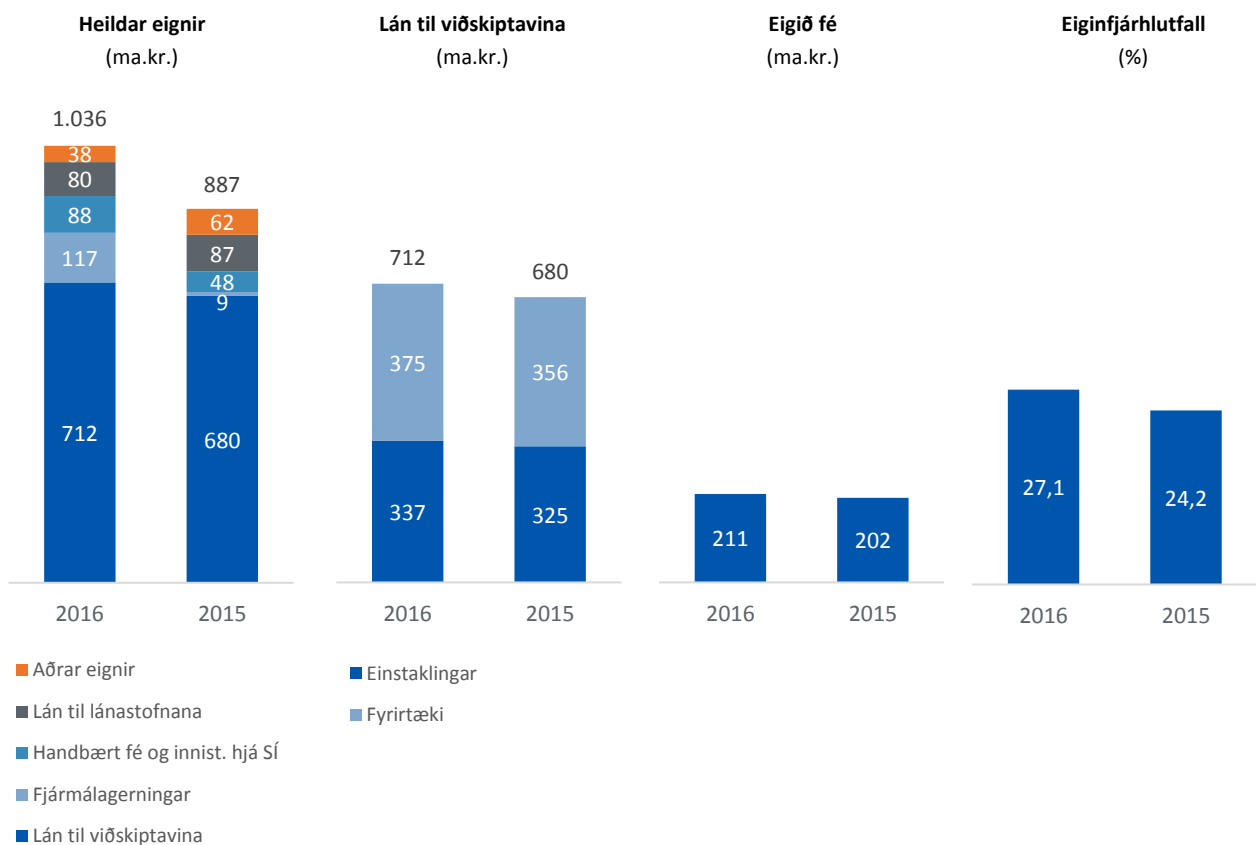
	bls.
Lykiltölur	3
Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra	4
Áritun óháðs endurskoðanda	9
Yfirlit um heildarafkomu samstæðunnar	12
Efnahagsreikningur samstæðunnar	13
Yfirlit um breytingar á eigin fé samstæðunnar	14
Yfirlit um sjóðstreymi samstæðunnar	15
Skýringar við samstæðureikninginn	17
5 ára yfirlit	89
Viðauki (óendurskoðaður)	90

Lykiltölur

YFIRLIT UM HEILDARAFKOMU SAMSTÆÐUNNAR

EFNAHAGSREIKNINGUR SAMSTÆÐUNNAR

Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra

Ársreikningur samstæðu Arion banka fyrir árið 2016 samanstendur af ársreikningi Arion banka hf. („bankans“) og dótturfélaga hans, en saman er vísað til þeirra sem „samstæðunnar“.

Horfur í rekstri

Árið 2016 var viðburðaríkt ár í íslensku efnahagslífi. Á fyrstu níu mánuðum ársins jókst landsframleiðsla um 6,2% milli ára og stafar það bæði af fjárfestingu og einkaneyslu. Þrátt fyrir vaxandi einkaneyslu hefur þjóðhagslegur sparnaður aukist sem er vísbending um að aukinn kaupmáttur renni ekki að fullu í neyslu heldur einnig í aukinn sparnað. Þróttmikinn hagvöxt má einnig rekja til hinnar hratt vaxandi ferðaþjónustu en ferðamönnum sem komu til Íslands fjölgaði um rúm 40% milli ára. Ferðaþjónustan hefur rutt sér til rúms í efnahagslífinu og er nú stærsta útflutningsgrein landsmanna. Gjaldeyrstekjur vegna aukins útflutnings hafa ýtt undir styrkingu nafngengis krónunnar en meðalgengið styrktist um tæp 11% milli ára. Atvinnuleysi nam 3% að meðaltali í fyrra en var 4% árið 2015. Verðbólga var 1,7% sem er undir viðmiði Seðlabanka Íslands. Áfram er gert ráð fyrir kröftugum hagvexti eða um 5% en flestar vísbendingar benda til kraftmeiri einkaneyslu í ár en í fyrra. Áætlað er að atvinnuleysi lækki lítillega og að verðbólga verði áfram lág eða að meðaltali um 1,8% sökum frekari styrkingu krónunnar. Aðstæður eru því ákjósanlegar fyrir Arion banka sem hefur meginhluta starfsemi sinnar á innlendum markaði.

Í október hækkaði lánsþæfismatsfyrirtækið Standard & Poor's lánsþæfismat Arion banka úr BBB- með jákvæðum horfum í BBB með jákvæðum horfum. Bætt lánsþæfismat endurspeglar sterkan efnahag og góða lausafjárstöðu Arion banka sem byggir m.a. á góðri stöðu íslensks efnahagslífs og bættri skuldastöðu heimila og fyrirtækja. Einnig er horft til greiðari aðgangs Arion banka að erlendum lánsfjármörkuðum.

Arion banki er leiðandi, vel samsettur alhliða tengslabanki á íslenskum fjármálamarkaði. Bankinn hefur hófsama áhættusamsetningu eigna og hefur afar sterka stöðu á öllum tekjusviðum sem eru viðskiptabankasvið fyrirtækjasvið, eignastýring og fjárfestingarbankasvið. Bankinn á að auki dótturfélög sem auka þjónustuframboð hans og eru mikilvægur hluti af samstæðunni. Helstu dótturfélög eru Valitor, sem er leiðandi á sviði færsluhirðingar og greiðslumiðlunar á íslenskum markaði og er einnig með starfsemi á Norðurlöndum og í Bretlandi. Bankinn á einnig Stefni, sem er stærsta sjóðastýringafyrirtæki á Íslandi, Vörð tryggingar, sem er fjórða stærsta tryggingafélagið á Íslandi og Okkar líf, sem er næst stærsta líftryggingafélag Íslands. Unnið er að samruna Okkar líftrygginga hf. og Varðar líftrygginga hf., sem er dótturfélag Varðar trygginga hf.

Arion banki leggur áherslu á nýjungar og hagkvæmni í rekstri. Bankinn hefur um árabil lagt áherslu á þróun netbankans en á undanföllum árum hefur þróun mobile banking verið í fyrirrúmi. Þessar nýju dreifileiðir hafa þegar haft og munu halda áfram að hafa áhrif á það hvernig bankinn sinnir þörfum viðskiptavina. Þannig hefur útibúum fækkað verulega á undanföllum árum og mun bankinn áfram leita leiða til að hagræða í útibúakerfinu. Arion banki leggur einnig mikla áherslu á stafræna framtíð sem er mikilvægur þáttur í að bæta upplifun viðskiptavina og draga úr rekstrarkostnaði á öllum sviðum bankans til lengri tíma.

Efnahagur bankans er afar traustur, sem endurspeglast í vognarhlutfalli upp á 18,0%, sjá nánar í skýringu 44. Lausafjárstaða bankans var einnig sterk í lok ársins og lausafjárhlutfallið var 171%, sjá nánar í skýringu 42. Allar forsendur eru til staðar fyrir bankann að bjóða viðskiptavinum sínum fyrsta flokks þjónustu sem snýr að einstaklingum, fyrirtækjum, eignastýringu og fjárfestingarbankastarfsemi. Þá gerir sterkur efnahagur bankans honum kleift að vaxa með viðskiptavinum sínum en jafnframt að greiða samkeppnishæfan arð til eigenda sinna.

Kaupþing ehf. hefur lýst yfir áhuga á að skoða möguleika á sölu 87% eignarhluta dótturfélags síns, Kaupskila ehf., í Arion banka hf. Þann 15. júní gáfu Arion banki og Kaupþing ehf. út eftirfarandi yfirlýsingu: “Í ljósi áframhaldandi jákvæðrar þróunar íslensks efnahagslífs meta nú Arion banki og Kaupþing, sem er meirihlutaeigandi Arion banka, þá möguleika sem fyrir hendi eru varðandi eignarhlut Kaupþings í bankanum. Almenn hlutafjárútböð er meðal þeirra kosta sem verið er að skoða, en rétt er að taka fram að engin ákvörðun hefur verið tekin varðandi framkvæmdina, tiltekin viðskipti eða tímasetningu”.

Starfsemi á árinu

Hagnaður ársins nam 21.739 milljónum króna og nam eigið fé samstæðunnar 211.384 milljónum króna í lok árs. Arðsemi eigin fjár var 10,5% á árinu. Eiginfjárhlutfall samstæðunnar reiknað samkvæmt lögum um fjármálaafyrirtæki var 27,1% og eiginfjárþáttur A var 26,6% sem er vel umfram kröfur sem Fjármálaeftirlitið gerir og ákvæði í lögum. Lausafjárstaða bankans var einnig sterk í lok ársins og vel yfir lögbundnum lágmarkum.

Stjórn bankans leggur til að hagnaður ársins verði færður meðal eiginfjár og að enginn arður verði greiddur á árinu 2017 vegna uppgjörársins 2016, að svo stöddu. Stjórn bankans hefur víðtæka heimild til að leggja fram tillögu um arðgreiðslu eða aðra ráðstöfun eigin fjár og því mun stjórnin mögulega boða til aukahluthafafundar síðar á árinu þar sem tillaga um slíka ráðstöfun yrði lögð fyrir.

Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra

Þann 30. september 2016 gekk Arion banki frá kaupum á öllu hlutfé í Verði tryggingum hf. Með kaupnum á Verði tryggingum bæstast skaðatryggingar við fjölbreytt vöru- og þjónustuframboð Arion banka. Vörður tryggingar hf. er dótturfélag Arion banka.

Í júní gekk dótturfélag Arion banka, Valitor Holding hf., frá sölu á eignarhlut sínum í Visa Europe Ltd. til Visa Inc. Hagnaður af sölnni var 5.291 m.kr. eftir að tekið hefur verið tillit til skilyrtrar greiðslu til Landsbankans hf. og tveggja sparisjóða, sem var hluti af samkomulaginu þegar Arion banki keypti 39,21% eignarhlut í Valitor Holding hf. árið 2014. Hagnaðurinn er flokkaður meðal hreinna fjármunatekna í yfirliti um heildarafkomu á öðrum ársfjórðungi 2016. Eignarhluturinn var flokkaður meðal fjáreigna til sölu í árslok 2015.

Megin breyting á efnahagsreikningi á árinu er tengd fjármögnun bankans, auknum lánnum til viðskiptavina og hækkun á lausafé. Lán til viðskiptavina jukust um 32,1 m.kr. eða 4,7% á árinu þrátt fyrir verulega styrkingu krónunna gagnvart erlendum gjaldmiðlum á árinu. Um 17% af heildarlánnum til viðskiptavina er í erlendri mynt. Aukninguna má einkum rekja til nýrra lánveitinga til einstaklinga, fyrirtækja í fasteignaviðskiptum og iðnaði, orkuiðnaði og framleiðslu.

Eitt af meginverkefnum Arion banka á undanförunum árum hefur verið að auka gæði lánasafns og draga úr vægi vandræðalána. Þetta hefur skilað árangri enda er dreifing lána á milli einstaklinga og fyrirtækja góð og hlutfall vandræðalána hefur lækkað í 1,6%.

Í janúar seldi dótturfélag Arion banka, BG12 Slhf., allan eignarhlut sinn í Bakkavor Group Ltd. Megin áhrif sölnnar komu fram í yfirliti um heildarafkomu á árinu 2015 sem matsbreytingar. Á fyrsta ársfjórðungi 2016 voru heildaráhrif á yfirlit um heildarafkomu 498 m.kr.

Arion banki opnaði í maí fyrsta útibú sitt um árabíl þegar nýtt útibú bankans á Keflavíkurlugvelli hóf starfsemi. Þetta er stórt útibú með viðamikil þjónustuframboð sem gerir bankanum kleift að veita sívaxandi fjölda ferðamanna til Íslands framúrskarandi þjónustu.

Fjármögnun Arion banka bankans batnaði enn á árinu 2016. Í janúar lauk bankinn samningum við Kaupþing um fjármögnun. Samningurinn kvað á um útgáfu Arion banka á skuldabréfi að fjárhæð 747 milljónir dollara eða um 97 milljarða króna. Skuldabréfið er til sjö ára, en er uppgreiðanlegt á vaxtagjalddögum fyrstu tvö árin. Skuldabréfið ber fljótandi LIBOR vexti að viðbættu 2,6% álagi fyrstu tvö árin og mun vaxtaálagið að þeim tíma liðnum taka mið af markaðskjörum. Skuldabréfið kom til skuldajöfnunar á láni í erlendum myntum, sem bankinn var áður með hjá Seðlabanka Íslands en var komið í eigu Kaupþings, og innlána Kaupþings hjá Arion banka í erlendum myntum. Útgáfan var liður í aðgerðum sem snéru að Kaupþingi og miðuðu að afnámi fjármagnshafta og tilkynnt var um af fjármála- og efnahagsráðuneytinu 8. júní 2015. Arion banki greiddi stóran hluta af skuldabréfinu til baka á árinu.

Í apríl gaf Arion banki út skuldabréf að fjárhæð 300 milljónir evra eða sem nemur um 42 milljörðum króna. Um var að ræða aðra útgáfu bankans í evrum sem seld er til breiðs hóps fjárfesta. Skuldabréfin eru til þriggja ára og bera fasta 2,5% vexti og voru seld á kjörum sem jafngilda 2,70% álagi á millibankavexti. Í nóvember réðst Arion banki í aðra útgáfu ársins og gaf út skuldabréf til fimm ára að upphæð 300 milljónir evra eða sem nemur um 36 milljörðum króna. Í heild bærust tilboð frá yfir 50 fjárfestum fyrir rúmlega 400 milljónir evra. Skuldabréfin bera fasta 1,625% vexti og voru seld á kjörum sem jafngilda 1,65% álagi á millibankavexti. Umtalsverður hluti framangreindra útgáfa var nýttur til niðurgreiðslu á um 65% af útgáfu bankans frá janúar 2016, sem er í eigu Kaupþings.

Í september var víkjandi lán frá íslenska ríkinu greitt niður að fullu. Til niðurgreiðslunnar voru að hluta til notaðir fjármunir sem fengust úr skuldabréfaútgáfum bankans í erlendum myntum. Við niðurgreiðslu víkjandi láns lækkar vaxtakostnaður bankans talsvert til framtíðar.

Bankinn hefur einnig horft til fleiri fjármögnunarmöguleika. Á árinu var farið í minni skuldabréfaútgáfur í NOK, SEK og fleiri gjaldmiðlum í svokölluðu „Private placement“ formi, haldið var áfram með útgáfu á sértryggðum skuldabréfum sem tryggð eru samkvæmt lögum nr. 11/2008 um sértryggð skuldabréf. Á árinu voru gefin út sértryggð skuldabréf fyrir 24,8 milljarðar króna. Einnig hefur bankinn haldið áfram útgáfu víxla á innlendum markaði, en útgáfa víxla hefur aukið enn frekar fjölbreytni í fjármögnun bankans. Alls voru gefnir út víxlar að fjárhæð 23,5 milljarðar á árinu 2016.

Starfsmenn samstæðunnar voru í 1.239 stöðugildum í lok árs samanborið við 1.147 í lok árs 2015. Þar af voru 869 stöðugildi hjá Arion banka en þau voru 876 í árslok 2015. Starfsmönnum í bankanum fjölgaði um 30 í tengslum við útibúið á Keflavíkurlugvelli. Við kaupin á Verði tryggingum fjölgaði starfsmönnum í samstæðunni um 67 stöðugildi. Þá fjölgaði starfsmönnum Valitor um 37 á árinu. Arion banki hefur fjárfest verulega í erlendri starfsemi Valitor sem hefur vaxið hröðum skrefum á undanförunum árum. Kjarasamningsbundnar launahækkanir, sem tóku gildi 1. Janúar, hækkuðu launakostnað samstæðunnar verulega. Af þessum sökum var leitað leiða til að draga úr launakostnaði og í september fækkaði bankinn starfsfólki um u.þ.b. 6%. Fækkað var á öllum sviðum bankans.

Skattaumhverfi Arion banka breyttist ekki á árinu en skattar á stóra íslenska banka eru mun hærri en á önnur fyrirtæki. Munar þar mest um sérstakan 6% tekjuskatt á hagnað umfram 1 milljarð og bankaskatt sem nemur 0,376% af skuldum umfram 50 milljarða.

Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra

Samstæðan og eignarhald

Fyrir hönd kröfuhafa sinna fer Kaupþing ehf. með 87% hlut í Arion banka hf., í gegnum dótturfélag sitt Kaupskil ehf. Eignandi að 13% hlut í bankanum er íslenska ríkið og fer Bankasýsla ríkisins með eignarhlutinn fyrir hönd þess.

Í stjórn bankans eru átta stjórnarmenn, fjórar konur og fjórir karlar. Er kynjahlutfallið því í samræmi við lög sem kveða á um að fyrirtæki með starfsmenn fleiri en 50 skuli tryggja að hlutfall hvors kyns í stjórn sé eigi lægra en 40%. Sjö stjórnarmenn eru skipaðir af Kaupskilum ehf. og einn af Bankasýslu ríkisins.

Áhættustýring

Samstæðan stendur frammi fyrir ýmis konar áhættum sem tengjast starfsemi hennar sem fjármálafyrirtæki og stafa af daglegum rekstri. Áhættustýring er því grundvallarþáttur í starfi samstæðunnar. Grunnstoðir virkrar áhættustýringar felast í að greina verulega áhættu, að gefa áhættuskuldbindingum töluleg gildi, að grípa til aðgerða til þess að takmarka áhættu og að vakta stöðugt áhættu. Áhættustýringarferlið og geta samstæðunnar til þess að stýra og verðleggja áhættuþætti er ómissandi þáttur í að tryggja áframhaldandi arðsemi samstæðunnar, svo og til þess að tryggja að áhættu hennar sé haldið innan viðunandi marka. Áhættustýringu samstæðunnar, uppbyggingu hennar og helstu áhættuþáttum er lýst í skýringum með ársreikningnum og hefst umfjöllunin í skýringu 40.

Stjórnarhættir

Stjórn Arion banka hf. hefur tileinkað sér góða stjórnarhætti og einsetur sér að stuðla að og styðja við ábyrga hegðun og fyrirtækjamenningu innan bankans til hagsbóta fyrir alla hagsmunaaðila. Arion banki hefur í því skyni sett yfirlýsingu um stjórnarhætti sem ætlað er að stuðla að opnum og traustum samskiptum stjórnar, hluthafa, viðskiptavina og annarra hagsmunaaðila, s.s. starfsmanna bankans og almennings. Þá hlaut bankinn í desember 2015 viðurkenningu sem fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum. Viðurkenningin gildir í þrjú ár nema verulegar breytingar verði á stjórn eða eignarhaldi bankans.

Stjórn Arion banka fer með æðsta vald í málefnum bankans á milli hluthafafunda. Stjórn annast þann þátt rekstrar bankans sem ekki telst til daglegs rekstrar, þ.e. tekur ákvarðanir um mál sem eru óvenjuleg eða mikils háttar. Stjórn Arion banka ræður bankastjóra sem fer með daglegan rekstur í samræmi við þá stefnu sem hún setur. Bankastjóri ræður framkvæmdastjórn. Undirnefndir stjórnar eru fjórar, endurskoðunarnefnd, áhættunefnd, lánanefnd og starfskjaranefnd. Nefndirnar eru allar skipaðar stjórnarmönnum auk eins sérfróðs aðila sem situr í endurskoðunarnefnd og áhættunefnd.

Helstu hlutverk stjórnar, sem nánar eru tilgreind í starfsreglum stjórnar, eru m.a. að staðfesta stefnu bankans, hafa eftirlit með fjárreiðum og bókhaldi og að tryggja viðeigandi innra eftirlit. Stjórn tryggir að innan bankans starfi virk innri endurskoðunardeild, regluvarsla og áhættustýring. Innri endurskoðandi er skipaður af stjórn og starfar óháður öðrum deildum bankans, í samræmi við erindisbréf stjórnar. Innri endurskoðandi veitir óháða og hlutlæga staðfestingu og ráðgjöf sem ætlað er að vera virðisaukandi og bæta rekstur bankans. Regluvörður, sem heyrir beint undir bankastjóra, starfar sjálfstætt innan bankans, í samræmi við erindisbréf stjórnar. Hlutverk regluvörslu er að stuðla að góðri fyrirtækjamenningu og tryggja með skilvirkum fyrirbyggjandi aðgerðum að Arion banki starfi í hvívetna í samræmi við lög, reglur og góða viðskiptahætti.

Stjórnarháttum Arion banka er nánar lýst í stjórnarháttayfirlýsingu bankans sem má finna í óendurskoðuðum viðauka við ársreikninginn og á heimasíðunni www.arionbanki.is. Stjórnarháttayfirlýsingin byggir á lögum og reglum og viðurkenndum leiðbeiningum sem í gildi eru á þeim tíma sem ársreikningur bankans er staðfestur af stjórn. Yfirlýsingin er gerð í samræmi við lög nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja, 5. útgáfu, útgefni af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Kauphöll Íslands í maí 2015. Stjórnarhættir bankans eru í samræmi við leiðbeiningarnar að örfáum tilvikum undanskildum, sem nánar eru tilgreind í stjórnarháttayfirlýsingunni.

Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra

Samfélagsábyrgð

Arion banki tekur virkan þátt í samfélaginu og uppbyggingu þess. Fjármálafyrirtæki eru ein af stoðum samfélagsins og hlutverk bankans er að styðja viðskiptavinum sína, bæði einstaklinga og fyrirtæki, í að ná sínum markmiðum. Starfsfólk starfar með hornsteina bankans að leiðarljósi sem eru; gerum gagn, látum verkin tala og komum hreint fram. Siðareglur bankans eru jafnframt viðmið fyrir starfsfólk til að stuðla að ábyrgri ákvarðanatöku innan bankans. Siðareglurnar eru samþykktar af stjórn bankans.

Arion banki hefur gegnt mikilvægu hlutverki í endurreisn íslensks efnahagslífs og þá ekki síst innlends hlutabréfamarkaðar. Hefur bankinn komið að rúmlega 60% hlutafjárútboða á undanförunum árum, þar með talið öllum útboðum árána 2015 og 2016. Með það að markmiði að skjóta fleiri stoðum undir íslenskt atvinnulíf hefur bankinn jafnframt stutt ötullaga við nýsköpun og sett á laggirnar tvo viðskiptahraðla, Startup Reykjavík og Startup Enenergy Reykjavík, þar sem frumkvöðlum gefst tækifæri á að þróa sínar viðskiptahugmyndir. Startup Reykjavík er að fullu í eigu Arion banka en Startup Energy Reykjavík er samstarfsverkefni með leiðandi aðilum á íslenskum orkumarkaði. Á árinu fjárfesti Arion banki í 17 nýsköpunarfyrirtækjum sem tóku þátt í viðskiptahröðlunum og hefur þar með alls fjárfest í rúmlega 70 nýsköpunarfyrirtækjum á undanförunum árum. Að auki hefur bankinn fjárfest fyrir rúman milljarð króna í sprotasjóðnum Eyfir Sprotar og stutt við nýsköpunarstarf í grunn- og framhaldsskólum landsins.

Straumlínustjórnun hefur verið innleidd um allan bankann með það að markmiði að bæta þjónustu og draga úr hvers kyns sóun. Menning bankans einkennist af stöðugum umbótum og eru umbætur skráðar sérstaklega, markmið sett og þeim fylgt eftir. Á árinu voru unnar 8 umbætur að meðaltali á hvern starfsmann, nokkuð umfram sett markmið. Í anda straumlínustjórnunar er lögð rík áhersla á að auka vægi stafrænnar þjónustu en á árinu voru kynntar 5 nýjar stafrænar lausnir fyrir viðskiptavinum. Stafrænar lausnir draga úr vistspori bankans og viðskiptavina hans með því að spara viðskiptavinum ferðir í útibú og draga úr allri pappírnotkun. Samhliða áherslu á stafrænar lausnir er lögð rík áhersla á að styrkja fjármálaráðgjöf í útibúum bankans og jafnframt sinnir starfsfólk bankans fjármálafræðslu fyrir viðskiptavinum með það að markmiði að auka skilning þeirra á eigin fjármálum.

Frá stofnun bankans hefur verið lögð rík áhersla á skilvirkan og arðsaman rekstur og að tryggja fjárhagslegan styrk bankans þar sem öllum kröfum um eiginfjár- og lausafjárlutföll er mætt. Innra eftirliti hefur verið styrkt með markvissum hætti og störfuðu um 50 starfsmenn við þau mál í lok árs 2016. Arion banki hefur fengið viðurkenningu fyrir góða stjórnarhætti. Jafnframt hefur bankinn fengið Jafnlaunavottun VR og innleitt stjórnkerfi fyrir launaákvæðanir sem miðar að því að útrýma kynbundnum launamun. Á árinu 2016 mældist óútskýrður launamunur kynjanna 3,7% og er markmiðið fyrir árið 2017 að munurinn lækki í 3%.

Á árinu 2016 fór fram endurskoðun stefnu bankans í málefnum samfélagsábyrgðar og síðla árs 2016 var ný stefna, sem samþykkt var af stjórn, kynnt starfsfólki. Arion banki skrifaði árið 2015 undir loftslagsyfirlýsingu Festu og Reykjavíkurborgar og í samstarfi við Klappir Green Solutions, íslenskt nýsköpunarfyrirtæki, fór á árinu 2016 fram vinna við að meta vistspor bankans og markmið sett um hvernig draga megi úr því. Í ársskýrslu bankans fyrir árið 2016 verður gerð nánari grein fyrir þeirri vinnu. Jafnframt verður horft til lista yfir ófjárhagslega þætti sem Nasdaq Ísland leggur áherslu á við skýrslugjöf sem og þeirra 10 grunnviðmiða sem koma fram í UN Global Compact sáttmála Sameinuðu þjóðanna, sem Arion banki gerðist aðili að á árinu 2016. Í ársskýrslu Arion banka verður því gerð nánari grein fyrir þróun, umfangi, stöðu og áhrifum bankans í tengslum við umhverfis-, samfélags- og starfsmannamál.

Á árinu 2017 verður þeirri vinnu sem fram fór á árinu 2016 framhaldið. Hin nýja stefna á sviði samfélagsábyrgðar verður innleidd m.a. með það að markmiði að fjölga ófjárhagslegum mælikvörðum og styrkja sess samfélagsábyrgðar í ferlum og stjórnkerfi bankans.

Skýrsla og áritun stjórnar og bankastjóra

Áritun stjórnar og bankastjóra

Ársreikningur samstæðu Arion banka fyrir árið 2016 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga, lögum um fjármálafyrirtæki og reglum um reikningskil lánastofnana.

Það er álit okkar að samstæðureikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar og sjóðstreymi á árinu 2016 og fjárhagsstöðu hennar 31. desember 2016.

Ennfremur er það álit okkar að samstæðureikningurinn ásamt skýrslu og áritun stjórnar og bankastjóra gefi glögga mynd af þróun í rekstri og stöðu samstæðunnar og lýsi þeim megin áhættu- og óvissuþáttum sem samstæðan stendur frammi fyrir.

Stjórn og bankastjóri Arion banka hf. hafa í dag fjallað um samstæðureikning bankans fyrir árið 2016 og staðfesta hann hér með undirritun sinni. Stjórn og bankastjóri leggja til að samstæðureikningurinn verði samþykktur á aðalfundi Arion banka hf.

Reykjavík, 13. febrúar 2017

Stjórn:

Monica Caneman, stjórnarformaður
Benedikt Olgeirsson
Brynjólfur Bjarnason
Kristín Þ. Flygenring
Måns Höglund
Þóra Hallgrímsdóttir
Guðrún Johnsen
John P. Madden

Bankastjóri:

Höskuldur H. Ólafsson

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Arion banka hf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Arion Banka hf. fyrir árið 2016. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um breytingu á eigin fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2016, efnahag þess 31. desember 2016 og breytingu á handbæru fé á árinu 2016, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Arion Banka hf. í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Megináherslur við endurskoðunina eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á samstæðuársreikningi félagsins árið 2016. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Megináhersla við endurskoðun

Hvernig við endurskoðuðum megináherslur

Mat útlána og virðisrýrnun

Útlán til viðskiptavina er stærsta einstaka eignin á efnahagsreikningi bankans. Ákvörðun um virðisrýrnun á útlán bankans og fjárhæð hennar er verulega háð mati stjórnenda. Vegna mikilvægis matsins, umfangs og áhrifa á ársreikninginn teljum við mat útlána og virðisrýrnun vera megináherslu í endurskoðun okkar.

Aðferðum við matið er lýst í skýringum um reikningsskilaaðferðir nr. 53 og 55.

Við höfum yfirfarið matsreglur útlána, prófað eftirlitsaðgerðir í virðisrýrnunarferlinu og kynnt okkur matsaðferðir sem stjórnendur nota til að áætla hugsanlega virðisrýrnun lána. Þar með talið eru prófanir á eftirlitsaðgerðum bankans við mat á innheimtanleika útlána og skuldbreytingaferli þeirra.

Valið var úrtak úr heildarþýði útlána. Farið var yfir hvort matsaðferðir stjórnenda væru viðeigandi fyrir lán í úrtakinu og hvort færsla virðisrýrnunar væri í samræmi við IFRS. Jafnframt fórum við yfir mat á undirliggjandi tryggingum og virðisrýrðum útlánunum.

Innlausn tekna

Vaxta- og þóknunartekjur eru grundvallar liðir og jafnframt stærstu einstöku liðirnir í rekstrarreikningi bankans.

Báðir liðir eru háðir fyrirfram gefnum samningsákvæðum og því mjög háðir tölverkum og eftirlitsumhverfi bankans. Af þeim ástæðum er þessi liður talinn sem megináhersla við endurskoðunina.

Grundvöllur fyrir innlausn tekna og reikningsskilaaðferðir eru settar fram í skýringum nr 49-51 með ársreikningnum.

Við höfum yfirfarið matsreglur, verkferla og eftirlitsþætti í kringum innlausn tekna. Við höfum prófað viðeigandi eftirlitsþætti varðandi reikningshaldslega meðhöndlum á vaxta- og þóknunartekjum. Jafnframt höfum við yfirfarið hvort vaxtaútreikningur sé í samræmi við ákvæði IAS 39.

Við beittum úrtaksprófunum við endurskoðun vaxtatekna og bárum undirliggjandi gögn saman við lánakerfi bankans. Jafnframt beittum við greiningaraðgerðum við endurskoðunina.

Við beittum úrtaksprófunum við endurskoðun á nákvæmni vaxtaútreikninga.

Áritun óháðs endurskoðanda

Megináhersla við endurskoðun

Hvernig við endurskoðuðum megináherslur

Töluumhverfi

Arion Banki er mjög háður tölvukerfum við þjónustu viðskiptavina, við stuðning við viðskiptaferla, til að tryggja nákvæma vinnslu fjárhagsupplýsinga og sem stuðning við innra eftirlit bankans. Margar eftirlitsaðgerðir með fjárhagsupplýsingum eru háðar sjálfvirkni tölvukerfa en einnig eru heild og gæði skýrsla sem eru framleiddar í kerfum bankans háðar þeim eftirlitsaðgerðum. Að þessu virtu teljum við að megináhersla við endurskoðunina sé skoðun á töluumhverfi bankans.

Við höfum yfirfarið matsreglur og verkferla tengda tölvukerfum bankans. Við prófuðum viðeigandi aðgerðir tengdar eftirliti með breytingastjórnun, eftirliti með aðgangsheimildum og rekstri tölvukerfa tengdum fjárhagsupplýsingum.

Virgni mikils meirihluta eftirlitsaðgerða stóðst prófun en nokkrar eftirlitsaðgerðir kröfðust frekari aðgerða til að kveða úr um hvort hægt væri að ganga út frá heild og nákvæmni þeirra upplýsinga sem á þeim byggja.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og bankastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innfela óendurskoðaðan viðauka við ársreikninginn, 5 ára yfirlit, lykiltölur, óendurskoðað ársfjórðungsyfirlit í skýringu númer 5 og skýrslu stjórnar.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir samstæðuársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og bankastjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og bankastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga lög um ársreikninga. Stjórn og bankastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og bankastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Arion Banka hf. Ef við á, skulu stjórn og bankastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og bankastjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanlega víska er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Áritun óháðs endurskoðanda

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi bankans.
- Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við samstæðuársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.
- Öflun fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á álitum okkar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það megináherslur í endurskoðuninni. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í undantekningartilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar upplýsinganna eru taldar vega þyngra en almannahagsmunir.

Kópavogur, 13 Febrúar 2017

Deloitte ehf.

Páll Grétar Steingrímsson
Endurskoðandi

Gunnar Þorvarðarson
Endurskoðandi

Yfirlit um heildarafkomu samstæðunnar á árinu 2016

REKSTARREIKNINGUR	Skýring	2016	2015
Vaxtatekjur		61.655	54.546
Vaxtagjöld		(31.755)	(27.554)
Hreinar vaxtatekjur	6	29.900	26.992
Þóknatekjur		23.887	21.234
Þóknanagjöld		(9.909)	(6.750)
Hreinar þóknatekjur	7	13.978	14.484
Hreinar fjármunatekjur	8	5.162	12.844
Hreinar tekjur af tryggingastarfsemi	9	1.395	760
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi	25	908	29.466
Aðrar tekjur	10	2.096	1.624
Rekstrartekjur		53.439	86.170
Laun og tengd gjöld	11	(16.659)	(14.892)
Annar rekstrarkostnaður	12	(13.881)	(12.919)
Sérstakur skattur á fjármálaframtæki	13	(2.872)	(2.818)
Hrein virðisbreyting	14	7.236	(3.087)
Hagnaður fyrir skatta		27.263	52.454
Tekjuskattur	15	(6.410)	(3.135)
Hagnaður af áframhaldandi rekstri		20.853	49.319
Afkoma af aflagðri starfsemi að frádregnum skatti	16	886	360
Hagnaður		21.739	49.679
Hagnaður tilheyrir			
Hluthöfum Arion banka hf.		21.147	41.968
Hlutdeild minnihluta	25	592	7.711
Hagnaður		21.739	49.679
Hagnaður á hlut af áframhaldandi starfsemi			
Hagnaður og þynntur hagnaður á hlut sem tilheyrir hluthöfum Arion banka hf. (í krónum)	17	10,13	20,80
ÖNNUR HEILDARAFKOMA			
Hagnaður		21.739	49.679
Hreinn hagnaður af fjáreignum til sölu að frádregnum skatti		(2.903)	2.903
Þýðingarmunur vegna reikningsskila dótturfélaga í erlendri mynt	33	182	13
Hrein önnur heildarafkoma sem færast yfir rekstur á síðari tímabilum		(2.721)	2.916
Heildarafkoma		19.018	52.595
Hagnaður tilheyrir			
Hluthöfum Arion banka hf.		18.426	44.884
Hlutdeild minnihluta		592	7.711
Heildarafkoma		19.018	52.595

Skýringar á blaðsíðum 17 til 88 eru óaðskiljanlegur hluti ársreiknings samstæðu.

Efnahagsreikningur samstæðunnar

31. desember 2016

Eignir	Skýring	2016	2015
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	18	87.634	48.102
Lán til lánastofnana	19	80.116	87.491
Lán til viðskiptavina	20	712.422	680.350
Fjármálagerningar	21-23	117.456	133.191
Fjárfestingareignir	23	5.358	7.542
Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum	25	839	27.299
Óefnislegar eignir	26	11.057	9.285
Skatteignir	27	288	205
Aðrar eignir	28	20.854	17.578
	Eignir samtals	1.036.024	1.011.043
Skuldir			
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	22	7.987	11.387
Innlán frá viðskiptavinum	22	412.064	469.347
Fjárskuldir á gangvirði	22	3.726	7.609
Skattskuldir	27	7.293	4.922
Aðrar skuldir	29	54.094	49.461
Lántaka	22, 30	339.476	256.058
Víkjandi lán	22, 31	-	10.365
	Skuldir samtals	824.640	809.149
Eigið fé			
Hlutfé og yfirverð hlutfjár	33	75.861	75.861
Varasjóðir	33	19.761	4.548
Óráðstafað eigið fé		115.590	112.377
	Eigið fé hluthafa Arion banka	211.212	192.786
Hlutdeild minnihluta		172	9.108
	Eigið fé samtals	211.384	201.894
	Skuldir og eigið fé samtals	1.036.024	1.011.043

Skýringar á blaðsíðum 17 til 88 eru óaðskiljanlegur hluti ársreiknings samstæðu.

Yfirlit um breytingar á eigin fé samstæðunnar á árinu 2016

	Hlutafé og yfirverð hlutafjár	Vara-sjóðir	Óráðstafað eigið fé	Eigið fé hluthafa Arion banka	Hlutdeild minnihluta	Eigið fé samtals
Eigið fé 1. janúar 2016	75.861	4.548	112.377	192.786	9.108	201.894
Hagnaður	-	-	21.147	21.147	592	21.739
Afkoma af fjáreignum til sölu	-	(2.903)	-	(2.903)	-	(2.903)
Þýðingarmunur	-	182	-	182	-	182
Heildarafkoma	-	(2.721)	21.147	18.426	592	19.018
Bundinn sjóður vegna dótturfélaga	-	17.012	(17.012)	-	-	-
Bundinn sjóður vegna hlutdeildarfélaga	-	23	(23)	-	-	-
Bundinn sjóður vegna verðbréfaeignar	-	899	(899)	-	-	-
Lækkun vegna sölu dótturfélags	-	-	-	-	(141)	(141)
Útgreiðsla eigin fjár og arðgreiðsla til minnihluta	-	-	-	-	(9.387)	(9.387)
Eigið fé 31. desember 2016	<u>75.861</u>	<u>19.761</u>	<u>115.590</u>	<u>211.212</u>	<u>172</u>	<u>211.384</u>
Eigið fé 1. janúar 2015	75.861	1.632	83.218	160.711	1.501	162.212
Hagnaður	-	-	41.968	41.968	7.711	49.679
Afkoma af fjáreignum til sölu	-	2.903	-	2.903	-	2.903
Þýðingarmunur	-	13	-	13	-	13
Heildarafkoma	-	2.916	41.968	44.884	7.711	52.595
Greiddur arður	-	-	(12.809)	(12.809)	-	(12.809)
Lækkun vegna kaupa á hlutdeild minnihluta	-	-	-	-	(104)	(104)
Eigið fé 31. desember 2015	<u>75.861</u>	<u>4.548</u>	<u>112.377</u>	<u>192.786</u>	<u>9.108</u>	<u>201.894</u>

Í júní 2016 voru samþykktar breytingar á lögum um ársreikninga sem fólu í sér nýjar kröfur um bindingu eiginfjár vegna óinnsleysts hagnaðar af fjármálagerningum, sem geta takmarkað möguleika til arðgreiðslu. Sjá nánar í skýringu 33.

Skýringar á blaðsíðum 17 til 88 eru óaðskiljanlegur hluti ársreiknings samstæðu.

Yfirlit um sjóðstreymi samstæðunnar árið 2016

Rekstrarhreyfingar	2016	2015
Hagnaður	21.739	49.679
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé	(31.623)	(51.720)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum	5.625	16.109
Innheimtar vaxtatekjur	48.030	41.178
Greidd vaxtagjöld*	(25.543)	(22.108)
Mótttekinn arður	2.280	7.954
Greiddur tekjuskattur	(3.032)	(4.499)
Handbært fé frá rekstri	<u>17.476</u>	<u>36.593</u>
Fjárfestingahreyfingar		
Kaup á hlutdeildarfélagum	(76)	(262)
Sala á hlutdeildarfélagum	27.291	17.148
Arður frá hlutdeildarfélagum	153	611
Kaup á dótturfélagum	(5.300)	-
Sala á dótturfélagum	293	-
Kaup á óefnislegum eignum	(1.247)	(790)
Kaup á varanlegum rekstrarfjármunum	(1.040)	(711)
Sala á varanlegum rekstrarfjármunum	224	30
Fjárfestingahreyfingar	<u>20.298</u>	<u>16.026</u>
Fjármögnunahreyfingar		
Greiddsla á víkjandi láni	(8.785)	(19.883)
Arðgreiddsla til hluthafa Arion banka	-	(12.809)
Útgreiddsla eigin fjár og arðgreiddsla til minnihluta	(9.386)	-
Kaup á hlutdeild minnihluta	-	(118)
Fjármögnunahreyfingar	<u>(18.171)</u>	<u>(32.810)</u>
Breyting á handbæru fé	19.603	19.809
Handbært fé í ársbyrjun	110.000	91.715
Aukning á handbæru fé vegna kaupa á dótturfélagi	1.068	-
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	(6.738)	(1.524)
Handbært fé í árslok	<u>123.933</u>	<u>110.000</u>
Fjárfestinga- og fjármögnunahreyfingar sem ekki hreyfa handbært fé		
Eignir fengnar með yfirtöku veða frá viðskiptavinum	1.830	2.768
Uppgjör lána og krafna með yfirtöku veða frá viðskiptavinum	(1.830)	(2.768)
Breytingar vegna samkomulags um fjármögnun við Kaupþing sem ekki hreyfa handbært fé		
Innlán	41.409	
Lántaka	(41.409)	

Umfjöllun um fjárhagsleg áhrif kaupanna á Verði er í skýringu 3.

* Meðal greiddra vaxta eru vextir færðir á innlán í árslok.

Skýringar á blaðsíðum 17 til 88 eru óaðskiljanlegur hluti ársreiknings samstæðu.

Skýringar við sjóðstreymiýfirlit samstæðunnar árið 2016

	2016	2015
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé		
Hreinar vaxtatekjur	(29.900)	(26.992)
Hrein virðisbreyting	(7.236)	3.087
Tekjuskattur	6.410	3.135
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	2.872	2.818
Hreinn myntgengismunur	1.253	182
Hreinar tekjur af fjármálagerningum	(4.135)	(5.072)
Afskriftir og niðurfærslur	1.842	1.656
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagum og matsbreytingar	(908)	(29.466)
Matsbreytingar fjárfestingareigna	(290)	(422)
Afkoma af aflagðri starfsemi	(886)	(360)
Aðrar breytingar	(645)	(286)
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé	(31.623)	(51.720)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum		
Bindiskylda við Seðlabanka Íslands	3.303	(3.700)
Lán til lánastofnana að undanskildum bankareikningum	(22.698)	13.637
Lán til viðskiptavina	(34.765)	(29.588)
Fjármálagerningar og fjárskuldir á gangvirði	13.100	(23.655)
Fjárfestingareignir	1.440	54
Aðrar eignir	1.804	2.660
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	(3.151)	(11.266)
Innlán frá viðskiptavinum	(9.586)	19.704
Lántaka	62.638	53.070
Aðrar skuldir	(6.460)	(4.807)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum	5.625	16.109
Handbært fé í árslok		
Handbært fé og óbundin innlán	87.634	48.102
Kröfur á lánastofnanir	45.631	74.533
Bindiskylda við Seðlabanka Íslands	(9.332)	(12.635)
Handbært fé í árslok	123.933	110.000

Skýringar á blaðsíðum 17 til 88 eru óaðskiljanlegur hluti ársreiknings samstæðu.

Skýringar við samstæðureikninginn

Efnisyfirlit

	bls.		bls.
Almennar upplýsingar	18	Skatteign og skattskuldir	42
Starfsþættir	20	Aðrar eignir	43
Ársfjórðungsyfirlit	23	Aðrar skuldir	43
Skýringar við yfirlit um heildarafkomu samstæðunnar		Lántaka	45
Hreinar vaxtatekjur	24	Víkjandi lán	46
Hreinar þóknatekjur	24	Veðsettar eignir	46
Hreinar fjármunatekjur	25	Eigið fé	46
Hreinar tekjur af tryggingastarfsemi	25	Aðrar upplýsingar	
Aðrar rekstrartekjur	25	Lögfræðileg málefni	47
Starfsmenn og laun	26	Liðir utan efnahags	
Annar rekstrarkostnaður	27	Skuldbindingar	49
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	27	Skuldbindingar vegna leigusamninga	49
Hrein virðisbreyting	28	Eignir í stýringu og vörslu	49
Tekjuskattur	28	Atburðir eftir lok reikningskiladags	50
Afkoma af aflagðri starfsemi eftir skatta	28	Tengdir aðilar	51
Hagnaður á hlut	28	Áhættustýring	
Skýringar við efnahagsreikning samstæðunnar		Áhættustýring	52
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	29	Útlánaáhætta	53
Lán til lánastofnana	29	Markaðsáhætta	60
Lán til viðskiptavina	29	Lausafjár - og fjármögnunaráhætta	66
Fjármálagerningar	30	Rekstraráhætta	72
Fjáreignir og fjárskuldir	31	Eiginfjárstýring	73
Prepaskipting gangvirðis	33	Helstu reikningskilaaðferðir	76
Jöfnun fjáreigna og fjárskulda	38		
Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum	39		
Óefnislegar eignir	40		

Skýringar við samstæðureikninginn

ALMENNAR UPPLÝSINGAR

Arion banki hf., móðurfélagið, var stofnaður 18. október 2008 með heimilisfesti á Íslandi. Höfuðstöðvar Arion banka hf. eru að Borgartúni 19 í Reykjavík. Samstæðureikningur bankans fyrir árið sem lauk 31. desember 2016 hefur að geyma uppgjör móðurfélagsins og dótturfélaga þess (hér eftir nefnd samstæðan).

1. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur samstæðunnar var saminn á ensku og þannig samþykktur af stjórn og áritaður af endurskoðendum bankans. Samstæðureikningurinn er gefinn út bæði á íslensku og ensku og ef misræmi er á milli útgáfa þá gildir enska útgáfan.

Yfirlýsing um samræmi

Reikningsskilin eru samstæðureikningsskil og voru gerð í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) sem samþykktir hafa verið af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga, lögum um fjármálafyrirtæki og reglum um reikningsskil lánastofnana.

Stjórn Arion banka hf. samþykkti ársreikning samstæðunnar og heimilaði til útgáfu þann 13. febrúar 2017.

Grundvöllur mats

Reikningsskilin eru unnin á grundvelli kostnaðarverðs nema í eftirfarandi tilfellum:

- veltufjáreignir og veltufjárskuldir eru metnar á gangvirði,
- fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði eru metnar á gangvirði,
- fjáreignir til sölu eru metnar á gangvirði;
- fjárfestingareignir eru metnar á gangvirði og
- fastafjármunir til sölu og aflögð starfsemi, eru færð á því verði sem reynist lægra af bókfærðu verði og gangvirði að frádregnum sölukostnaði.

Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Reikningsskilin eru sett fram í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill móðurfélagsins. Fjárhæðir eru námundaðar að næstu milljón nema annað sé tekið fram. Árslokagengi íslensku krónunnar gagnvart Bandaríkjadollar var 112,90 og 119,18 gagnvart Evru (31.12.2015: USD 130,08 og EUR 141,28).

2. Mat og ákvarðanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð reikningsskilanna krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og dragi ályktanir sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda í reikningsskilunum. Endanlegar niðurstöður gætu orðið aðrar en áætlanirnar gera ráð fyrir.

Áætlanir og undirliggjandi forsendur eru yfirfarnar með reglubundnum hætti. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem matið er yfirfarið og á hverju því tímabili í framtíðinni sem fyrir áhrifum verður.

Helstu óvissuþættir í áætlunum tengjast virðisrýrnun á lánnum til viðskiptavina og viðsnúningi á henni.

Skýringar við samstæðureikninginn

3. Samstæðan

Hlutdeild í helstu dótturfélögum þar sem Arion banki hefur bein áhrif í árslok

	Starfsemi	Mynt	Eignarhlutur	
			2016	2015
Arion Bank Mortgages Institutional Investor Fund, Borgartúni 19, Reykjavík	Bankastarfsemi	ISK	100,0%	100,0%
BG12 slhf., Katrínartúni 2, Reykjavík	Eignarhaldsfélag	ISK	62,0%	62,0%
EAB 1 ehf., Borgartúni 19, Reykjavík	Eignarhaldsfélag	ISK	100,0%	100,0%
Eignarhaldsfélagið Landey ehf., Ögurhvarf 4a, Kópavogur	Fasteignafélag	ISK	100,0%	100,0%
Kolufell ehf., Borgartúni 19, Reykjavík	Fasteignafélag	ISK	-	68,9%
Okkar líftryggingar hf., Laugavegi 182, Reykjavík	Líftryggingar	ISK	100,0%	100,0%
Stefnir hf., Borgartúni 19, Reykjavík	Eignastýring	ISK	100,0%	100,0%
Valitor Holding hf., Dalshrauni 3, Hafnarfirði	Greiðslulausnir	ISK	100,0%	100,0%
Vörður tryggingar hf., Borgartún 25, Reykjavík, Iceland	Tryggingafélag	ISK	100,0%	-

Í júlí 2016 seldi Arion banki meirihluta sinn í dótturfélaginu Kolufelli ehf. Eignir Kolufells ehf. eru fjárfestingareignir. Hagnaður af sölu félagsins og matsbreytingar á eftirstæðum eignarhlut nam 493 milljónum króna og er færður í yfirlit um heildarafkomu. Eftirstæður eignarhlutur er færður meðal fjármálagerninga.

Þann 30. september 2016 keypti Arion banki allan eignarhlut í Verði tryggingum hf. Vörður tryggingar hf. er flokkað sem dótturfélag Arion banka frá kaupdegi. Viðskiptin voru eftirarandi:

Kaupverð, greitt með reiðufé	5.300
Eignir og skuldir Varðar trygginga á gangvirði	
Lán til lánastofnana (bankainnstæður	1.068
Fjármálagerningar	8.773
Óefnislegar eignir, aðrar en viðskiptavild	2.045
Skatteignir	147
Aðrar eignir	2.355
Skattskuldir	(409)
Aðrar skuldir	(9.175)
Eignir og skuldir Varðar trygginga á gangvirði	4.804
Reiknuð viðskiptavild	496

Áhrif Varðar trygginga hf. á yfirlit um heildarafkomu voru 384 milljónir króna á tímabilinu 1. október til 31. desember 2016. Frekari upplýsingar um óefnislegar eignir og viðskiptavild er að finna í skýringu 26.

Skýringar við samstæðureikninginn

STARFSÞÆTTIR

Starfsþáttayfirlit samstæðunnar byggir á starfsþáttum samstæðunnar í takt við uppbyggingu stjórnunar og innri upplýsingagjafar. Afkoma rekstrarþátta er metin á grundvelli hagnaðar fyrir skatta. Í landfræðilegu skiptingunni eru tekjur starfsþátta byggðar á landfræðilegri staðsetningu viðskiptavinar.

Verðlagning á viðskiptum milli starfsþátta ákvarðast eins og um viðskipti milli ótengdra aðila væri að ræða. Starfsþættir greiða vexti til fjárstýringar og fá greidda vexti þaðan líkt og um ótengda aðila væri að ræða til að endurspegla ráðstöfun fjármagns, kostnað við fjármögnun og viðeigandi áhættuálag.

Starfsþættir

Samstæðan samanstendur af sex megin starfsþáttum:

Eignastýringar svið skiptist í eignastýringu fagfjárfesta, einkabankaþjónustu, fjárfestingarþjónustu og rekstur lífeyrissjóða. Eignastýring Arion banka stýrir fjármunum fyrir hönd viðskiptavina samkvæmt fyrirfram ákveðinni fjárfestingarstefnu hvers og eins. Jafnframt annast sviðið sölu á sjóðum Stefnis hf. til einstaklinga, fyrirtækja, stofnana og fagfjárfesta sem og sölu á sjóðum alþjóðafyrirtækja. Til viðbótar sinnir sviðið rekstri lífeyrissjóða. Stefnir hf. er sjálfstætt starfandi fjármálafyrirtæki í eigu Arion banka. Stefnir annast stýringu á fjölbreyttu úrvali verðbréfa-, fjárfestinga-, og fagfjárfestasjóða.

Fyrirtækjasvið veitir stærri fyrirtækjum landsins alhliða fjármálaþjónustu og sérsniðnar lausnir sem þjóna þeirra þörfum hverju sinni. Sviðið þjónustar fyrirtæki landsins með lausnir á sviði fjármögnunar, innlána, greiðslumiðlunar og virðisaukandi rafrænnar þjónustu.

Fjárfestingarbankasvið skiptist í fyrirtækjaráðgjöf, markaðsviðskipti og greiningardeild. Fyrirtækjaráðgjöf veitir ráðgjöf við kaup og sölu fyrirtækja og um stærri fjárhagsáskvarðanir sem fyrirtæki og fjárfestar standa frammi fyrir. Fyrirtækjaráðgjöf veitir einnig ráðgjöf er varðar fjárhagslega endurskipulagningu fyrirtækja og sér um útboð og skráningu verðbréfa. Markaðsviðskipti annast verðbréfa- og gjaldeyrismiðlun fyrir hönd viðskiptavina bankans. Markaðsviðskipti sjá einnig um útgáfu verðbréfa fyrir viðskiptavinum sína og veita ráðgjöf um áhættustýringu oft í samstarfi við fyrirtækjaráðgjöf. Greiningardeildin er sjálfstæð frá öðrum sviðum bankans en heyrir undir fjárfestingarbankasviði. Greiningardeildin fjallar um íslenskt efnahagslíf og fjármálamarkaði.

Viðskiptabankasvið, sem inniheldur fagfjárfestingarsjóð Arion banka hf. (Arion Bank Mortgages Institutional Investor Fund) veitir margvíslega þjónustu, þ.m.t. innlán og útlán, sparnað, greiðslukort, lífeyrissparnað, tryggingar, verðbréf og sjóði. Til að ná fram hámarksskilvirkni er útibúum samstæðunnar skipt í fimm klasa og njóta smærri útibúin þar með hags af styrk stærri eininga innan hvers klasa. Viðskiptavinir viðskiptabankasviðs, sem rekur 24 útibú og afgreiðslur víðs vegar um landið, eru yfir 100.000.

Fjárstýring annast lausafjárstýringu bankans, auk gjaldeyris- og vaxtastýringar. Önnur meginhlutverk fjárstýringar eru verðlagning fjármagns til útlánasviða og stýring og verðlagning fjármálaafurða.

Önnur svið og dótturfélög eru m.a. viðskiptavakt á innlendum verðbréfum og gjaldeyri. Dótturfélögin eru Valitor holding hf., Vörður tryggingar hf., Okkar líftryggingar hf., Eignarhaldsfélagið Landey ehf., EAB 1 ehf., og BG12 slhf. auk annarra smærri félaga innan samstæðunnar.

Höfuðstöðvar: Skrifstofa bankastjóra, áhættustýring, fjármálasvið (án fjárstýringar), lögfræðisvið, upplýsinga- og tæknisvið og rekstrarsvið.

Skýringar við samstæðureikninginn

4. Starfspættir

	Eigna- stýring	Fyrir- tækjasvið	Fjár- festingar- bankasvið	Viðskipta- bankasvið	Fjár- stýring	Önnur svið og dóttur- félög	Höfuð- stöðvar og jöfnun	Samtals
2016								
Hreinar vaxtatekjur	535	6.436	1.104	14.992	6.093	1.233	(493)	29.900
Hreinar þóknatekjur	3.863	1.082	1.808	3.537	(345)	3.885	148	13.978
Hreinar fjármunatekjur	(67)	(12)	(100)	115	332	4.617	277	5.162
Hreinar tekjur af tryggingastarfsemi .	-	-	-	-	-	1.395	-	1.395
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarféлага	-	-	613	-	-	275	20	908
Aðrar tekjur	14	292	321	26	80	905	458	2.096
Rekstrartekjur	4.345	7.798	3.746	18.670	6.160	12.310	410	53.439
Rekstrargjöld	(1.422)	(605)	(939)	(6.134)	(189)	(7.061)	(14.190)	(30.540)
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	-	-	-	-	-	-	(2.872)	(2.872)
Hrein virðisbreyting	-	33	1.704	5.557	7	(65)	-	7.236
Hagnaður fyrir skatta	2.923	7.226	4.511	18.093	5.978	5.184	(16.652)	27.263
Tekjur frá ytri viðskiptavinum	1.908	15.919	3.225	29.957	(11.647)	12.875	1.202	53.439
Tekjur frá öðrum starfspáttum	2.437	(8.121)	521	(11.287)	17.807	(565)	(792)	-
Rekstrartekjur	4.345	7.798	3.746	18.670	6.160	12.310	410	53.439
Afskriftir og niðurfærsla	-	1	-	336	-	727	778	1.842
Eignir samtals	5.302	251.822	16.835	476.369	190.418	68.750	26.528	1.036.024
Skuldir samtals	(272)	193.572	13.855	402.960	158.178	40.344	16.003	824.640
Úthlutað eigið fé	5.574	58.250	2.980	73.409	32.240	28.406	10.525	211.384
2015								
Hreinar vaxtatekjur	462	6.023	101	13.877	5.803	708	18	26.992
Hreinar þóknatekjur	4.183	1.059	2.153	2.656	(313)	4.106	640	14.484
Hreinar fjármunatekjur	226	(37)	8.304	158	872	814	2.507	12.844
Hreinar tekjur af tryggingastarfsemi .	-	-	-	-	-	760	-	760
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarféлага	-	-	25.436	-	-	513	3.517	29.466
Aðrar tekjur	11	(33)	440	(345)	396	360	795	1.624
Rekstrartekjur	4.882	7.012	36.434	16.346	6.758	7.261	7.477	86.170
Rekstrargjöld	(1.451)	(547)	(1.152)	(6.011)	(256)	(5.616)	(12.778)	(27.811)
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	-	-	-	-	-	-	(2.818)	(2.818)
Hrein virðisbreyting	-	(3.074)	3.030	(2.258)	11	(868)	72	(3.087)
Hagnaður fyrir skatta	3.431	3.391	38.312	8.077	6.513	777	(8.047)	52.454
Tekjur frá ytri viðskiptavinum	2.589	14.245	37.119	26.947	(9.809)	7.648	7.431	86.170
Tekjur frá öðrum starfspáttum	2.293	(7.233)	(685)	(10.601)	16.567	(387)	46	-
Rekstrartekjur	4.882	7.012	36.434	16.346	6.758	7.261	7.477	86.170
Afskriftir og niðurfærsla	-	-	-	287	-	576	793	1.656
Eignir samtals	5.884	236.621	62.904	448.547	179.375	50.166	27.546	1.011.043
Skuldir samtals	1.027	180.588	22.114	396.514	161.154	30.615	17.137	809.149
Úthlutað eigið fé	4.857	56.033	40.790	52.033	18.221	19.551	10.409	201.894

Í kjölfar kaupa Arion banka á Verði tryggingum var framsetningu tekna af tryggingastarfseminni breytt og eru nú sýndar sérstaklega í yfirliti um heildarafkomu.

Aflögð starfsemi er ekki talin með í yfirliti um afkomu starfspátta.

Skýringar við samstæðureikninginn

4. Starfspættir, frh.

Landfræðilegar upplýsingar

	Ísland	Norður- lönd	Bretland	Önnur Evrópulönd	Norður Ameríka	Önnur lönd	Samtals
2016							
Hreinar vaxtatekjur	32.302	1.079	114	(4.424)	791	38	29.900
Hreinar þóknana tekjur	11.815	548	50	1.495	62	8	13.978
Hreinar fjármunatekjur	(500)	79	5.242	323	19	(1)	5.162
Hreinar tekjur af tryggingastarfsemi	1.395	-	-	-	-	-	1.395
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi	223	-	685	-	-	-	908
Aðrar rekstrartekjur	2.096	-	-	-	-	-	2.096
Rekstrartekjur	47.331	1.706	6.091	(2.606)	872	45	53.439
2015							
Hreinar vaxtatekjur	26.614	772	17	(851)	375	65	26.992
Hreinar þóknana tekjur	8.376	1.731	605	3.672	95	5	14.484
Hreinar fjármunatekjur	10.315	(60)	(175)	2.850	(106)	20	12.844
Hreinar tekjur af tryggingastarfsemi	760	-	-	-	-	-	760
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi	8.621	-	20.845	-	-	-	29.466
Aðrar rekstrartekjur	1.624	-	-	-	-	-	1.624
Rekstrartekjur	56.310	2.443	21.292	5.671	364	90	86.170

Skýringar við samstæðureikninginn

ÁRSFJÓRÐUNGSYFIRLIT

5. Rekstur eftir ársfjórðungum, óendurskoðað

2016	Fjórði árs- fjórðungur	Þriðji árs- fjórðungur	Annar árs- fjórðungur	Fyrsti árs- fjórðungur	Samtals
Hreinar vaxtatekjur	7.842	7.432	7.353	7.273	29.900
Hreinar þóknatekjur	3.765	3.466	3.528	3.219	13.978
Hreinar fjármunatekjur	823	844	3.796	(301)	5.162
Hreinar tekjur af tryggingastarfsemi	731	272	247	145	1.395
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi	198	16	17	677	908
Aðrar rekstrartekjur	431	435	283	947	2.096
Rekstrartekjur	13.790	12.465	15.224	11.960	53.439
Laun og tengd gjöld	(4.407)	(3.826)	(4.318)	(4.108)	(16.659)
Annar rekstrarkostnaður	(3.803)	(3.349)	(3.639)	(3.090)	(13.881)
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	(682)	(705)	(743)	(742)	(2.872)
Hrein virðisbreyting	409	5.882	1.448	(503)	7.236
Hagnaður fyrir skatta	5.307	10.467	7.972	3.517	27.263
Tekjuskattur	(1.149)	(3.170)	(1.354)	(737)	(6.410)
Hagnaður af áframhaldandi rekstri	4.158	7.297	6.618	2.780	20.853
Afkoma af aflagðri starfsemi að frádregnum skatti	317	206	259	104	886
Hagnaður	4.475	7.503	6.877	2.884	21.739
2015					
Hreinar vaxtatekjur	6.705	7.112	7.392	5.783	26.992
Hreinar þóknatekjur	3.758	3.292	3.677	3.757	14.484
Hreinar fjármunatekjur	2.668	453	2.184	7.539	12.844
Hreinar tekjur af tryggingastarfsemi	216	156	218	170	760
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi	22.510	2.739	6	4.211	29.466
Aðrar rekstrartekjur	201	430	745	248	1.624
Rekstrartekjur	36.058	14.182	14.222	21.708	86.170
Laun og tengd gjöld	(4.572)	(3.153)	(3.675)	(3.492)	(14.892)
Annar rekstrarkostnaður	(4.168)	(2.889)	(3.039)	(2.823)	(12.919)
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	(650)	(779)	(659)	(730)	(2.818)
Hrein virðisbreyting	(2.973)	(33)	(1.863)	1.782	(3.087)
Hagnaður fyrir skatta	23.695	7.328	4.986	16.445	52.454
Tekjuskattur	504	(1.272)	(647)	(1.720)	(3.135)
Hagnaður af áframhaldandi rekstri	24.199	6.056	4.339	14.725	49.319
Afkoma af aflagðri starfsemi að frádregnum skatti	83	15	79	183	360
Hagnaður	24.282	6.071	4.418	14.908	49.679

Skýringar við samstæðureikninginn

SKÝRINGAR VIÐ YFIRLIT UM HEILDARAFKOMU SAMSTÆÐUNNAR

6. Hreinar vaxtatekjur	2016	2015
<i>Vaxtatekjur</i>		
Sjóður og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	4.584	736
Lán	51.910	49.414
Verðbréf	4.347	3.532
Annað	814	864
Vaxtatekjur	61.655	54.546
<i>Vaxtagjöld</i>		
Innlán	(16.278)	(15.453)
Lántaka	(14.858)	(11.344)
Víkjandi lán	(529)	(701)
Annað	(90)	(56)
Vaxtagjöld	(31.755)	(27.554)
Hreinar vaxtatekjur	29.900	26.992
Hreinar vaxtatekjur af eignum og skuldum á gangvirði	4.347	3.532
Vaxtatekjur af eignum sem ekki eru færðar á gangvirði	57.308	51.014
Vaxtagjöld af skuldum sem ekki eru færðar á gangvirði	(31.755)	(27.554)
Hreinar vaxtatekjur	29.900	26.992
Vaxtamunur (hlutfall hreinna vaxtatekna af meðalstöðu vaxtaberandi eigna)	3,1%	3,0%

Vaxtatekjur af peningamarkaðslánum eru flokkaðar meðal sjóðs og innstæðna hjá Seðlabanka Íslands. Þær voru áður flokkaðar meðal lána. Samanburðartölum hefur verið breytt til samræmis við þessa breytingu.

7. Hreinar þóknatekjur	2016			2015		
	Tekjur	Gjöld	Hreinar tekjur	Tekjur	Gjöld	Hreinar tekjur
Eignastýring	4.225	(245)	3.980	4.463	(218)	4.245
Greiðslukort og -lausnir	14.268	(8.975)	5.293	11.532	(5.945)	5.587
Innheimtu- og greiðsluþjónusta	1.478	(80)	1.398	1.349	(93)	1.256
Fjárfestingabankastarfsemi	1.039	(46)	993	1.740	(56)	1.684
Lán og ábyrgðir	1.685	-	1.685	1.431	-	1.431
Annað	1.192	(563)	629	719	(438)	281
Hreinar þóknatekjur	23.887	(9.909)	13.978	21.234	(6.750)	14.484

Þóknarir vegna eignastýringar renna til samstæðunnar vegna stýringar og vörslu eigna þar sem samstæðan varðveitir eða fjárfestir fyrir hönd viðskiptavina.

Skýringar við samstæðureikninginn

8. Hreinar fjármunatekjur	2016	2015
Arðstekjur	2.280	7.954
Hreinn hagnaður af veltufjáreignum og veltufjárskuldum	363	1.157
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum sem færðar eru á gangvirði gegnum rekstur	(1.519)	3.915
Innleystur hagnaður fjáreigna til sölu	5.291	-
Hreinn gengishagnaður	(1.253)	(182)
Hreinar fjármunatekjur	5.162	12.844

Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum sem færðar eru á gangvirði gegnum rekstur

Eiginfjárgerningar á gangvirði	(1.472)	3.692
Vaxtagerningar á gangvirði	(47)	223
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum sem færðar eru á gangvirði gegnum rekstur	(1.519)	3.915

Í nóvember 2015 tilkynntu Visa Inc. og Visa Europe Ltd. um samning um kaup Visa Inc. á Visa Europe Ltd. Arion banki var hlutaðeigandi í Visa Europe Ltd. í gegnum dótturfélag sitt Valitor Holding hf. Formlega var gengið var frá sölu í júní 2016 og skilðu viðskiptin hagnaði að fjárhæð 5.291 milljón króna eftir að tekið hafði verið tillit til skilyrtrar greiðslu til Landsbankans hf. og tveggja sparisjóða, sem samið var um við kaup Arion banka á 39,21% eignarhlut í Valitor Holding hf. árið 2014. Eignarhlutur í Visa Europe Ltd. var flokkaður sem Fjáreignir til sölu.

9. Hreinar tekjur af tryggingastarfsemi

	2016	2015
<i>Eigin iðgjöld</i>		
Bókfærð iðgjöld	2.927	1.314
Bókfærð iðgjöld, hluti endurtryggjenda	(196)	(139)
Breyting á iðgjaldaskuld	330	(30)
Breyting á hluta endurtryggjenda í iðgjaldaskuld	1	-
Eigin iðgjöld	3.061	1.145
<i>Eigin tjón</i>		
Bókfærð tjón	(1.762)	(383)
Bókfærð tjón, hluti endurtryggjenda	66	67
Breyting á tjónaskuld	33	(59)
Breyting á hlut endurtryggjenda í tjónaskuld	(3)	(10)
Eigin tjón	(1.666)	(385)
Hreinar tekjur af tryggingastarfsemi	1.395	760

Í ársreikningi 2015 voru eigin iðgjöld Okkar líftrygginga flokkuð meðal annarra rekstartekna og eigin tjón meðal annars rekstartekna. Eftir kaupin á Verði tryggingum er gerð grein fyrir hreinu tekjum af tryggingastarfsemi í yfirliti um heildarafkomu samstæðunnar vegna aukins vægis í rekstri samstæðunnar. Samanburðarfjárhæðum hefur verið breytt til samræmis.

10. Aðrar rekstartekjur

	2016	2015
Breytingar á gangvirði fjárfestingareigna	290	422
Innleystur hagnaður af fjárfestingareignum	400	286
Aðrar tekjur	1.406	916
Aðrar rekstartekjur	2.096	1.624

Fyrir kaupin á Verði tryggingum hf. voru eigin iðgjöld flokkuð meðal annarra rekstartekna, sjá skýringu 9.

Skýringar við samstæðureikninginn

11. Starfsmenn og laun	2016	2015
<i>Heildarfjöldi starfsmanna</i>		
Meðalfjöldi stöðugilda á árinu	1.201	1.139
Stöðugildi í árslok	1.239	1.147
<i>Heildarfjöldi starfsmanna bankans</i>		
Meðalfjöldi stöðugilda á árinu	889	885
Stöðugildi í árslok	869	876
<i>Laun og tengd gjöld</i>		
Laun	13.274	11.811
Mótframlag í lífeyrissjóð	1.885	1.637
Önnur launatengd gjöld	1.884	1.733
Eignfærð laun vegna innri þróunarvinnu hugbúnaðar	(384)	(289)
Laun og tengd gjöld	16.659	14.892
<i>Laun og tengd gjöld bankans</i>		
Laun	9.690	8.780
Mótframlag í lífeyrissjóð	1.376	1.216
Önnur launatengd gjöld	1.553	1.432
Laun og tengd gjöld	12.619	11.428

Á árinu 2016 gjaldfærði samstæðan 395 m.kr. (2015: 599 m.kr.) vegna kaupaukakerfis að launatengdum gjöldum meðtöldum, þar af gjaldfærði bankinn 331 m.kr. (2015: 461 m.kr.). Greiðslu 40% kaupaukans er frestað um þrjú ár í samræmi við reglur FME um kaupaukakerfi fjármálafyrirtækja. Í árslok var skuldbinding vegna kaupaukakerfis samstæðunnar 1.453 m.kr. (31.12.2015: 1.056 m.kr.), þar af var skuldbinding bankans 1.177 m.kr. (31.12.2015: 852 m.kr.).

Laun til stjórnar	2016			2015		
	Föst laun*	Önnur laun**	Samtals	Föst laun*	Önnur laun**	Samtals
Monica Caneman, stjórnarformaður	19,0	2,5	21,4	18,4	2,4	20,7
Guðrún Johnsen, varaformaður stjórnar	7,1	4,4	11,5	6,9	4,7	11,6
Benedikt Olgeirsson, stjórnarmaður	4,7	3,3	8,1	4,6	1,8	6,4
Brynjólfur Bjarnason, stjórnarmaður	4,7	3,8	8,5	4,6	1,4	6,0
Kirstín Þ. Flygenring, stjórnarmaður	4,7	3,3	8,1	4,6	1,8	6,4
Måns Höglund, stjórnarmaður	9,5	4,4	13,8	9,3	4,2	13,5
Þóra Hallgrímsdóttir, stjórnarmaður	4,7	3,8	8,5	4,6	3,7	8,3
Varamenn í stjórn	2,4	-	2,4	2,5	-	2,5
Heildargreiðslur	56,9	25,4	82,3	55,4	20,0	75,4

John P. Madden tók sæti í stjórn Arion banka þann 15. september 2016. Hann fékk engar launagreiðslur á árinu 2016.

Skýringar við samstæðureikninginn

11. Starfsmenn og laun, frh.

Laun til lykilstjórnenda	2016		2015	
	Laun	Árangurs- tengdar greiðslur	Laun	Árangurs- tengdar greiðslur
Höskuldur H. Ólafsson, bankastjóri	58,2	7,1	55,9	7,2
Níu framkvæmdastjórnar bankans sem eiga sæti í framkvæmdastjórn bankans	262,7	30,3	254,7	26,4

Árangurstengdar greiðslur á árinu 2016 eru byggðar á rekstrarárangri samstæðunnar árið 2015.

Stjórnarmenn fá greitt fyrir setu í nefndum stjórnarinnar. Til viðbótar við 13 stjórnarfundir (2015: 16) voru á árinu haldnir 10 fundir í lánanefnd (2015: 11), samtals 15 fundir í endurskoðunar- og áhættunefndum (2015: 7) og 7 fundir í starfskjaranefnd (2015: 7). Fjórir nefndarfundir varamanna stjórnar voru haldnir á árinu (2015: 4).

Á aðalfundi bankans árið 2016, sem haldinn var 17. mars 2016, voru mánaðarlaun stjórnarformanns, varaformanns og annarra stjórnarmanna ákveðin 796.950 kr., 597.700 kr. og 398.500 kr. (2015: 770.000 kr.; 577.500 kr.; 385.000 kr.). Einnig var samþykkt að laun varamanna í stjórn skyldu vera 201.850 kr. (2015: 195.000 kr.) fyrir hvern fund, allt að 398.500 kr. (2015: 385.000 kr.) fyrir hvern mánuð. Fyrir erlenda stjórnarmenn eru framangreindar fjárhæðir tvöfaldaðar. Ennfremur var samþykkt að greiða stjórnarmönnum sem sitja í nefndum stjórnar bankans allt að 159.400 kr. á mánuði (2015: 154.000 kr.) fyrir hverja nefnd sem þeir sitja í og formanni nefndar stjórnar 207.000 kr. (2015: 200.000 kr.).

* Föst laun eru greiðslur til stjórnarmanna fyrir setu á stjórnarfundum.

** Önnur laun eru greiðslur til stjórnarmanna fyrir setu í nefndum á vegum stjórnar.

12. Annar rekstrarkostnaður

	2016	2015
Stjórnunarkostnaður	11.186	10.330
Tryggingarsjóður innstæðueigenda og fjárfesta	804	836
Afskriftir fastafjármuna	865	849
Niðurfærsla ófnilslegra eigna	977	807
Annar rekstrarkostnaður	49	97
Annar rekstrarkostnaður	13.881	12.919

Fyrir kaupin á Verði tryggingum hf. voru eigin tjón Okkar líftrygginga hf. flokkuð meðal annars rekstrarkostnaðar, sjá skýringu 9.

Þóknun til endurskoðenda	2016	2015
Endurskoðun og könnun reikningsskila vegna viðkomandi reiknings árs	140	150
Önnur endurskoðunartengd þjónusta vegna viðkomandi reiknings árs	11	3
Þóknun til endurskoðenda	151	153
Þar af var þóknun til annarra en endurskoðenda móðurfélagsins	12	3

13. Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki

Sérstakur skattur er 0,376% af heildarskuldum í árslok að fráðregnum skattskuldum, umfram 50 ma.kr. Dótturfélög, sem ekki eru fjármálafyrirtæki, eru undanþegin skattinum. Skatturinn er lagður á fjármálafyrirtæki einkum til að fjármagna sérstaka verðbóta- og vaxtaniðurgreiðslu til einstaklinga.

Skýringar við samstæðureikninginn

14. Hrein virðisbreyting	2016	2015
Aukning á bókfærðu virði lána til fyrirtækja	2.990	2.488
Aukning á bókfærðu virði lána til einstaklinga	8.990	2.208
Breyting á virðisrýrnun lána til fyrirtækja	(2.914)	(3.818)
Breyting á virðisrýrnun lána til einstaklinga	(2.248)	(3.421)
Breyting á almennri virðisrýrnun	427	(517)
Niðurfærsla óefnislegra eigna	(9)	(27)
Hrein virðisbreyting	7.236	(3.087)

15. Tekjuskattur

Tekjuskattur til greiðslu	6.563	1.659
Breyting á tekjuskattsskuldbindingu	(153)	1.476
Tekjuskattur	6.410	3.135

Útleiðsla á virku tekjuskattshlutfalli

	2016		2015	
Hagnaður fyrir skatta		27.263		52.454
Reiknaður tekjuskattur m.v. gildandi skatthlutfall	20,0%	5.453	20,0%	10.491
Sérstakur fjársýsluskattur	5,1%	1.395	1,2%	628
Ófrádráttarbær kostnaður	0,0%	13	0,0%	13
Óskattskyldar tekjur	(4,6%)	(1.247)	(16,4%)	(8.597)
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	2,1%	574	1,1%	564
Aðrar breytingar	0,8%	222	0,1%	36
Virkt tekjuskattshlutfall	23,5%	6.410	6,0%	3.135

Fjármálafyrirtæki á Íslandi greiða 6% sérstakan fjársýsluskatt af skattskyldum hagnaði umfram 1 ma.kr.

Óskattskyldar tekjur eru aðallega tilkomnar vegna hagnaðar af hlutabréfaeign.

16. Afkoma af aflagðri starfsemi að frádregnum skatti

	2016	2015
Hagnaður af fasteignum og öðrum eignum	1.335	709
Gjöld vegna fasteigna og annarra eigna	(449)	(349)
Afkoma af aflagðri starfsemi að frádregnum skatti	886	360

17. Hagnaður á hlut

	Aflögð starfsemi			
	Ekki meðtalin		Meðtalin	
	2016	2015	2016	2015
Hagnaður sem tilheyrir hluthöfum Arion banka hf.	20.261	41.608	21.147	41.968
Vegið meðaltal útistandandi hluta, í milljónum	2.000	2.000	2.000	2.000
Hagnaður á hlut	10,13	20,80	10,57	20,98

Engir gerningar voru í gildi í árslok 2016 eða 2015 sem kynnu að hafa þynningaráhrif á hagnað á hlut.

Skýringar við samstæðureikninginn

SKÝRINGAR VIÐ EFNAHAGSREIKNING SAMSTÆÐUNNAR

18. Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	2016	2015
Reiðufé	7.448	4.921
Innstæður hjá Seðlabanka Íslands	70.854	30.546
Bindiskylda við Seðlabanka Íslands	9.332	12.635
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	87.634	48.102

Bindiskylda við Seðlabanka Íslands er lögbundin og ekki tiltæk bankanum í daglegum rekstri hans.

19. Lán til lánastofnana

Bankareikningar	45.631	74.533
Peningamarkaðslán	32.267	7.976
Önnur lán	2.218	4.982
Lán til lánastofnana	80.116	87.491

20. Lán til viðskiptavina

	Einstaklingar		Fyrirtæki		Samtals	
	Heildarvirði lána	Bókfært verð	Heildarvirði lána	Bókfært verð	Heildarvirði lána	Bókfært verð
2016						
Yfirdrættir	14.805	13.381	19.314	17.630	34.119	31.011
Greiðslukort	11.363	11.099	1.180	1.151	12.543	12.250
Íbúðalán	285.784	282.996	16.298	15.975	302.082	298.971
Önnur lán	34.777	29.940	351.739	340.250	386.516	370.190
Lán til viðskiptavina	346.729	337.416	388.531	375.006	735.260	712.422
2015						
Yfirdrættir	16.840	14.833	24.248	22.387	41.088	37.220
Greiðslukort	10.842	10.560	1.054	997	11.896	11.557
Íbúðalán	271.895	268.048	12.889	12.601	284.784	280.649
Önnur lán	38.058	31.178	334.849	319.746	372.907	350.924
Lán til viðskiptavina	337.635	324.619	373.040	355.731	710.675	680.350

Bókfært virði lána sem veðsett eru á móti lántöku var í árslok 165 ma.kr. (31.12.2015: 199 ma.kr.). Í árslok samanstóðu veðsett lán af veðlánnum til einstaklinga. Í árslok 2015 samanstóðu lán af veðlánnum til einstaklinga, lánnum til fasteignafélaga, verslunarfyrirtækja, iðnaðar- og orkufyrirtækja.

Nánari upplýsingar um lán má finna í kaflanum um áhættustýringu.

Skýringar við samstæðureikninginn

20. Lán til viðskiptavina, frh.

Breytingar virðisrýrnun á lánum til viðskiptavina

2016	Sértæk	Almenn	Samtals
Staða í ársbyrjun	25.341	4.984	30.325
Virðisrýrnun	5.162	(427)	4.735
Afskriftir	(11.283)	-	(11.283)
Gengismunur	(1.138)	-	(1.138)
Endurheimt áður afskrifuð lán	199	-	199
Staða í árslok	18.281	4.557	22.838
2015			
Staða í ársbyrjun	22.214	4.467	26.681
Virðisrýrnun	7.239	517	7.756
Afskriftir	(6.547)	-	(6.547)
Gengismunur	1.055	-	1.055
Endurheimt áður afskrifuð lán	1.380	-	1.380
Staða í árslok	25.341	4.984	30.325

Mikilvægt reikningshaldslegt mat og áætlanir

Helstu óvissuþættir við mat lána felast í virðisrýrnun lána og mati á lánum.

Samstæðan endurskoðar lánasafn sitt að minnsta kosti ársfjórðungslega með tilliti til virðisrýrnunar, eins og nánar er lýst í skýringu 53. Sértækur hluti virðisrýrnunar lána er vegna lána sem metin eru sérstaklega og er byggður á bestu mögulegu áætlun stjórnenda um núvirt sjóðstreymi sem mun innheimtast. Við mat á því sjóðstreymi meta stjórnendur fjárhagsstöðu skuldarans og mögulegt innlausnarvirði eigna sem eru að veði. Hvert virðisrýrt lán er metið út frá skilmálum sínum, aðferðafræðin og áætlað sjóðstreymi sem talið er innheimtanlegt er metið sjálfsætt og samþykkt af útlánaeftirliti.

21. Fjármálagerningar

	2016	2015
Skuldabréf og skuldagerningar	69.565	78.794
Hlutabréf og eiginfjárgerningar með breytilegum tekjum	27.035	35.504
Afleiðusamningar	5.159	2.401
Verðbréf notuð til áhættuvarna	15.697	16.492
Fjármálagerningar	117.456	133.191

Skýringar við samstæðureikninginn

22. Fjáreignir og fjárskuldir

2016	Afskrifað kostnaðar- verð	Veltufjár- eignir og skuldir	Á gangvirði gegnum rekstur	Samtals
<i>Lán</i>				
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	87.634	-	-	87.634
Lán til lánastofnana	80.116	-	-	80.116
Lán til viðskiptavina	712.422	-	-	712.422
Lán	880.172	-	-	880.172
<i>Skuldabréf og skuldagerningar</i>				
Skráð	-	5.284	61.055	66.339
Óskráð	-	102	3.124	3.226
Skuldabréf og skuldagerningar	-	5.386	64.179	69.565
<i>Hlutabréf og eiginfjárgerningar með breytilegum tekjum</i>				
Skráð	-	2.949	9.125	12.074
Óskráð	-	1.348	10.579	11.927
Skuldabréfasjóðir með breytilegum tekjum, óskráð	-	1.027	2.007	3.034
Hlutabréf og eiginfjárgerningar með breytilegum tekjum	-	5.324	21.711	27.035
<i>Afleiðusamningar</i>				
Afleiðusamningar utan verðbréfamarkaða	-	5.159	-	5.159
Afleiðusamningar	-	5.159	-	5.159
<i>Verðbréf notuð til áhættuvarna</i>				
Skuldabréf og skuldagerningar, skráð	-	7.318	-	7.318
Hlutabréf og eiginfjárgerningar, skráð	-	8.365	-	8.365
Hlutabréf og eiginfjárgerningar, óskráð	-	14	-	14
Verðbréf notuð til áhættuvarna	-	15.697	-	15.697
Aðrar fjáreignir	8.617	-	-	8.617
Fjáreignir	888.789	31.566	85.890	1.006.245
<i>Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði</i>				
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	7.987	-	-	7.987
Innlán frá viðskiptavinum	412.064	-	-	412.064
Lántaka	339.476	-	-	339.476
Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	759.527	-	-	759.527
<i>Fjárskuldir á gangvirði</i>				
Skortstöður í skuldabréfum	-	1.884	-	1.884
Afleiðusamningar	-	1.842	-	1.842
Fjárskuldir á gangvirði	-	3.726	-	3.726
Aðrar fjárskuldir	36.350	-	-	36.350
Fjárskuldir	795.877	3.726	-	799.603

Fjáreignir sem flokkaðar voru til sölu í árslok 2015 voru seldar í júní 2016, sjá skýringu 8.

Skýringar við samstæðureikninginn

22. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

2015	Afskrifað kostnaðar- verð	Veltufjár- eignir og skuldir	Á gangvirði gegnum rekstur	Fjáreignir til sölu	Samtals
<i>Lán</i>					
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	48.102	-	-	-	48.102
Lán til lánastofnana	87.491	-	-	-	87.491
Lán til viðskiptavina	680.350	-	-	-	680.350
Lán	815.943	-	-	-	815.943
<i>Skuldabréf og skuldagerningar</i>					
Skráð	-	2.526	74.757	-	77.283
Óskráð	-	99	1.412	-	1.511
Skuldabréf og skuldagerningar	-	2.625	76.169	-	78.794
<i>Hlutabréf og eiginfjárgerningar með breytilegum tekjum</i>					
Skráð	-	2.138	13.869	-	16.007
Óskráð	-	1.668	10.665	5.852	18.185
Skuldabréfasjóðir með breytilegum tekjum, óskráð	-	1.090	222	-	1.312
Hlutabréf og eiginfjárgerningar með breytilegum tekjum	-	4.896	24.756	5.852	35.504
<i>Afleiðusamningar</i>					
Afleiðusamningar utan verðbréfamarkaða	-	2.401	-	-	2.401
Afleiðusamningar	-	2.401	-	-	2.401
<i>Verðbréf notuð til áhættuvarna</i>					
Skuldabréf og skuldagerningar, skráð	-	1.519	-	-	1.519
Hlutabréf og eiginfjárgerningar, skráð	-	14.276	-	-	14.276
Hlutabréf og eiginfjárgerningar, óskráð	-	697	-	-	697
Verðbréf notuð til áhættuvarna	-	16.492	-	-	16.492
Aðrar fjáreignir	4.581	-	-	-	4.581
Fjáreignir	820.524	26.414	100.925	5.852	953.715
<i>Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði</i>					
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	11.387	-	-	-	11.387
Innlán frá viðskiptavinum	469.347	-	-	-	469.347
Lántaka	256.058	-	-	-	256.058
Víkjandi lán	10.365	-	-	-	10.365
Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	747.157	-	-	-	747.157
<i>Fjárskuldir á gangvirði</i>					
Skortstöður í skuldabréfum	-	4.616	-	-	4.616
Afleiðusamningar	-	2.993	-	-	2.993
Fjárskuldir á gangvirði	-	7.609	-	-	7.609
Aðrar fjárskuldir	38.667	-	-	-	38.667
Fjárskuldir	785.824	7.609	-	-	793.433

Skýringar við samstæðureikninginn

22. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

Skuldabréf og skuldagerningar á gangvirði gegnum rekstur sundurliðað eftir útgefendum	2016	2015
Fjármála- og váttryggingastarfsemi	5.564	9.258
Opinberir aðilar	51.860	59.246
Fyrirtæki	6.755	7.665
Skuldabréf og skuldagerningar á gangvirði gegnum rekstur	64.179	76.169

Heildarfjárhæð veðsettra skuldabréfa í árslok var 15,6 ma.kr. (31.12.2015: 21,5 ma.kr.). Veðsett skuldabréf samanstanda af skuldabréfum útgefnum af íslenska og öðrum ríkjum sem voru veðsett á móti lántöku sem er hluti af skuldum við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands í efnahagsreikningi og jafnframt á móti skortstöðum, sem falla undir fjárskuldir á gangvirði.

23. Prepaskipting gangvirðis

Samstæðan notar eftirfarandi prepaskiptingu til að ákvarða og greina frá gangvirði eigna og skulda eftir matsaðferð:

1. þrep: skráð verð á virkum markaði á sambærilegum eignum eða skuldum,
2. þrep: virðismatsaðferð beitt þar sem allar mikilvægar breytur byggja á markaðsupplýsingum, ýmist beint eða óbeint og
3. þrep: virðismatsaðferð beitt sem felur í sér mikilvægar breytur sem byggja ekki á markaðsupplýsingum.

Samstæðan metur í lok hvers árs hvort eignir og skuldir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa, með því að yfirfara flokkunina og er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna.

Eignir og skuldir sem færðar eru á gangvirði flokkaðar eftir þrepum

2016

Eignir á gangvirði	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Skuldabréf og skuldagerningar	22.787	46.689	89	69.565
Hlutabréf og eiginfjárgæringar með breytilegum tekjum	11.863	15.154	18	27.035
Afleiðusamningar	-	5.159	-	5.159
Verðbréf notuð til áhættuvarna	15.659	38	-	15.697
Fjárfestingareignir	-	-	5.358	5.358
Eignir á gangvirði	50.309	67.040	5.465	122.814
<i>Skuldir á gangvirði</i>				
Skortstöður í skuldabréfum	1.884	-	-	1.884
Afleiðusamningar	-	1.842	-	1.842
Skuldir á gangvirði	1.884	1.842	-	3.726

Skýringar við samstæðureikninginn

23. Þrepaskipting gangvirðis, frh.

2015

Eignir á gangvirði	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Skuldabréf og skuldagerningar	32.813	45.799	182	78.794
Hlutabréf og eiginfjárgerningar með breytilegum tekjum	14.331	15.299	5.874	35.504
Afleiðusamningar	-	2.401	-	2.401
Verðbréf notuð til áhættuvarna	15.706	786	-	16.492
Fjárfestingareignir	-	-	7.542	7.542
Eignir á gangvirði	62.850	64.285	13.598	140.733

Skuldir á gangvirði

Skortstöður í skuldabréfum	4.616	-	-	4.616
Afleiðusamningar	-	2.993	-	2.993
Skuldir á gangvirði	4.616	2.993	-	7.609

Engar eignir voru fluttar á milli 1. þreps og 2. þreps á árinu (2015: eignir að fjárhæð 8.106 m.kr. fluttar úr 2. þrepi í 1. þrep. Engar eignir voru fluttar úr 1. þrepi í 2. þrep).

Ákvörðun um þrepaskiptingu eigna er tekin í lok hvers uppgjörstímabils.

Gangvirði eigna og skulda

Gangvirði eignar og skuldar er sú fjárhæð sem hægt væri að skipta á fyrir eign eða gera upp skuld í frjálsum viðskiptum milli aðila, þ.e. ekki með nauðungarsölu eða slitum. Verð á virkum markaði er besta vísbendingin um gangvirði og þegar það liggur fyrir er það notað af samstæðunni til að meta eignir og skuldir á gangvirði. Ef verð á markaði endurspeglar ekki raunveruleg og reglubundin viðskipti á virkum markaði, eða ef verð er ekki aðgengilegt yfir höfuð, er gangvirði ákvarðað með því að nota viðeigandi matsaðferð.

Aðferðir til þess að ákvarða gangvirði

1. þrep: Gangvirði ákvarðað út frá markaðsverði

Besta vísbending um gangvirði eignar eða skuldar við upphaflega skráningu er viðskiptaverðið, nema gangvirðið megi ákvarða með samanburði við önnur markaðsviðskipti eða grundvalla á matsaðferð þar sem notaðar eru breytur sem byggja á markaðsupplýsingum.

Í sumum tilvikum er bókfært virði eigna og skulda í skýringu 22 notað sem námundun á gangvirði. Þetta er einfalt þegar um er að ræða handbært fé en er einnig notað varðandi skammtímafjárfestingar og lán til mjög lánshæfra gagnaðila, svo sem lánastofnana, með samningum þar sem vextir eru svipaðir eða jafngildir markaðsvöxtum og útlánaáhætta samstæðunnar er lítil eða engin.

Í tilviki skráðra og auðseljanlegra hlutabréfa og skuldabréfa, tiltekinn afleiðusamninga og annarra markaðsverðbréfa er gangvirði reiknað beint út frá markaðsverði. Þessir gerningar eru færðir undir fjármálagerninga og fjárskuldir á gangvirði í efnahagsreikningi.

2. þrep: Gangvirði ákvarðað með matsaðferðum á grundvelli markaðsupplýsinga

Í tilviki eigna og skulda þar sem ekki er fyrir hendi virkur markaður beitir samstæðan tilteknum verklagsreglum og verðmatsaðferðum til þess að fá fram gangvirði á grundvelli eins mikilla markaðsupplýsinga og tiltækar eru. Meðal verðmatsaðferða er notkun nýlegra markaðsviðskipta milli óskyldra, upplýstra og viljugra aðila, ef þau eru tiltæk, vísun í gildandi gangverð sams konar eignar eða skuldar, núvirðisgreiningu sjóðstremis, verðmatslíkön valréttarsamninga eða aðrar viðteknar verðmatsaðferðir sem markaðsaðilar beita við verðlagningu eignarinnar eða skuldarinnar.

Varðandi eignir og skuldir þar sem ekki er fyrir hendi verð á virkum markaði er gangvirði ákvarðað með ýmsum verðmatsaðferðum. Þetta á einkum við um afleiðusamninga á tilboðsmarkaði, svo sem valréttarsamninga, skiptasamninga, framvirka samninga og óskráð hlutabréf, en einnig ýmsar aðrar eignir og skuldir.

Skýringar við samstæðureikninginn

23. Prepaskipting gangvirðis, frh.

Í flestum tilvikum er verðmatið byggt á fræðilegum fjármálalíkönum á borð við Black Scholes líkanið eða afbrigðum þess. Í þeim verðmatsaðferðum felst einnig framvirk verðlagning og skiptalíkon þar sem beitt er núvirtu greiðsluflæði.

Gangvirði innlána með föstum binditíma er reiknað með því að núvirða áætlað greiðsluflæði á grundvelli gildandi markaðsvaxta sambærilegs binditíma. Að því er varðar innlán sem laus eru til úttektar án fyrirvara er gangvirðið fjárhæðin sem til greiðslu kemur við úttekt og svarar það til bókfærðs virðis í efnahagsreikningi.

3. þrep: Gangvirði ákvarðað með matsaðferðum sem byggja að miklu leyti á upplýsingum sem ekki er hægt að staðfesta á markaði

Í mörgum tilvikum liggja litlar eða engar upplýsingar fyrir til útreiknings á gangvirði. Algengasta verðmatsaðferðin er núvirðing. Slíkir útreikningar byggja á áætluðu framtíðar sjóðstreymi og viðeigandi ávöxtunarkröfu. Ávöxtunarkrafan ætti að taka mið bæði af gildandi markaðsbreytum og óvissu varðandi vænt sjóðstreymi. Í slíkum tilvikum eru notuð innri líkön og aðferðir til þess að reikna gangvirði. Slík líkön kunna að vera tölfræðilegs eðlis, byggja á ytri eða innri sögu eigna og skulda með svipaða eiginleika og/eða byggja á þekkingu og reynslu samstæðunnar. Til að mynda er vaxtaálag á flest lán til viðskiptavina, sem bætt er við gildandi og eðlilega vexti til þess að ná fram viðeigandi ávöxtunarkröfu, áætlað með því að nota lánshæfismat og vænt tap vegna vanskila, sem fengið er úr líkönum sem samstæðan notar.

Eiginfjárgæringar sem eru ekki með skráð markaðsverð eru metnir með viðurkenndum aðferðum og leiðbeiningum alþjóðastofnana. Í flestum tilvikum er innra virði grundvöllur verðmatsins, en aðrir þættir á borð við sjóðstreymisgreiningu geta einnig haft áhrif á niðurstöður.

Við mat á gangvirði fjárfestingareigna er stuðst við mat stjórnenda en það byggir annað hvort á nýlegum viðskiptum og tilboðum í sambærilegar eignir eða núvirðingu eigna sem byggja á áætluðu framtíðar sjóðstreymi og viðeigandi ávöxtunarkröfu.

Hreyfingar á eignum í 3. þrepi, færðar á gangvirði	Fjárfestingareignir		Fjáreignir		Samtals	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Staða í ársbyrjun	7.542	6.842	6.056	1.276	13.598	8.118
Hrein gangvirðisbreyting	290	422	2.828	5.857	3.118	6.279
Viðbætur	618	1.026	-	77	618	1.103
Sala	(1.684)	(843)	(8.778)	(1.154)	(10.462)	(1.997)
Sala dótturfélags	(1.408)	-	-	-	(1.408)	-
Flutt í 3. þrep	-	95	13	-	13	95
Flutt úr 3. þrepi	-	-	(12)	-	(12)	-
Staða í árslok	5.358	7.542	107	6.056	5.465	13.598

Áhrif á heildarafkomu vegna breytinga á gangvirði í 3. þrepi koma fram í eftirfarandi liðum	2016	2015
Hreinar vaxtatekjur	2	25
Hreinar fjármunatekjur	5.255	(20)
Aðrar rekstrartekjur	690	708
Hreinn hagnaður af fjáreignum til sölu, eftir skatt	(2.903)	2.903
Hagnaður færður í yfirlit um heildarafkomu	3.044	3.616

Skýringar við samstæðureikninginn

23. Prepaskipting gangvirðis, frh.

Bókfært virði og gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem ekki eru færðar á gangvirði.

	Bókfært verð	Gangvirði	Óinnleystur hagnaður (tap)
2016			
<i>Fjáreignir sem ekki eru færðar á gangvirði</i>			
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	87.634	87.634	-
Lán til lánastofnana	80.116	80.116	-
Lán til viðskiptavina	712.422	717.220	4.798
Aðrar fjáreignir	8.617	8.617	-
Fjáreignir sem ekki eru færðar á gangvirði	888.789	893.587	4.798
<i>Fjárskuldir sem ekki eru færðar á gangvirði</i>			
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	7.987	7.987	-
Innlán frá viðskiptavinum	412.064	412.064	-
Lántaka	339.476	348.412	(8.936)
Aðrar fjárskuldir	36.350	36.350	-
Fjárskuldir sem ekki eru færðar á gangvirði	795.877	804.813	(8.936)
2015			
<i>Fjáreignir sem ekki eru færðar á gangvirði</i>			
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	48.102	48.102	-
Lán til lánastofnana	87.491	87.491	-
Lán til viðskiptavina	680.350	688.196	7.846
Aðrar fjáreignir	4.581	4.581	-
Fjáreignir sem ekki eru færðar á gangvirði	820.524	828.370	7.846
<i>Fjárskuldir sem ekki eru færðar á gangvirði</i>			
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	11.387	11.387	-
Innlán frá viðskiptavinum	469.347	469.347	-
Lántaka	256.058	264.839	(8.781)
Víkjandi lán	10.365	10.365	-
Aðrar fjárskuldir	38.667	38.667	-
Fjárskuldir sem ekki eru færðar á gangvirði	785.824	794.605	(8.781)

Fjáreignir og fjárskuldir bera í flestum tilvikum breytilega vexti. Eignir sem ekki bera breytilega vexti eru metnar til gangvirðis með 2. þreps aðferðum þar sem byggt er á markaðsupplýsingum um vexti.

Íbúðarlán eru metin með núvirðisaðferð þar sem ávöxtunarkrafan byggir á vaxtakjörum fyrir ný íbúðarlán ásamt álagi vegna veðstöðu. Lán í vanskilum eru sett fram á bókfærðu virði þar sem áætluðu greiðsluflæði samkvæmt lánasamningi er ekki vænst. Þessi í stað eru þau niðurfærð í samræmi við áætlað endurheimtúvirði. Önnur lán, þ.á.m. lán til fyrirtækja, eru sett fram á bókfærðu virði þar sem þau eru almennt með styttri líftíma en íbúðarlán og vaxtaáhætta vegna þeirra er því takmörkuð.

Skýringar við samstæðureikninginn

23. Prepaskipting gangvirðis, frh.

Afleiðusamningar	Nafnverð tengt stöðu	Gangvirði	
		Eignir	Skuldir
2016			
Framvirkir gjaldmiðlasamningar, óskráðir	31.921	266	247
Vaxta- og gjaldmiðlaskiptasamningar, óskráðir	210.143	4.288	1.104
Skiptasamningar með skuldabréf, óskráðir	2.995	1	8
Skiptasamningar með hlutabréf, óskráðir	8.138	597	457
Valréttarsamningar, óskráðir	1.218	7	26
Afleiðusamningar	254.415	5.159	1.842
2015			
Framvirkir gjaldmiðlasamningar, óskráðir	49.435	231	287
Vaxta- og gjaldmiðlaskiptasamningar, óskráðir	103.369	1.948	710
Skiptasamningar með skuldabréf, óskráðir	3.811	43	28
Skiptasamningar með hlutabréf, óskráðir	13.099	178	1.934
Valréttarsamningar, óskráðir	30	1	34
Afleiðusamningar	169.744	2.401	2.993

Skýringar við samstæðureikninginn

24. Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða sambærilega samninga sem beita má án skilyrða

	Eignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnunarmöguleikar sem ekki eru færðir í efnahagsreikningi			Eignir eftir að tekið er tillit til jöfnunarmöguleika	Eignir sem ekki falla undir jöfnunarsamninga	Heildar eignir í efnahagsreikningi
	Eignir fyrir jöfnun í efnahagsreikningi	Skuldir jafnaðar á móti eignum í efnahagsreikningi	Hreinar eignir í efnahagsreikningi	Fjárskuldir	Móttæknar veðtryggingar	Fjárskuldir			
2016									
Öfug endurhverf viðskipti	15.644	(80)	15.564	(1.884)	-	13.680	-	15.564	
Afleiðusamningar	4.100	-	4.100	(629)	-	3.471	1.059	5.159	
Eignir samtals	19.744	(80)	19.664	(2.513)	-	17.151	1.059	20.723	
2015									
Öfug endurhverf viðskipti	22.100	(490)	21.610	(4.929)	-	16.681	-	21.610	
Afleiðusamningar	964	-	964	(400)	-	564	1.437	2.401	
Eignir samtals	23.064	(490)	22.574	(5.329)	-	17.245	1.437	24.011	

Fjárskuldir sem falla undir nettunarsamninga eða sambærilega samninga sem beita má án skilyrða

	Skuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnunarmöguleikar sem ekki eru færðir í efnahagsreikningi			Skuldir eftir að tekið er tillit til jöfnunarmöguleika	Skuldir sem ekki falla undir jöfnunarsamninga	Heildar skuldir í efnahagsreikningi
	Skuldir fyrir jöfnun í efnahagsreikningi	Eignir jafnaðar á móti skuldum í efnahagsreikningi	Hreinar skuldir í efnahagsreikningi	Fjáreignir	Afhentar veðtryggingar	Fjáreignir			
2016									
Öfug endurhverf viðskipti	1.884	-	1.884	(1.884)	-	-	-	1.884	
Afleiðusamningar	629	-	629	(629)	-	-	1.213	1.842	
Skuldir samtals	2.513	-	2.513	(2.513)	-	-	1.213	3.726	
2015									
Öfug endurhverf viðskipti	4.929	-	4.929	(4.929)	-	-	-	4.929	
Afleiðusamningar	400	-	400	(400)	-	-	2.593	2.993	
Skuldir samtals	5.329	-	5.329	(5.329)	-	-	2.593	7.922	

Skýringar við samstæðureikninginn

25. Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum

<i>Hlutdeild samstæðunnar í helstu hlutdeildarfélögum</i>	2016	2015
Auðkenni hf., Borgartúni 31, Reykjavík	25,4%	22,4%
Bakkavor Group Ltd., West Marsh Road, Spalding, Lincolnshire, Bretlandi	-	46,0%
Farice ehf., Smáratorgi 3, Kópavogi	38,4%	39,3%
Reiknistofa bankanna hf., Katrínartúni 2, Reykjavík	23,0%	23,0%
Urriðaland ehf., Laugavegi 182, Reykjavík	41,4%	41,4%
220 Fjörður ehf., Fjarðargötu 13-15, Hafnarfjörður	34,9%	38,5%
 <i>Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum</i>		
Staða í ársbyrjun	27.299	21.966
Viðbætur	76	262
Arður	(153)	(611)
Flutningur	-	(6.458)
Sala	(27.291)	(17.148)
Gengismunur	-	(178)
Hlutdeild í afkomu og hækkun á virði	908	29.466
Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum	839	27.299

Í janúar 2016 seldi dótturfélag bankans, BG12 slhf., 46% eignarhlut sinn í hlutdeildarfélaginu Bakkavor Group Ltd. Áhrif sölunnar voru helst þau að virðishækkun eignarhlutarins var færð í yfirlit um heildarafkomu samstæðunnar á árinu 2015. Á árinu 2016 voru áhrif sölunnar 685 m.kr. sem jafnframt voru færð í yfirlit um heildarafkomu.

Samstæðan færir fjárfestingar í hlutdeildarfélögum samkvæmt hlutdeildaraðferð að teknu tilliti til mögulegrar virðisrýrnunar. Virðisrýrnunarpróf byggir á matsaðferðum stjórnenda og áætlunum, s.s. EBITDA margfaldara. Slík nálgun gæti mögulega gefið niðurstöðu sem væri mjög frábrugðin bókfærðu virði en stjórnendur álíta virði eignanna að teknu tilliti til virðisrýrnunar raunhæfara miðað við núverandi markaðsaðstæður.

Skýringar við samstæðureikninginn

26. Ófnislegar eignir

Ófnislegar eignir skiptast í fjóra flokka: viðskiptavild, innviði, viðskiptatengsl og tengda samninga og hugbúnað. Viðskiptavild myndast við kaup á dótturfélögum. Innviðir, viðskiptatengsl og tengdir samningar myndast í formi yfirverðs í tengslum við kaup á starfsemi dótturfélaga, en hugbúnaður á sér uppruna í kaupum á hugbúnaðarleyfum og við upptöku hugbúnaðarins í rekstri samstæðunnar.

Þann 30. september 2016 keypti Arion banki Vörð tryggingar hf. Kaupverð á eignarhlutum í Verði tryggingum var 5.300 m.kr., að fullu greitt. Ófnisleg eign að fjárhæð 2.541 m.kr. var eignfærð við kaupin, þar af voru viðskiptatengsl og tengdir samningar 904 m.kr., vörumerki talið með innviðum 684 m.kr., hugbúnaður 424 m.kr. og viðskiptavild 496 m.kr. Sjóðstreymisaðferð var beitt við útteilingu á kaupverðinu niður á einstakar aðgreinanlegar eignir, þar sem byggt var á rekstrarspám stjórnenda Varðar trygginga. Í árslok 2016 er útteilingu á kaupverði ekki að fullu lokið og mun bankinn nýta sér þá heimild að ganga frá útteilingunni innan árs frá kaupunum.

Í lok ársins 2014 keypti Valitor Holding hf. dönsku félagasamstæðuna AltaPay A/S, til að styrkja stöðu sína á norræna markaðnum. Ófnisleg eign að fjárhæð 4.217 m.kr. var eignfærð við kaupin og var sú eign einkum tilkomin vegna þekkingar starfsmanna AltaPay A/S og viðskiptatækifærum sem fólust í ört vaxandi markaði og samlegðaráhrifa með starfsemi Valitor til framtíðar. Sjóðstreymisaðferð var beitt við útteilingu á kaupverðinu niður á einstakar aðgreinanlegar eignir, þar sem byggt var á rekstrarspám stjórnenda AltaPay A/S. Upphafleg útteiling var tekin upp á árunum 2015 og 2016, eins og heimilt er innan árs frá kaupum, sem hafði þau áhrif að 376 m.kr. voru færðar á viðskiptavild og 20 m.kr. á hugbúnað af viðskiptatengslum og tengdum samningum.

Innviðir, sem eignfærðir eru sem ófnisleg eign, tengjast eignastýringu í bankanum sjálfum og dótturfélagi hans Stefni hf., kreditkortastarfsemi og greiðslulausnum í dótturfélaginu Valitor Holding hf., og vörumerki hins nýlega keypta dótturfélags Varðar trygginga hf. Starfsemin byggir á áralangri uppbyggingu þekkingar og kerfa þar sem lagður hefur verið verðmætur grunnur að framtíðarvexti. Virðisrýrnunarpróf er framkvæmt árlega eins og lýst er hér á eftir.

Viðskiptatengsl og tengdir samningar tengjast dótturfélögum og annarri starfsemi sem bankinn hefur keypt eða yfirtekið. Eignin byggir á þeim forsendum að viðskiptatengsl og samningar leiði af sér reglulegar greiðslur og tekjur hjá viðkomandi rekstrareiningum. Umrædd starfsemi tengist að mestu einstaklingsviðskiptum frá SPRON en einnig viðskiptasamböndum hjá Okkar líftryggingum. Framkvæmd er virðisrýrnunarpróf á viðskiptasamböndum en tengdir samningar eru niðurfærðir yfir 5 ára tímabil, þar sem tvö ár eru eftir af tímanum.

Hugbúnaður samanstendur af keyptum hugbúnaðarleyfum og eigin hugbúnaðarþróun sem eru eignfærð á kostnaðarverði ásamt kostnaði við að taka þau í notkun. Hugbúnaðarleyfi sem eignfærð eru sem ófnislegar eignir eru afskrifuð á nýtingartímanum, sem áætlaður er 3-10 ár.

Skýringar við samstæðureikninginn

26. Óefnislegar eignir, frh.

	Viðskipta- vild	Innviðir	Viðskipta- tengsl og tengdir samningar	Hug- búnaður	Samtals
2016					
Staða í ársbyrjun	2.407	3.021	854	3.003	9.285
Aukning vegna samruna	496	684	904	457	2.541
Viðbætur og tilfærslur	(271)	-	110	638	477
Viðbætur, innri þróunarvinna	-	-	-	384	384
Gengismunur	(430)	-	(32)	(182)	(644)
Niðurfærsla	-	-	(9)	-	(9)
Afskriftir	-	-	(219)	(758)	(977)
Óefnislegar eignir	2.202	3.705	1.608	3.542	11.057
2015					
Staða í ársbyrjun	2.171	3.046	1.539	2.840	9.596
Viðbætur og tilfærslur	506	-	(435)	530	601
Viðbætur, innri þróunarvinna	-	-	-	289	289
Gengismunur	(270)	-	(40)	(57)	(367)
Niðurfærsla	-	(25)	(2)	-	(27)
Afskriftir	-	-	(208)	(599)	(807)
Óefnislegar eignir	2.407	3.021	854	3.003	9.285

Virðisrýrnunarpróf

Aðferðafræðin við virðisrýrnunarpróf á innviðum byggir á notkun núvirðingarlíkans þar sem tekið er mið af áhrifaþáttum sem leiða af rekstrinum og umhverfi hans.

Líkanið sem notað er til þess að ákvarða endurheimtanlega fjárhæð er viðkvæmast fyrir breytingum á spám um hagnað sem verður til ráðstöfunar fyrir hluthafa á hverju fimm ára tímabili, ávöxtunarkröfu og breytingar á vaxtastigi. Niðurstaða slíkrar greiningar var sú að 9 m.kr. virðisrýrnun var færð á árinu 2016 (2015: 27 m.kr.).

Ávöxtunarkrafa og vaxtarstig	2016		2015	
	Ávöxtunar- krafa	Vaxtar- stig	Ávöxtunar- krafa	Vaxtar- stig
Eignastýring	15,1%	2,5%	12,6%	2,5%
Kreditkortastarfsemi og greiðslulausnir	15,1%	2-37%	12,6%	3-25%
Tryggingastarfsemi	14,6%	2,5%	-	-

Skýringar við samstæðureikninginn

27. Skatteign og skattskuldir

	2016		2015	
	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir
Skattur ársins	-	6.630	-	3.272
Frestaður skattur	288	663	205	1.650
Skatteign og skattskuldir	288	7.293	205	4.922

Uppruni frestaðrar skatteignar og skattskuldbindingar

Eignir og skuldir tilgreindar í erlendri mynt	1	(225)	4	(222)
Fjárfestingareignir og varanlegir rekstrarfjármunir	40	(689)	101	(271)
Fjáreignir	475	-	494	(1.171)
Aðrar eignir og skuldir	266	(407)	256	(495)
Frestun innlausnar á myntgengismuni	-	(103)	-	(141)
Yfirfæranlegt skattalegt tap	267	-	-	-
	1.049	(1.424)	855	(2.300)
Innbyrðis jöfnun frestaðra skatteigna við frestaðar skattskuldir sömu skattaðila	(761)	761	(650)	650
Frestuð skatteign og skattskuldbinding	288	(663)	205	(1.650)

Félag í samstæðunni eiga yfirfæranlegt skattalegt tap sem jafngildir skatteign að fjárhæð 464 m.kr. (31.12.2015: 546 m.kr.), sem ekki er færð til eignar í samstæðureikningnum vegna óvissu um mögulega nýtingu tapsins.

Breytingar á frestaðri skatteign og skattskuldbindingu	2016	Ársbyrjun	Viðbætur	Fært	Fært	Árslok
			tengdar	yfir	gegnum	
			Verði	eigið fé	rekstur	
Eignir og skuldir tilgreindar í erlendri mynt	(218)	-	-	-	(6)	(224)
Fjárfestingareignir og varanlegir rekstrarfjármunir	(170)	(409)	-	-	(70)	(649)
Fjáreignir	(677)	8	1.171	(27)	475	
Aðrar eignir og skuldir	(239)	-	-	98	(141)	
Frestaður myntgengismunur	(141)	-	-	38	(103)	
Yfirfæranlegt tap	(239)	147	-	98	6	
Breyting á frestaðri skatteign og skattskuldbindingu	(1.684)	(254)	1.171	131	(636)	
2015						
Eignir og skuldir tilgreindar í erlendri mynt	(198)	-	-	-	(20)	(218)
Fjárfestingareignir og varanlegir rekstrarfjármunir	(238)	-	-	-	68	(170)
Fjáreignir	564	-	(1.171)	(70)	(677)	
Aðrar eignir og skuldir	(341)	-	-	102	(239)	
Frestaður myntgengismunur	(78)	-	-	(63)	(141)	
Yfirfæranlegt skattalegt tap	322	-	-	(322)	-	
Breyting á frestaðri skatteign og skattskuldbindingu	31	-	(1.171)	(305)	(1.445)	

Skýringar við samstæðureikninginn

28. Aðrar eignir	2016	2015
Fastafjármunir til sölu og aflögð starfsemi	4.418	5.082
Varanlegir rekstrarfjármunir	6.723	6.766
Viðskiptakröfur	5.373	2.433
Óuppperð verðbréfavíðskipti	712	685
Fjárfestingar vegna líftrygginga með áhættu líftryggingataka	820	914
Ýmsar eignir	2.808	1.698
Aðrar eignir	20.854	17.578

Stór hluti fastafjármuna til sölu og aflagðrar starfsemi, er fasteignir sem samstæðan eignaðist í kjölfar þess að gengið var að veðum hjá fyrirtækum og einstaklingum.

Varanlegir rekstrarfjármunir	Fasteignir	Tæki og búnaður	Samtals 2016	Samtals 2015
Upphaflegt kostnaðarverð í ársbyrjun	6.151	6.752	12.903	12.425
Viðbætur	166	844	1.010	711
Aukning vegna kaupa á dótturfélagi	-	62	62	-
Selt og flutt	(203)	(56)	(259)	(233)
Þýðingamunur	-	(15)	(15)	-
Upphaflegt kostnaðarverð í árslok	6.114	7.587	13.701	12.903
Uppsafnaðar afskriftir í ársbyrjun	(1.545)	(4.592)	(6.137)	(5.355)
Afskrifað	(198)	(667)	(865)	(849)
Selt og flutt	15	9	24	67
Uppsafnaðar afskriftir í árslok	(1.728)	(5.250)	(6.978)	(6.137)
Varanlegir rekstrarfjármunir	4.386	2.337	6.723	6.766

Fasteignamat nam 4.905 m.kr. í árslok (31.12.2015: 4.603 m.kr.). Vátryggingarmat fasteigna nam 8.818 m.kr. í árslok (31.12.2015: 9.597 m.kr.).

29. Aðrar skuldir	2016	2015
Viðskiptaskuldir	22.627	23.296
Skuldbinding vegna uppgerðra gengislána	-	2.882
Óuppperð verðbréfavíðskipti	668	754
Tryggingarsjóður innstæðueigenda og fjárfesta	2.870	2.873
Vátryggingaskuld	10.243	1.660
Líftrygginarskuld með fjárfestingaáhættu líftryggingataka	820	914
Fjármagnstekjuskattur	1.745	1.643
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	2.872	2.811
Ýmsar skuldir	12.249	12.628
Aðrar skuldir	54.094	49.461

Skýringar við samstæðureikninginn

29. Aðrar skuldir, frh.

	Vátrygginga	Hlutdeild	Samtals	Vátrygginga	Hlutdeild	Samtals
	skuld	endur-	2016	skuld	endur-	2015
		tryggjenda			tryggjenda	
<i>Vátryggingaskuld</i>						
Tilkynnt tjón og áfallinn tjónakostnaður	4.842	(167)	4.675	406	(94)	313
Áætlun vegna orðinna en ótilkynnta tjóna	1.352	(99)	1.253	274	(56)	218
Tjónaskuld	6.194	(266)	5.928	680	(150)	531
Iðgjaldaskuld	4.049	(18)	4.031	979	-	979
Vátryggingaskuld í eigin hlut	10.243	(284)	9.959	1.659	(150)	1.510

Vátryggingaskuld er samsett úr tjónaskuld og iðgjaldaskuld. Tjónaskuld er sú skuldbinding sem hvílir á félaginu vegna úppgerðra tjóna. Hún er metin sem fjárhæð tilkynnta úppgerðra tjóna, auk tryggingafræðilegrar áætlunar vegna orðinna en ótilkynnta tjóna. Iðgjaldaskuld er sá hluti iðgjalda vegna tekinnar vátryggingaáhættu á árinu sem tilheyrir næstu reikningsárum.

Skýringar við samstæðureikninginn

30. Lántaka

Gjaldmiðill, upphafleg nafnverðsupphæ	Útgefið	Loka- gjaldldagi	Greiðslu- skilmálar	Vaxtakjör	2016	2015
ISK 4.500 m.kr.	2013	2019	Á lokadegi	Verðtryggt, fastir 2,50%	4.502	4.483
ISK 1.540 m.kr.	2016	2019	Á lokadegi	Fastir 5,50%	580	-
ISK 10.220 m.kr.	2014	2021	Á lokadegi	Verðtryggt, fastir 3,50%	9.696	5.096
ISK 20.160 m.kr.	2015	2022	Á lokadegi	Fastir 6,50%	19.596	7.737
ISK 23.080 m.kr.	2014	2029	Á lokadegi	Verðtryggt, fastir 3,50%	23.524	15.279
ISK 2.500 m.kr.	2012	2034	Jafnar gr.	Verðtryggt, fastir 3,60%	2.207	2.249
Sértryggð skuldabréf skv. lögum					60.105	34.844
ISK 21.877 m.kr.	2006	2033	Jafnar gr.	Verðtryggt, fastir 3,75%	16.734	17.108
ISK 15.500 m.kr.	2006	2045	Jafnar gr.	Verðtryggt, fastir 4,00%	6.199	77.916
ISK 51.125 m.kr.	2008	2048	Jafnar gr.	Verðtryggt, fastir 3,75%	78.239	6.182
Samningsbundin sértryggð skuldabréf					101.172	101.206
Samtals sértryggð skuldabréf					161.277	136.050
NOK 500 m.kr.	2013	2016	Á lokadegi	Breytilegir NIBOR +5,00%	-	1.547
USD 30 m.kr.	2016	2017	Á lokadegi	Breytilegir 3. mán. LIBOR +1,93% ...	3.406	-
EUR 21 m.kr.	2009	2018	Jafnar gr.	Breytilegir EURIBOR +1,00%	662	1.177
ISK 3.835 m.kr.	2010	2018	Jafnar gr.	Breytilegir REIBOR +1,00%	1.063	1.600
EUR 300 m.kr.	2015	2018	Á lokadegi	Fastir 3,125%	36.610	43.350
SEK 250 m.kr.	2016	2018	Á lokadegi	Breytilegir 3. mán. STIBOR +1,09% .	3.113	-
EUR 300 m.kr.	2016	2019	Á lokadegi	Fastir 2,50%	36.307	-
RON 35 m.kr.	2016	2019	Á lokadegi	Fastir 3,80%	951	-
SEK 275 m.kr.	2016	2019	Á lokadegi	Breytilegir 3. mán. STIBOR +2,65% .	3.422	-
NOK 300 m.kr.	2015	2020	Á lokadegi	Breytilegir NIBOR +2,95%	10.617	11.900
NOK 220 m.kr.	2016	2020	Á lokadegi	Breytilegir NIBOR +1,95%	2.902	-
EUR 300 m.kr.	2016	2021	Á lokadegi	Fastir 1,625%	35.639	-
USD 747 m.kr.	2016	2023	Á lokadegi	Breytilegir 3. mán. LIBOR +2,60% ...	29.317	-
Útgefin skuldabréf					164.009	59.574
Seðlabanki Íslands, veðtr., fjölmynt ...	2010	2022	Á lokadegi	Breytilegir, LIBOR + 3,00%	-	56.024
Víxlaútgáfa					13.854	4.081
Önnur lántaka					336	329
Önnur lán / víxlaútgáfa					14.190	60.434
Lántaka					339.476	256.058

Bókfært virði skráðra skuldabréfa var 283.871 m.kr. í árslok (31.12.2015: 196.927 m.kr.) og markaðsvirði þeirra var 290.196 m.kr. (31.12.2015: 205.720 m.kr.).

Samstæðan keypti engar eigin skuldir á árinu 2016 (2015: 10 ma.kr.).

Í janúar 2016 gerðu Arion banki og Kaupþing með sér samkomulag um að Kaupþing breytti innstæðum sínum hjá bankanum í erlendum gjalddeyri í EMTN útgáfu í USD og jafnframt að Kaupþing greiddi upp veðtryggt lán Arion banka hjá Seðlabanka Íslands í erlendum myntum, sem stóð í 56 mö.kr. í árlök 2015. Heildarútgáfan nam 97 mö.kr. (USD 747 milljónir) og á útgáfunni var sú endurgreiðslukvöð á Arion banka að ef bankinn færi í erlenda útgáfu sem samsvaraði hærri fjárhæð en USD 165 milljónum færi hluti til endurgreiðslu á skuldabréfi Kaupþings. Arion banki fór tvívegis í útgáfu sem fór fram úr þessum viðmiðum og nam endurgreiðslan 57 mö.kr. á árinu (USD 490 milljónir). Útistandandi skuldabréf í eigu Kaupþings í árslok 2016 nam 29,3 mö.kr. (USD 258 milljónir).

Skýringar við samstæðureikninginn

31. Víkjandi lán

	Útgefið	Loka- gjaldldagi	Greiðslu- skilmálar	Vaxtakjör	2016	2015
Eiginfjárbáttur B, fjölmynt	2010	2020	Á lokadegi	Breytilegir, EURIBOR/LIBOR +5,00%	-	10.365
Víkjandi lán					-	10.365

Með fyrirframgreiðslu í september gerði bankinn upp víkjandi lánið frá Fjármála- og efnahagsráðuneytinu.

32. Veðsettar eignir

Veðsettar eignir vegna lántöku

Eignir sem hafa verið settar að veði vegna lántöku	196.901	222.046
Eignir sem hafa verið settar að veði vegna lána frá lánastofnunum og skortstöðu	15.644	21.611
Eignir veðsettar vegna lántöku	212.545	243.657

Samstæðan hefur sett eignir að veði vegna lántöku, bæði vegna sértryggðrar skuldabréfaútgáfu og annarrar skuldabréfaútgáfu auk lánasamninga. Samanlagt virði veðsettra eigna var 197 ma.kr. í lok árs (31.12.2015: 222 ma.kr.). Í árslok samanstóðu veðsett lán af veðlánum til einstaklinga. Í árslok 2015 samanstóðu veðsett lán af veðlánum til einstaklinga ásamt lánnum fasteignafélaga, verslunarfyrirtækja, iðnaðar- og orkufyrirtækja. Bókfært virði lántökunnar var 161 ma.kr. í lok ársins (31.12.2015: 192 ma.kr.)

Samstæðan hefur veðsett skuldabréf vegna skammtímalána frá Seðlabanka Íslands og vegna skortstöðu tengdri skiptasamningum, til að verjast markaðsáhættu vegna viðkomandi eigna.

33. Eigið fé

Hlutafé og yfirverðsreikningur hlutfjár

Samkvæmt samþykktum Arion banka hf. er heildarhlutafé bankans 2.000 m.kr. að nafnvirði þar sem hver hlutur nemur 1 krónu. Handhafar almennra hlutabréfa eiga rétt á arði samkvæmt ákvörðun aðalfundar hverju sinni og fylgir eitt atkvæði hverjum hlut á hluthafafundum.

	Nafnverð	2016	Nafnverð	2015
Útgefið hlutafé	2.000	75.861	2.000	75.861

Yfirverðsreikningur hlutfjár samanstendur af greiðslum hluthafa umfram nafnverð fyrir hlutabréf sem gefin eru út af Arion banka hf.

	2016	2015
Varasjóðir		
Lögbundinn varasjóður	1.637	1.637
Bundinn sjóður vegna dótturfélaga	17.012	-
Bundinn sjóður vegna hlutdeildarfélaga	23	-
Bundinn sjóður vegna verðbréfaeignar	899	-
Varasjóður fjáreigna til sölu	-	2.903
Þýðingarmunur vegna reikningsskila dótturfélaga í erlendri mynt	190	8
Varasjóðir	19.761	4.548

Í júní 2016 voru samþykktar breytingar á lögum um ársreikninga sem fólu í sér nýjar kröfur um bindingu eiginfjár vegna óinnsleysts hagnaðar af fjármálagerningum, sem geta takmarkað möguleika til arðgreiðslu. Sjá nánar í skýringu 65.

Enn ríkir nokkur óvissa um túlkun og framkvæmd þessara lagabreytingar og því gæti framsetning skýringar tekið breytingum á næstu misserum.

Skýringar við samstæðureikninginn

AÐRAR UPPLÝSINGAR

34. Lögfræðileg málefni

Samstæðan hefur markað sér stefnu og komið upp ferlum til þess að halda utan um lögfræðileg ágreiningsefni. Þegar faglegrar ráðgjafar hefur verið leitað og fjárhæð hugsanlegs taps hefur verið áætluð með raunhæfum hætti gerir samstæðan ráðstafanir til þess að taka mið af hugsanlegum neikvæðum áhrifum ágreiningsmálunum á fjárhagsstöðu hennar. Í þeim tilvikum þegar talið er að það geti skaðað málstað samstæðunnar að upplýsa um mögulegar fjárhæðir í tengslum við málaferli, þá er því sleppt. Í árslok voru nokkur ágreiningsmál sem samstæðan á aðild að óleyst.

Óvissar skuldbindingar

Rannsóknir og málaferli vegna meintra brota á samkeppnislögum

Samkeppniseftirlitið (SE) hefur hafið formlega rannsókn á meintri misnotkun á meintri sameiginlegri markaðsráðandi stöðu þriggja stærstu bankanna, þar með talið Arion banka hf. Rannsóknin hófst vegna kvartana árið 2010 frá BYR hf. og MP banka hf. Kvartanirnar frá BYR hf. og MP banka hf. varða skilmála íbúðalána bankans, sem samkvæmt kvörtunum, hindra einstaklinga í því að færa viðskipti sín til annarra banka og hamla þannig samkeppni. SE hefur sent bankanum bréf þar sem lagt er til að ljúka málinu með sátt. Bankinn er skoðað skilyrði sáttarinnar.

Í júní 2013 stefndi Kortþjónustan ehf. Arion banka hf., Íslandsbanka hf., Landsbankanum hf., Borgun hf. og dótturfélagi bankans Valitor hf. og krafðist skaðabóta að fjárhæð um 1,2 ma.kr. auk vaxta, vegna tjóns sem Kortþjónustan hf. telur sig hafa orðið fyrir vegna brota félaganna á samkeppnislögum. Bankinn hefur skilað greinargerð í málinu og gerir kröfu um sýknu á kröfum Kortþjónustunnar ehf. Kortþjónustan fékk dómskvadda matsmenn til að vinna skýrslu um tjón félagsins og liggur niðurstaðan fyrir. Bankinn og aðrir aðilar að málinu hafa krafist þess að málinu verði frestað þar til endurmati er lokið.

Málaferli vegna skaðabóta

Fyrirverandi forsvarsmáður BM Vallár hf. og Lindarflöt ehf. hafa höfðað tvö mál á hendur bankanum til greiðslu skaðabóta. Skaðabótakröfur stefnenda eru samtals að fjárhæð rúmlega 4 ma.kr. auk vaxta. Stefnendur byggja á því að bankinn hafi valdið þeim, sem hluthöfum í BM Vallá og Fasteignafélaginu Ártúni, tjóni með því að hafa staðið í vegi fyrir fjárhagslegri endurskipulagningu félaganna og þar með knúið félögin í gjaldþrot. Bankinn telur meiri líkur en minni á að hann verði sýknaður af kröfum stefnenda í báðum málunum og hefur því ekki fært varúðarfærslu vegna þessa.

Í janúar 2015 höfðu Datacell ehf. og Sunshine Press Productions ehf. sameiginlega mál gegn Valitor til greiðslu skaðabóta vegna tjóns er þau eiga að hafa orðið fyrir vegna riftunar Valitor á söluaðilasmningi við Datacell. Í Hæstaréttardómi frá 24. apríl 2013 í máli nr. 612/2012 var talið að Valitor hafi brostið heimild til að rifta. Stefnendur létu dómkveða matsmenn sem skiluðu niðurstöðum í mars 2016. Valitor féllst ekki á niðurstöður skýrslunnar og fór fram á að dómkveðnir yrðu þrjú yfirmatsmenn til að endurmeta meint tjón stefnenda. Héraðsdómur féllst á kröfu Valitor. Beðið er niðurstöðu í málinu.

Önnur lögfræðileg álitafeni

Veðskjöl

Dómsmál eru rekin gegn bankanum þar sem krafist er ógildingar veðsetningar hluta fasteignar á þeim grundvelli að ekki hafi verið rétt staðið að undirritun veðsala á veðskjöli. Nýlega hefur héraðsdómur, í málum sem bankinn á ekki aðild að, ógilt veðsetningu þar sem svipaðar aðstæður eru uppi. Bankinn er að meta möguleg áhrif neikvæðrar niðurstöðu á lánasafn bankans.

Skýringar við samstæðureikninginn

34. Lögræðileg málefni, frh.

Óvissa varðandi bókfært virði gengistryggðra lána

Á árinu 2016 var einhver áframhaldandi óvissa um erlend lán. Samstæðan fylgist náið með dómum sem varða bæði samstæðuna og aðra til þess að endurbæta niðurfærslur sínar vegna erlendra lána. Þó álitamál varðandi erlend lán hafi skýrst á árinu, stendur samstæðan enn frammi fyrir nokkurri óvissu varðandi slík lán, s.s. um endurútreikning tiltekinna lána og um skaðabætur vegna fullnustuaðgerða á grundvelli gengistryggðra lána. Þrátt fyrir þetta telur samstæðan að varúðarfærsla vegna lána í erlendri mynt mæti að fullu líklegustu niðurstöðu.

Lögræðilega álitafni sem er lokið

Í apríl 2013 lagði Samkeppniseftirlitið 500 milljón króna sekt á Valitor hf. fyrir að nýta sér markaðsráðandi stöðu sína á íslenska kreditkortamarkaðinum sér í vil og fara þar með gegn skilyrðum sem sett voru í fyrri úrskurðum eftirlitsins. Hæstiréttur staðfesti ákvörðun Samkeppniseftirlitsins með dómi í apríl 2016. Valitor hf. greiddi sektina 2013.

Skýringar við samstæðureikninginn

LÍÐIR UTAN EFNAHAGS

35. Skuldbindingar

Ábyrgðir, ónýttar yfirdráttarheimildir og lánsloforð sem samstæðan hefur veitt viðskiptavinum sínum	2016	2015
Ábyrgðir	15.270	19.162
Ónýttar yfirdráttarheimildir	46.379	42.100
Lánsloforð	82.268	126.068

Tryggingarsjóður innstæðueigenda og fjárfesta

Á Alþingi hefur verið til umræðu frumvarp um nýjan tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta. Þrátt fyrir að lögum hafi ekki verið breytt hafa íslenskar innlánsstofnanir greitt ársfjórðungslega í aðra deild hjá sjóðnum frá árinu 2010 en horft framhjá gildandi lögum. Þrátt fyrir þessa breytingu á framkvæmd og vegna óvissu um lagasetningu í framtíðinni er skuldbinding vegna fyrri ára óbreytt og nemur 2.669 m.kr. í árslok. Samstæðan hefur veitt sjóðnum ábyrgð vegna skuldbindinga að fjárhæð 3.210 m.kr.

36. Skuldbindingar vegna leigusamninga

Samstæðan sem leigutaki

Samstæðan hefur gert leigusamninga um nokkrar fasteignir sem hún notar í rekstri sínum. Leigusamningar þessir eru til allt að 10 ára. Í flestum samningum eru framlengingarákvæði.

	2016	2015
Innan 1 árs	507	279
Eftir 1 til 5 ár	1.371	684
Eftir meira en 5 ár	368	346
Lágmarksleigugreiðslur samkvæmt óuppsægjanlegum leigusamningum	2.246	1.309

Samstæðan sem leigusali

Samstæðan hefur gert leigusamninga um fjárfestingareignir sínar og fasteignir. Leigusamningarnir eru til allt að 10 ára og eru flestir óuppsægjanlegir.

	2016	2015
Innan 1 árs	68	120
Eftir 1 til 5 ár	147	127
Eftir meira en 5 ár	55	25
Lágmarksleigugreiðslur samkvæmt óuppsægjanlegum leigusamningum	270	272

37. Eignir í stýringu og vörslu

Eignir í stýringu	1.054.759	996.648
Eignir í vörslu	1.356.997	1.427.269

Eignir í stýringu sýna markaðsvirði eigna viðskiptavina sem stýrt er af eignastýringu og dótturfélögum fyrir hönd viðskiptavina.

Sem vörsluaðili er Arion banki ábyrgur fyrir eignavörslu verðbréfa fyrir fyrirtæki og einstaklinga. Hlutverk vörsluaðila er, varsla verðbréfa, svo sem hlutabréfa, skuldabréfa og verðbréfasjóða, annast uppgjör á verðbréfavíðskiptum og öðrum eignabreytingum á verðbréfum, afgreiðsla fyrirtækjaaðgerða, t.d. gjalddaga á skuldabréfum og arðgreiðslur á hlutabréfum og halda utan um skráningu dagslokaverða á verðbréfum.

Skýringar við samstæðureikninginn

38. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Í janúar 2017 stækkaði Arion banki skuldabréfaútgáfu bankans frá því í desember. Stækkunin nemur 200 milljónum evra en upphaflega útgáfan nam 300 milljónum evra. Alls nemur útgáfan því í dag 500 milljónum evra eða 60 milljörðum króna. Sem fyrr verður hluti útgáfunnar nýttur til að greiða niður eldri lán. Skuldabréfin eru með lokagjalddaga 2021 og bera fasta 1,625% vexti.

Skýringar við samstæðureikninginn

TENGDIR AÐILAR

39. Tengdir aðilar

Samstæðan og Kaupskil ehf. eru tengdir aðilar, þar sem Kaupskil ehf. fer með ráðandi hlut í Arion banka sem eigandi 87% hlutfjár. Einnig teljast stjórn Kaupskila ehf. og Kaupþing hf., móðurfélag Kaupskila ehf., tengdir aðilar.

Bankasýsla ríkisins, sem er sjálfstæð ríkisstofnun og heyrir undir fjármálaráðuneytið, fer með 13% hlut í Arion banka hf. og getur þannig haft áhrif á samstæðuna. Bankasýsla ríkisins og aðilar tengdir henni teljast til tengdra aðila.

Stjórn Arion banka hf. og lykilstjórnendur bankans eru skilgreind sem tengdir aðilar auk náninna fjölskyldumeðlima framangreindra einstaklinga og lögaðila undir yfirráðum þeirra. Hlutdeildarfélag samstæðunnar eru jafnframt skilgreind sem tengdir aðilar.

Engin óvenjuleg viðskipti áttu sér stað við tengda aðila á árinu. Viðskipti við tengda aðila hafa átt sér stað á grundvelli viðskipta milli óskyldra aðila. Engar frekari ábyrgðir hafa verið veittar tengdum aðilum vegna viðskiptaskulda eða viðskiptakrafna.

2016

<i>Staða gagnvart tengdum aðilum</i>	Eignir	Skuldir	Staða
Hluthafar sem fara með yfirráð yfir samstæðunni	192	(7.255)	(7.063)
Stjórn og lykilstjórnendur	255	(242)	13
Hlutdeildarfélag og aðrir tengdir aðilar	181	(369)	(188)
Staða gagnvart tengdum aðilum	628	(7.866)	(7.238)

<i>Viðskipti við tengda aðila</i>	Vaxta-tekjur	Vaxta-gjöld	Aðrar tekjur	Önnur gjöld
Hluthafar sem fara með yfirráð yfir samstæðunni	1	(89)	4	-
Hluthafar sem hafa áhrif á samstæðuna	-	-	6	-
Stjórn og lykilstjórnendur	15	(7)	-	-
Hlutdeildarfélag og aðrir tengdir aðilar	28	(4)	2	(216)
Viðskipti við tengda aðila	44	(100)	12	(216)

2015

<i>Staða gagnvart tengdum aðilum</i>	Eignir	Skuldir	Staða
Hluthafar sem fara með yfirráð yfir samstæðunni	212	(50.158)	(49.946)
Stjórn og lykilstjórnendur	232	(59)	173
Hlutdeildarfélag og aðrir tengdir aðilar	2.132	(241)	1.891
Staða gagnvart tengdum aðilum	2.576	(50.458)	(47.882)

<i>Viðskipti við tengda aðila</i>	Vaxta-tekjur	Vaxta-gjöld	Aðrar tekjur	Önnur gjöld
Hluthafar sem fara með yfirráð yfir samstæðunni	-	(762)	16	-
Hluthafar sem hafa áhrif á samstæðuna	-	(4)	15	(13)
Stjórn og lykilstjórnendur	12	(2)	5	-
Hlutdeildarfélag og aðrir tengdir aðilar	1.288	(617)	344	(276)
Viðskipti við tengda aðila	1.300	(1.385)	380	(289)

Í gegnum eignarhald Bankasýslu ríkisins verða Landsbankinn hf. og Íslandsbanki hf. tengdir aðilar samstæðunnar en þeir veita Valitor hf. bankþjónustu og eiga í hefðbundnum millibankaviðskiptum við Arion banka hf. Samstæðan á eignir hjá framangreindum fjármálastofnunum að fjárhæð 5.832 m.kr. (31.12.2015: 14.038 m.kr.) og er með lán að fjárhæð 791 m.kr. í árslok (31.12.2015: 1.499 m.kr.). Heildar vaxtatekjur námu 632 m.kr. á árinu 2016 (2015: 120 m.kr.) og vaxtagjöld námu 42 m.kr. (2015: 48 m.kr.). Aðrar tekjur námu 954 m.kr. á árinu (2015: 500 m.kr.) og önnur gjöld námu 1.845 m.kr. (2015: 1.192 m.kr.). Ofangreindar fjárhæðir eru ekki meðtaldar í töflunum.

Kaupþing hf. á óveðtryggð skuldabréf að fjárhæð 29.317 m.kr., útgefin af Arion banka í janúar 2016. Fjárhæðin er ekki tekin með í töflunni að ofan.

Skýringar við samstæðureikninginn

ÁHÆTTUSTÝRING

Samstæðan stendur frammi fyrir ýmis konar áhættum sem tengjast daglegum rekstri hennar. Áhættustýring er því grundvallarþáttur í starfi samstæðunnar. Grunnstoðir virkrar áhættustýringar felast í greiningu verulegrar áhættu, mælingu á áhættunni, aðgerðum til þess að takmarka áhættu og stöðugri vöktun áhættuþátta. Áhættustýringarferlið og geta samstæðunnar til þess að stýra og verðleggja áhættuþætti er ómissandi þáttur í að tryggja áframhaldandi arðsemi samstæðunnar, svo og til þess að tryggja að áhættu hennar sé haldið innan viðunandi marka.

Stjórn bankans ber endanlega ábyrgð á áhættustýringarkerfi samstæðunnar og ber að tryggja að viðunandi áhættustefnur og stjórnarhættir séu ákvarðaðir til þess að fylgjast með áhættuþáttum samstæðunnar. Stjórn bankans felur áhættustýringu dótturfélaga í hendur viðkomandi dótturfélaga. Fyrir móðurfélagið (bankann) ákvarðar bankastjórnin áhættuvilja. Áhættuviljinn er settur fram sem takmörk á áhættuþáttum og mörkum sem áhættustýringarsvið bankans fylgist með.

Bankastjórnin ber ábyrgð á að viðhalda skilvirku áhættustýringarkerfi, ferli og eftirliti, svo og að viðhalda vitund starfsfólks um áhættu þannig að áhætta sé viðfangsefni allra starfsmanna.

Í bankanum starfa nokkrar nefndir sem stýra áhættu. Áhættunefnd (BRIC) stjórnar bankans ber ábyrgð á eftirliti með áhættustýringarkerfi bankans, áhættuvilja og innramatsferli á eiginfjár- og lausafjárþörf (ICAAP/ILAAP). Eigna- og fjárhagsskuldbindinganefnd (ALCO), ber ábyrgð á umsjón með misvægi eigna og skulda, lausafjáráhættu, markaðsáhættu, vaxtaáhættu og eiginfjárstýringu. Fjárfestingaráð (UIC) tekur ákvarðanir um sölutryggingu og fjárfestingu. Í bankanum starfa fjórar lánanefndir: Lánanefnd stjórnar (BCC), sem tekur ákvarðanir um alla meiriháttar útlánaáhættu, lánanefnd Arion banka (ACC), sem starfar innan heimilda sem skilgreindar eru sem hlutfall af eigin fé bankans og svo fyrirtækjalánanefnd (CCC) og útibúanefndir (RBC), sem hafa þrengri lánaheimildir.

Innri endurskoðun bankans annast sjálfstæðar úttektir á starfsemi bankans og nokkurra dótturfélaga, áhættustýringarkerfi, ferlum, stefnu og mælingum. Innri endurskoðun ræðir niðurstöður sínar við stjórnendur og gefur skýrslu og tilmæli til áhættunefndar stjórnar.

Áhættustýringarsvið bankans starfar undir stjórn framkvæmdastjóra áhættustýringar. Sviðið er sjálfstæð stjórnunareining og ber beina ábyrgð gagnvart bankastjóra. Áhættustýringarsvið skiptist í fjórar einingar: Lánagreiningu, sem styður og vaktar lánveitingarferli; Útlánaeftirlit, sem fylgist með útlánaáhættu gagnvart einstökum viðskiptavinum; Efnahagsáhættu, sem fylgist með öllum kerfislægum ójöfnuði og áhættum í efnahagsreikningi bankans þ.m.t. eigin fé og ber ábyrgð á framkvæmd innra mats á eiginfjárþörf (ICAAP) og lausafjárþörf (ILAAP) bankans; og Rekstraráhættu, sem fylgist með áhættu sem tengist daglegum rekstri bankans. Gagnastjóri og Öryggisstjóri bankans tilheyrir áhættustýringarsviði.

Helstu áhættuþættir samstæðunnar eru útlánaáhætta þ.m.t. samþjöppunaráhætta, lausafjáráhætta, gjaldeyrisáhætta, vaxtaáhætta og lagaleg áhætta. Þessir áhættuþættir eru að mestu leyti innan móðurfélagsins. Dótturfélög bera áhættu af fasteignamarkaði og framtaksfjárfestingum, svo og af eignastýringar- og tryggingastarfsemi.

Engin stór áhættuskuldbinding var hjá samstæðunni í árslok. Samtala stórra áhættuskuldbindinga var því 0% samanborið við 11% í árslok 2015. Stór áhættuskuldbinding er skilgreind sem áhættuskuldbinding sem nemur 10% eða meira af hæfu fjármagni samstæðunnar.

Samstæðan ber gjaldeyrisáhættu vegna hreinnar gjaldeyrisstöðu á efnahagsreikningi. Starfsemi samstæðunnar ber vaxtaáhættu vegna misræmis milli vaxtaberandi eigna og skulda.

Lausafjáráhætta er stór áhættuþáttur í rekstri samstæðunnar vegna misræmis í binditíma eigna og skulda. Binditími útlána er lengri en binditími innlána, en 75% innlána eru óbundin eða laus innan 30 daga.

Nánari upplýsingar um áhættu- og eiginfjárstýringu er að finna í skýringum við samstæðureikninginn 2016 og áhættuskýrslu bankans fyrir árið 2016. Áhættuskýrslan verður gefin út í mars 2017 og verður aðgengileg á heimasíðu bankans, www.arionbanki.is. Áhættuskýrslan er óendurskoðuð.

Skýringar við samstæðureikninginn

40. Útlánaáhætta

Útlánaáhætta er sú áhætta að samstæðan verði fyrir tjóni ef viðskiptavinir hennar eða gagnaðilar standa ekki við samningsskuldbindingar sínar.

Útlánaáhætta verður til í hvert skipti sem samstæðan ráðstafar fjármunum sínum með þeim hætti að eigið fé hennar eða tekjur velta á efnendum gagnaðila, útgefenda eða lántakenda. Lán til viðskiptavina og lánastofnana er helsti uppruni útlánaáhættu. Aðrar tegundir eigna, líkt og skuldabréf og afleiðusamningar og eignir utan efnahagsreiknings fela í sér útlánaáhættu.

Helsta eign samstæðunnar er lánasafn hennar. Því er stjórnun og greining lánasafnsins afar mikilvæg. Mikil áhersla er lögð á gæði lánasafnsins með öguðu lánveitingarferli, gagnrýninni skoðun á lánsúmsóknum, vöktun á gæðum lánasafnsins og greiningu og viðbrögðum við hugsanlegum vanskilum á fyrstu stigum sem og virkri stjórnun á endurskipulagningu virðisrýrnaðra lána.

Lánveitingar eru byggðar á upplýstum lánaákvörðunum og leitast samstæðan við að eiga viðskipti við fjárhagslega sterka aðila með trygg veð og góða endurgreiðslugetu. Verðlagning láns á að endurspeglar þá áhættu sem tekin er.

Samstæðan stýrir útlánaáhættu með því að setja hámarksheimildir fyrir þá áhættu sem hún sættir sig við vegna einstakra gagnaðila og tengdra viðskiptavina og með því að fylgjast með áhættuskuldbindingum í samhengi við þessar heimildir. Samstæðan leitast við að takmarka heildarútlánaáhættu sína með því að ná fram dreifingu í lánasafninu yfir atvinnugreinar og með því að takmarka stórar áhættuskuldbindingar gagnvart hópum tengdra viðskiptavina.

Skýringar við samstæðureikninginn

40. Útlánaáætta, frh.

Hámarksútlánaáætta og samþjöppun útlána eftir atvinnugreinum

Í eftirfarandi töflu er sýnd hámarksútlánaáætta tengd liðum efnahagsreikningsins eftir atvinnugreinaflokkum í lok ársins áður en tekið hefur verið tillit til áhættumildunar í forni veða eða annarra trygginga. Samstæðan beitir innri atvinnugreinaflokkun sem byggir á ISAT 08 staðlinum. ISAT 08 er byggður á 2. útgáfu NACE flokkunarstaðalsins.

2016

Hámarksútlánaáætta vegna eigna innan efnahagsreiknings

	Einstaklingar	Fasteigna- viðskipti og bygginga- starfsemi	Fiskveiðar og -vinnsla	Upplýsinga- tækni og fjarskipti	Heildsala og smásala	Fjármála- og trygginga- starfsemi	Iðnaður, orku- vinnsla og framleiðsla	Samgöngur	Þjónusta	Opinberir aðilar	Landbúnaður og skógrækt	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá												
Seðlabanka Íslands	-	-	-	-	-	87.634	-	-	-	-	-	87.634
Lán til lánastofnana	-	-	-	-	-	80.116	-	-	-	-	-	80.116
Lán til viðskiptavina	337.417	114.895	76.475	28.647	52.719	34.939	28.633	6.519	17.308	8.711	6.159	712.422
Fjármálagerningar	307	1.106	261	-	7	18.865	10.942	3	557	59.253	-	91.301
Aðrar eignir með útlánaáættu	443	779	14	19	22	6.708	10	7	540	72	3	8.617
Hámarksútlánaáætta vegna												
eigna innan efnahagsreiknings	338.167	116.780	76.750	28.666	52.748	228.262	39.585	6.529	18.405	68.036	6.162	980.090

Hámarksútlánaáætta vegna eigna utan efnahagsreiknings

Ábyrgðir	1.394	1.967	1.573	1.039	2.416	1.333	1.880	978	2.643	35	12	15.270
Ónýttar yfirdráttarheimildir	27.609	2.226	640	574	5.951	1.546	2.363	381	2.845	1.895	349	46.379
Lánsloforð	33	15.276	16.756	540	24.249	7.154	13.155	2.399	2.659	38	9	82.268
Hámarksútlánaáætta vegna												
eigna utan efnahags	29.036	19.469	18.969	2.153	32.616	10.033	17.398	3.758	8.147	1.968	370	143.917
Hámarksútlánaáætta	367.203	136.249	95.719	30.819	85.364	238.295	56.983	10.287	26.552	70.004	6.532	1.124.007

Skýringar við samstæðureikninginn

40. Útlánaáhætta, frh.

2015

Hámarksútlánaáhætta vegna eigna innan efnahagsreiknings

	Einstaklingar	Fasteigna- viðskipti og bygginga- starfsemi	Fiskveiðar og -vinnsla	Upplýsinga- tækni og fjarskipti	Heildsala og smásala	Fjármála- og trygginga- starfsemi	Iðnaður, orku- iðnaður og framleiðsla	Samgöngur	Þjónusta	Opinberir aðilar	Landbúnaður og skógrækt	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá												
Seðlabanka Íslands	-	-	-	-	-	48.102	-	-	-	-	-	48.102
Lán til lánastofnana	-	-	-	-	-	87.491	-	-	-	-	-	87.491
Lán til viðskiptavina	324.629	102.624	75.850	30.802	51.784	33.460	21.384	6.001	19.864	8.193	5.759	680.350
Fjármálagerningar	135	175	72	11	-	14.894	9.430	29	400	61.624	-	86.770
Aðrar eignir með útlánaáhattu	289	564	29	80	67	3.018	3	1	455	65	10	4.581
Hámarksútlánaáhætta vegna eigna innan efnahagsreiknings	325.053	103.363	75.951	30.893	51.851	186.965	30.817	6.031	20.719	69.882	5.769	907.294

Hámarksútlánaáhætta vegna eigna utan efnahagsreiknings

Ábyrgðir	1.352	3.032	1.253	1.225	4.145	729	3.299	2.244	1.855	22	6	19.162
Ónýttar yfirdráttarheimildir	24.373	1.977	596	632	5.093	1.622	2.013	377	2.403	2.639	375	42.100
Lánsloforð	188	39.196	27.711	11.463	14.083	3.544	14.017	10.618	2.183	3.000	65	126.068
Hámarksútlánaáhætta vegna eigna utan efnahags	25.913	44.205	29.560	13.320	23.321	5.895	19.329	13.239	6.441	5.661	446	187.330
Hámarksútlánaáhætta	350.966	147.568	105.511	44.213	75.172	192.860	50.146	19.270	27.160	75.543	6.215	1.094.624

Skýringar við samstæðureikninginn

40. Útlánaáhætta, frh.

Lán til viðskiptavina sundurliðuð eftir atvinnugreinum	2016	2015
Einstaklingar	47,4%	47,7%
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	16,1%	15,1%
Fiskveiðar og -vinnsla	10,7%	11,1%
Upplýsingatækni og fjarskipti	4,1%	4,7%
Heildsala og smásala	7,4%	7,6%
Fjármála- og tryggingastarfsemi	4,9%	4,9%
Iðnaður, orkuiðnaður og framleiðsla	4,0%	3,1%
Samgöngur	0,9%	0,9%
Þjónusta	2,4%	2,9%
Opinberir aðilar	1,2%	1,2%
Landbúnaður og skógrækt	0,9%	0,8%
	<u>100,0%</u>	<u>100,0%</u>

Tryggingar og aðrar útlánavarnir

Fjárhæð og tegund trygginga sem krafist er byggir á mati á útlánaáættu tengdri gagnaðilanum og tegund áhættuskuldbindingar. Helstu tegundir trygginga eru eftirfarandi:

- Einstaklingar: Veð í íbúðarhúsnæði vegna húsnæðislána;
- Fyrirtæki: Veð í fasteignum, fiskiskipum og öðrum rekstrarfjármunum, birgðum og viðskiptakröfum og reiðufé og verðbréfum; og
- Afleiður: Reiðufé, ríkisskuldabréf og ríkisvixlar, eignatengd verðbréf, skráð hlutabréf og sjóðir sem samanstanda af framangreindum verðbréfum.

Virði trygginga byggir á áætluðu markaðsvirði. Virði fasteigna byggir á kaupverði, opinberu fasteignamati samkvæmt fasteignaskrár Þjóðskrár Íslands eða verðmati sérfræðinga innan og utan bankans. Mat á virði skipa tekur mið af aflaheimildum þeirra.

Fylgst er með virði trygginganna og kallað eftir viðbótartryggingum í samræmi við undirliggjandi samninga. Virði trygginga er endurmetið í tengslum við skoðun á þörf fyrir færslu virðisrýrnunar.

Virði trygginga í neðangreindri töflu takmarkast við kröfuvirði undirliggjandi lána.

Tryggingar sem bankinn hefur hald í eftir tegundum

2016	Reiðufé og verðbréf	Fasteignir	Fiskiskip	Aðrar tryggingar	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	-	-	-	-	-
Lán til lánastofnana	-	-	-	-	-
Lán til viðskiptavina					
Einstaklingar	481	297.974	5	7.419	305.879
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	581	106.770	34	1.444	108.829
Fiskveiðar og -vinnsla	564	8.100	57.092	8.041	73.797
Upplýsingatækni og fjarskipti	27	2.598	-	18.363	20.988
Heildsala og smásala	410	26.570	8	19.988	46.976
Fjármála- og tryggingastarfsemi	14.826	7.620	-	807	23.253
Iðnaður, orkuvinnsla og framleiðsla	3.287	15.332	-	6.875	25.494
Samgöngur	73	892	278	3.622	4.865
Þjónusta	20	7.221	71	3.650	10.962
Opinberir aðilar	7	3.811	-	179	3.997
Landbúnaður og skógrækt	5	5.128	-	327	5.460
Fjármálagerningar	5.953	-	-	-	5.953
Ábyrgðir	1.038	3.871	1.249	2.375	8.533
Tryggingar sem bankinn hefur hald í	27.272	485.887	58.737	73.090	644.986

Skýringar við samstæðureikninginn

40. Útlánaáætta, frh.

2015	Reiðufé og verðbréf	Fasteignir	Fiskiskip	Aðrar tryggingar	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	-	-	-	-	-
Lán til lánastofnana	-	-	-	-	-
Lán til viðskiptavina					
Einstaklingar	428	289.862	24	4.107	294.421
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	1.032	89.039	8	1.025	91.104
Fiskveiðar og -vinnsla	53	7.956	57.945	7.037	72.991
Upplýsingatækni og fjarskipti	76	2.369	-	18.630	21.075
Heildsala og smásala	210	20.424	7	22.912	43.553
Fjármála- og tryggingastarfsemi	15.947	4.367	-	1.577	21.891
Iðnaður, orkuvinnsla og framleiðsla	461	12.792	3	4.416	17.672
Samgöngur	91	875	173	3.891	5.030
Þjónusta	13	4.847	40	2.623	7.523
Opinberir aðilar	73	3.732	-	99	3.904
Landbúnaður og skógrækt	5	3.493	-	112	3.610
Fjármálagerningar	7.474	-	-	-	7.474
Ábyrgðir	885	4.232	623	1.445	7.185
Tryggingar sem bankinn hefur hald í	26.748	443.988	58.823	67.874	597.433

Veð sem gengið hefur verið að

Á árinu yfirtók samstæðan eignir til fullnustu lána. Af yfirteknum eignum á árinu 2016 á samstæðan í árslok fasteignir að virði 1.817 m.kr. (31.12.2015: 2.761 m.kr.) og aðrar eignir að virði 13 m.kr. (31.12.2015: 7 m.kr.). Eignirnar eru allar í sölufæri, sjá skýringu 28.

Gæði útlána

Útlánagæði fjáreigna	Hvorki í vanskilum né niðurfært	Í van- skilum en ekki niðurfært	Sértæk niður- færsla	Samtals
2016				
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	87.634	-	-	87.634
Lán til lánastofnana	80.116	-	-	80.116
Lán til viðskiptavina				
Lán til fyrirtækja	358.709	14.251	2.046	375.006
Lán til einstaklinga	312.259	21.854	3.303	337.416
Fjármálagerningar	82.042	-	-	82.042
Aðrar eignir með útlánaáættu	8.617	-	-	8.617
Útlánagæði lána	929.377	36.105	5.349	970.831
2015				
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	48.102	-	-	48.102
Lán til lánastofnana	87.491	-	-	87.491
Lán til viðskiptavina				
Lán til fyrirtækja	337.153	17.302	1.276	355.731
Lán til einstaklinga	291.277	26.532	6.810	324.619
Fjármálagerningar	82.714	-	-	82.714
Aðrar eignir með útlánaáættu	4.581	-	-	4.581
Útlánagæði lána	851.318	43.834	8.086	903.238

Skýringar við samstæðureikninginn

40. Útlánaáætta, frh.

Lán sem eru hvorki í vanskilum né niðurfærð

Bankinn hefur þróað þrjú lánshæfismatslíkön sem notuð eru til þess að fylgjast með þróun útlánaáætta og til þess að meta líkur á vanskilum (PD). Stærri fyrirtæki eru lánshæfismetin á grundvelli fjárhagsupplýsinga úr ársreikningi, auk huglægra stærða. Einstaklingar og smærri fyrirtæki eru lánshæfismetin á grundvelli sögulegra fjárhagsupplýsinga. Lánshæfismatslíkönin eru uppfærð árlega og endurstíllt með nýjum gögnum með það að markmiði að bæta spágildi þeirra. Breytingar í áhættuflokkun á milli ára má að hluta til rekja til fínstillingar á líkönum.

Taflan hér fyrir neðan sýnir lán sem hvorki eru í vanskilum né niðurfærð, skipt eftir útlánagæðum samkvæmt innri skiptingu bankans, þar sem 5 er verst.

2016	Áhættuflokkun					Óflokkað	Samtals
	1	2	3	4	5		
Einstaklingar	68.538	162.930	55.500	17.036	4.331	3.924	312.259
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	43.172	33.819	24.557	5.679	348	3.184	110.759
Fiskveiðar og -vinnsla	24.480	36.143	9.700	2.579	604	79	73.585
Upplýsingatækni og fjarskipti	18.372	3.207	966	5.476	-	12	28.033
Heildsala og smásala	11.342	19.302	16.890	2.244	208	-	49.986
Fjármála- og tryggingastarfsemi	9.669	2.210	15.623	207	-	5.730	33.439
Iðnaður, orkuvinnsla og framleiðsla	7.908	7.854	10.101	719	635	351	27.568
Samgöngur	958	3.753	989	433	20	-	6.153
Þjónusta	2.303	5.312	7.263	847	28	3	15.756
Opinberir aðilar	377	4.425	1.874	1.146	53	656	8.531
Landbúnaður og skógrækt	478	1.147	2.029	1.227	18	-	4.899
Lán hvorki í vanskilum né niðurfærð	187.597	280.102	145.492	37.593	6.245	13.939	670.968
2015							
Einstaklingar	54.822	148.472	63.027	18.553	4.693	1.710	291.277
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	36.550	23.792	29.776	3.790	154	3.279	97.341
Fiskveiðar og -vinnsla	21.807	33.232	7.657	5.415	1.249	1.341	70.701
Upplýsingatækni og fjarskipti	17.346	4.252	8.949	126	-	-	30.673
Heildsala og smásala	9.447	18.356	18.260	2.064	198	33	48.358
Fjármála- og tryggingastarfsemi	3.012	17.784	11.308	223	-	456	32.783
Iðnaður, orkuvinnsla og framleiðsla	3.088	14.256	2.930	324	135	-	20.733
Samgöngur	3.320	1.094	1.040	274	28	-	5.756
Þjónusta	2.326	4.805	9.918	539	19	-	17.607
Opinberir aðilar	357	3.396	2.342	1.038	133	545	7.811
Landbúnaður og skógrækt	336	1.558	2.887	609	-	-	5.390
Lán hvorki í vanskilum né niðurfærð	152.411	270.997	158.094	32.955	6.609	7.364	628.430

Lán í dálkinum „óflokkað“ tengjast fyrst og fremst nýstofnuðum fyrirtækjum eða mótaðilum þar sem lánshæfismatslíkön bankans eru ekki talin veita fullnægjandi niðurstöðu.

Skýringar við samstæðureikninginn

40. Útlánaáhætta, frh.

Lán í vanskilum en ekki niðurfærð

	Allt að 3 dagar	4 til 30 dagar	31 til 60 dagar	61 til 90 dagar	Meira en 90 dagar	Samtals
2016						
Lán til fyrirtækja	5.388	4.282	1.589	1.211	1.781	14.251
Lán til einstaklinga	3.196	8.708	4.989	391	4.570	21.854
Lán í vanskilum en ekki niðurfærð	8.584	12.990	6.578	1.602	6.351	36.105
2015						
Lán til fyrirtækja	9.638	3.779	1.681	662	1.542	17.302
Lán til einstaklinga	3.706	9.437	5.237	554	7.598	26.532
Lán í vanskilum en ekki niðurfærð	13.344	13.216	6.918	1.216	9.140	43.834

Lán í vanskilum allt að þrjú daga eru fyrst og fremst vegna yfirdrátta sem ekki voru endurnýjaðir í tíma. Meirihluti lána sem er í vanskilum en hefur ekki verið niðurfærður er talinn að fullu tryggður eða var yfirtekinn með afslætti. Lán sem voru yfirtekin með afslætti teljast ekki hafa rýrnað í virði nema hin sértæka niðurfærsla sé hærri en afslátturinn.

Virðisrýrð lán til viðskiptavina eftir atvinnugreinum	2016		2015	
	Virðis- rýrnun	Heildarvirði lána	Virðis- rýrnun	Heildarvirði lána
Einstaklingar	7.069	10.372	10.593	17.403
Fasteignaviðskipti og byggingastarfsemi	770	1.056	1.515	1.867
Fiskveiðar og -vinnsla	966	1.648	257	373
Upplýsingatækni og fjarskipti	179	182	308	332
Heildsala og smásala	540	868	681	893
Fjármála- og tryggingastarfsemi	261	298	5.953	6.011
Iðnaður, orkuiðnaður og framleiðsla	786	878	828	1.025
Samgöngur	4.301	4.307	4.433	4.440
Þjónusta	3.145	3.624	504	682
Opinberir aðilar	89	113	143	215
Landbúnaður og skógrækt	175	284	126	186
	18.281	23.630	25.341	33.427

Skýringar við samstæðureikninginn

40. Útlánaáhætta, frh.

Stórar áhættuskuldbindingar

Stór áhættuskuldbinding er skilgreind sem áhættuskuldbinding sem nemur 10% eða meira af hæfu fjármagni samstæðunnar samkvæmt lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og reglum FME nr. 625/2013. Lögbundið hámark á áhættu vegna eins viðskiptavinar eða hóps tengdra viðskiptavina er 25% af hæfu fjármagni, að frádregnum viðurkenndum tryggingum.

Hjá samstæðunni var engin stór áhættuskuldbinding í árslok (31.12.2015: ein stór áhættuskuldbinding að fjárhæð 22 ma.kr., að frádregnum viðurkenndum tryggingum).

Nr.	2016		2015	
	Brúttó	Nettó	Brúttó	Nettó
1	<10%	<10%	11%	11%
Skuldbindingar brúttó og nettó > 10%	0%	0%	11%	11%

41. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á að verð- og vaxtabreytingar á fjármálamörkuðum hafi áhrif á virði og sjóðstreymi fjármálagerna bankans.

Markaðsáhætta er tilkomin vegna misvægis í efnahagsreikningi samstæðunnar, svo og stöðutöku í skuldabréfum, hlutabréfum, myntum, afleiðusamningum og öðrum skuldbindingum sem eru metnar á markaðsvirði.

Samstæðan fylgist grannt með markaðsáhættu og skilur á milli markaðsáhættu í veltubók og fjárfestingabók. Markaðsáhætta í veltubók er tilkomin vegna eigin viðskipta og afleiðusamninga sem bankinn gerir við viðskiptavini til að mæta þörf þeirra til fjárfestingar og áhættustýringar. Markaðsáhætta í fjárfestingabók myndast vegna ýmiss konar misvægis í eignum og skuldum, t.d. í myntum, gjalddögum og vöxtum. Markaðsáhættu í veltubók og fjárfestingabók er stýrt með mismunandi hætti.

Takmörkun á markaðsáhættu er ákvörðuð af stjórn bankans og sett fram í áhættuvilja hans. Heimildarmörk eru settar á opnar stöður í veltubók og niður á eignasöfn. Eigna- og fjárhagsskuldbindinganefnd (ALCO) ber ábyrgð á stýringu heildarmarkaðsáhættu bankans. Áhættustýring ber ábyrgð á mælingu og eftirliti með markaðsáhættu, sem og að veita upplýsingar um áhættuskuldbindingar, heimildanotkun og brot á heimildum.

Stefna bankans er að takmarka markaðsáhættu vegna misvægis í efnahagsreikningi samstæðunnar en að leyfa áhættu í veltubók innan skilgreindra marka.

Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta stafar af möguleikanum á því að vaxtabreytingar hafi áhrif á framtíðargreiðsluflæði eða gangvirði fjármálagerna. Vaxtaáhætta er til staðar í rekstri samstæðunnar vegna misvægis á milli vaxtaberandi eigna og skulda. Þetta misvægi helgast af mismuni á vaxtaendurskoðunartímabili eigna og skulda, þar sem stór hluti skulda er óbundin innlán á meðan vextir eigna eru alla jafna fastir til lengri tíma, sem leiðir til vaxtaferilsáhættu fyrir samstæðuna. Samstæðan stendur einnig frammi fyrir vaxtagrunnsáhættu á milli eigna og skulda vegna ólíks grunns fljótandi vaxta fyrir ólíkar myntir.

Stefna samstæðunnar við stýringu á vaxtaáhættu er að leitast við að halda misvægi vaxtatímabila innan ásættanlegra marka með því að viðhalda að hluta samstæðri fjármögnun útlána, laða að innlán og með markmiðum í útlánastarfsemi.

Skýringar við samstæðureikninginn

41. Markaðsáætla, frh.

Vaxtaáætla í fjárfestingabók

Eftirfarandi tafla sýnir niðurbrot á vaxtaberandi eignum og skuldum samstæðunnar eftir gildistíma vaxta. Upphæðir fyrir lán til viðskiptavina og lántökur eru settar fram á gangvirðisgrundvelli, sjá skýringu 23, og eru því frábrugðnar þeim tölum sem koma fram í efnahagsyfirlitinu. Lán í vanskilum eru sett fram á bókfærðu virði, sem byggir á virði undirliggjandi veða og eru þar af leiðandi óháð gildistíma vaxta og því sett í 0-3 mánaða tímaflokkinn.

2016	Allt að	3-12			Meira	
<i>Eignir</i>	3 mán.	mán.	1-5 ár	5-10 ár	en 10 ár	Samtals
Innstæður hjá Seðlabanka Íslands	80.186	-	-	-	-	80.186
Lán til lánastofnana	80.116	-	-	-	-	80.116
Lán til viðskiptavina	382.928	63.694	138.540	4.457	127.601	717.220
Fjármálagerningar	41.495	1.695	5.182	6.349	1.897	56.618
Eignir	584.725	65.389	143.722	10.806	129.498	934.140
<i>Skuldir</i>						
Skuldir við lánastofnanir og Sí	7.962	25	-	-	-	7.987
Innlán frá viðskiptavinum	376.424	21.111	12.450	1.263	816	412.064
Lántaka	62.830	8.653	126.836	20.670	129.423	348.412
Skuldir	447.216	29.789	139.286	21.933	130.239	768.463
Afleiðusamningar og aðrir liðir utan efnahagsreiknings	(107.799)	(916)	111.083	(146)	-	2.222
Hreinn vaxtajöfnuður	29.710	34.684	115.519	(11.273)	(741)	167.899
2015						
<i>Eignir</i>						
Innstæður hjá Seðlabanka Íslands	43.181	-	-	-	-	43.181
Lán til lánastofnana	87.491	-	-	-	-	87.491
Lán til viðskiptavina	347.571	64.594	127.907	5.255	142.869	688.196
Fjármálagerningar	43.925	10.002	8.556	7.786	242	70.511
Eignir	522.168	74.596	136.463	13.041	143.111	889.379
<i>Skuldir</i>						
Skuldir við lánastofnanir og Sí	11.387	-	-	-	-	11.387
Innlán frá viðskiptavinum	464.998	3.501	848	-	-	469.347
Lántaka	72.010	4.509	48.705	12.982	126.633	264.839
Víkjandi lán	10.365	-	-	-	-	10.365
Skuldir	558.760	8.010	49.553	12.982	126.633	755.938
Afleiðusamningar og aðrir liðir utan efnahagsreiknings	(46.330)	(1.802)	49.346	-	-	1.214
Hreinn vaxtajöfnuður	(82.922)	64.784	136.256	59	16.478	134.655

Skýringar við samstæðureikninginn

41. Markaðsáætta, frh.

Næmni gagnvart vaxtaáættu í fjárfestingabók

Eftirfarandi tafla sýnir næmni núvirðis vaxtaberandi eigna og skulda hjá samstæðunni fyrir vaxtabreytingum eftir gjaldmiðli. Vaxtanæmnin er mæld sem hrein virðisbreyting vaxtaberandi eigna og skulda, þegar gert er ráð fyrir samtímis samhliðrun allra vaxtaferla upp og niður á við um 100 punkta. Vaxtanæmnin tekur ekki breytingum á árlegum hreinum vaxtatekjum og er ekki mat á áhættu. Útreikningarnir byggja á samningsbundnum gildistíma vaxta og taka því ekki tillit til væntrar hegðunar óbundinna innlána.

Mynt	2016		2015	
	-100 p	+100 p	-100 p	+100 p
ISK, verðtryggt	414	(63)	1.850	(1.763)
ISK, óverðtryggt	348	(508)	751	(735)
EUR	87	(147)	185	(178)
Annað	162	(148)	522	(494)

Vaxtaáætta í veltubók

Taflan hér að neðan sýnir heildarpunktvirði (e. basis point value (BPV)) fyrir skuldabréf og afleiður á veltubók á markaðsvirði. Punktvirði gefur breytingu á virði vegna hækkunar á ávöxtunarkröfu um einn punkt (0,01%).

Fjármálagerningar veltubókar, gnóttstöður	2016			2015		
	Markaðs- virði	Bindi- tími	Punkt- virði	Markaðs- virði	Bindi- tími	Punkt- virði
ISK, verðtryggt	8.084	2,2	(1,8)	4.544	3,6	(1,6)
ISK, óverðtryggt	10.992	1,0	(1,1)	5.849	(1,8)	1,1
Erlend mynt	37.399	(0,5)	2,0	64.226	(0,6)	3,9
Samtals	56.475	0,2	(0,9)	74.619	(0,5)	3,4

Fjármálagerningar veltubókar, skortstöður

ISK, verðtryggt	518	4,7	(0,2)	393	9,7	(0,4)
ISK, óverðtryggt	15.680	0,3	(0,4)	7.953	0,3	(0,3)
Erlend mynt	29.847	(0,8)	2,4	64.172	(0,5)	2,9
Samtals	46.045	(0,4)	1,8	72.518	(0,3)	2,3

Næmni gagnvart vaxtaáættu í veltubók

Eftirfarandi tafla sýnir næmni núvirðis á hreinni stöðu á veltubók eftir gjaldmiðlum. Vaxtanæmnin er mæld sem hrein virðisbreyting vaxtaberandi eigna og skulda þegar gert er ráð fyrir samtímis samhliðrun allra vaxtaferla upp og niður á við um 100 punkta. Vaxtanæmnin tekur ekki breytingum á árlegum hreinum vaxtatekjum og er ekki mat á áhættu. Útreikningar í þessari töflu byggja á líftíma og kúpni.

Mynt	2016		2015	
	-100 p	+100 p	-100 p	+100 p
ISK, verðtryggt	156	(152)	126	(121)
ISK, óverðtryggt	127	(64)	(142)	130
EUR	2	(20)	19	(20)
Annað	-	(13)	(122)	115

Skýringar við samstæðureikninginn

41. Markaðsáhætta, frh.

Verðtryggingaráhætta

Samstæðan stendur frammi fyrir verðtryggingaráhættu þegar misvægi er milli verðtryggðra eigna og skulda.

Greiðsluflæði verðtryggðra eigna og skuldbindinga

2016	Meira			
<i>Eignir, verðtryggðar</i>	Að 1 ári	1-5 ár	en 5 ár	Samtals
Lán til viðskiptavina	12.911	97.225	218.981	329.117
Fjármálagerningar	7.100	-	-	7.100
Staða utan efnahagsreiknings	851	6.619	-	7.470
Eignir, verðtryggðar	20.862	103.844	218.981	343.687
<i>Skuldir, verðtryggðar</i>				
Innlán	69.621	12.121	2.050	83.792
Lántaka	2.253	24.437	114.747	141.437
Staða utan efnahagsreiknings	-	518	-	518
Annað	395	692	893	1.980
Skuldir, verðtryggðar	72.269	37.768	117.690	227.727
Hrein staða efnahagsreiknings	(52.258)	59.975	101.291	109.008
Hrein staða utan efnahagsreiknings	851	6.101	-	6.952
Verðtryggt	(51.407)	66.076	101.291	115.960
2015				
<i>Eignir, verðtryggðar</i>				
Lán til viðskiptavina	13.629	76.393	209.485	299.507
Fjármálagerningar	3.412	-	-	3.412
Staða utan efnahagsreiknings	749	7.940	-	8.689
Eignir, verðtryggðar	17.790	84.333	209.485	311.608
<i>Skuldir, verðtryggðar</i>				
Innlán	72.352	12.899	1.916	87.167
Lántaka	2.128	14.164	112.350	128.642
Annað	-	-	782	782
Skuldir, verðtryggðar	74.480	27.063	115.048	216.591
Hrein staða efnahagsreiknings	(57.439)	49.330	94.437	86.328
Hrein staða utan efnahagsreiknings	749	7.940	-	8.689
Verðtryggt	(56.690)	57.270	94.437	95.017

Skýringar við samstæðureikninginn

41. Markaðsáhætta, frh.

Gjaldeyrísáhætta

Gjaldeyrísáhætta er hætta á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Gjaldeyrísáhætta samstæðunnar stafar fyrst og fremst af misvægi milli eigna og skulda í mismunandi myntum. Skuldir samstæðunnar eru aðallega innlán í íslenskum krónum en eignir hennar eru að verulegu leyti lán til viðskiptavina í erlendum gjaldmiðlum. Bankinn hefur miðlægt eftirlit með nettó stöðum í hverri mynt.

Sundurliðun eigna og skulda eftir mynt í árslok

2016

<i>Eignir</i>	ISK	EUR	USD	GBP	DKK	NOK	Annað	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá Sí	85.052	775	627	364	197	108	511	87.634
Lán til lánastofnana	18.946	16.963	17.444	8.522	1.826	10.064	6.351	80.116
Lán til viðskiptavina	593.185	66.242	34.012	2.857	7.378	7	8.741	712.422
Fjármálagerningar	91.566	13.403	9.572	311	244	2.245	115	117.456
Fjárfestingareignir	5.358	-	-	-	-	-	-	5.358
Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum	831	8	-	-	-	-	-	839
Ófnislegar eignir	6.978	-	-	-	4.079	-	-	11.057
Skatteignir	272	-	-	-	16	-	-	288
Aðrar eignir	19.356	650	556	142	135	13	2	20.854
Eignir	821.544	98.041	62.211	12.196	13.875	12.437	15.720	1.036.024
<i>Skuldir og eigið fé</i>								
Skuldir við lánastofnanir og Sí	6.857	978	84	3	-	1	64	7.987
Innlán frá viðskiptavinum	377.195	15.762	12.038	4.186	844	1.301	738	412.064
Fjárskuldir á gangvirði	3.020	408	272	-	-	16	10	3.726
Skattskuldir	7.075	-	-	-	218	-	-	7.293
Aðrar skuldir	44.625	2.660	1.160	4.255	756	229	409	54.094
Lántaka	176.530	109.217	32.723	-	-	13.520	7.486	339.476
Víkjandi lán	-	-	-	-	-	-	-	-
Eigið fé	211.212	-	-	-	-	-	-	211.212
Hlutdeild minnihluta	172	-	-	-	-	-	-	172
Skuldir og eigið fé	826.686	129.025	46.277	8.444	1.818	15.067	8.707	1.036.024
Hrein staða innan efnahagsreiknings	(5.142)	(30.984)	15.934	3.752	12.057	(2.630)	7.013	
Hrein staða utan efnahagsreiknings ..	279	31.775	(15.315)	(3.232)	(8.579)	2.335	(7.263)	
Hrein staða	(4.863)	791	619	520	3.478	(295)	(250)	

Skýringar við samstæðureikninginn

41. Markaðsáhætta, frh.

2015	ISK	EUR	USD	GBP	DKK	NOK	Annað	Samtals
<i>Eignir</i>								
Handbært fé og innstæður hjá Sí	47.357	252	167	37	96	37	156	48.102
Lán til lánastofnana	20.923	24.741	19.478	7.260	3.182	4.125	7.782	87.491
Lán til viðskiptavina	568.196	44.532	37.395	6.487	11.357	9	12.374	680.350
Fjármálagerningar	84.752	24.852	13.227	6.145	63	3.248	904	133.191
Fjárfestingareignir	7.542	-	-	-	-	-	-	7.542
Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum	1.043	-	-	26.256	-	-	-	27.299
Óefnislegar eignir	5.575	-	-	-	3.710	-	-	9.285
Skatteignir	205	-	-	-	-	-	-	205
Aðrar eignir.	16.711	482	170	177	22	14	2	17.578
Eignir	752.304	94.859	70.437	46.362	18.430	7.433	21.218	1.011.043
<i>Skuldir og eigið fé</i>								
Skuldir við lánastofnanir og Sí	9.471	381	74	6	1	-	1.454	11.387
Innlán frá viðskiptavinum	388.228	18.041	50.913	6.865	1.523	2.156	1.621	469.347
Fjárskuldir á gangvirði	6.790	584	104	10	4	-	117	7.609
Skattskuldir	4.501	-	-	-	422	-	(1)	4.922
Aðrar skuldir	41.098	2.648	1.484	1.432	832	347	1.620	49.461
Lántaka	142.060	44.526	33.442	8.511	-	13.447	14.072	256.058
Víkjandi lán	-	3.942	2.603	3.820	-	-	-	10.365
Eigið fé	192.786	-	-	-	-	-	-	192.786
Hlutdeild minnihluta	9.108	-	-	-	-	-	-	9.108
Skuldir og eigið fé	794.042	70.122	88.620	20.644	2.782	15.950	18.883	1.011.043
Hrein staða innan efnahagsreiknings	(41.738)	24.737	(18.183)	25.718	15.648	(8.517)	2.335	
Hrein staða utan efnahagsreiknings ..	9.619	(13.684)	20.273	(1.470)	(17.856)	5.481	(2.363)	
Hrein staða	(32.119)	11.053	2.090	24.248	(2.208)	(3.036)	(28)	

Næmni gagnvart gjaldeyrissáhattu

Taflan hér að neðan sýnir helstu myntir sem samstæðan var með opnar stöður í, í árslok. Reiknuð eru út áhrif veikingar eða styrkingar íslensku krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum, að því gefnu að aðrar breytur séu fastar, á rekstrartekjur samstæðunnar (sem stafa af gangvirðisbreytingum á eignum og skuldum utan veltubókar sem eru háðar gengi gjaldmiðla). Neikvæð fjárhæð í töflunni gefur til kynna mögulegt tap í rekstri eða á eigin fé vegna slíkra hreyfinga, en jákvæð fjárhæð gefur til kynna mögulegan hagnað. Samsvarandi lækkan í hverri mynt hér að neðan gagnvart krónu myndi leiða til samsvarandi en öfugra áhrifa (+10% merkir gengislækkan íslensku krónunnar).

Mynt	2016		2015	
	-10%	+10%	-10%	+10%
EUR	(79)	79	(1.105)	1.105
USD	(62)	62	(209)	209
GBP	(52)	52	(2.425)	2.425
DKK	(348)	348	221	(221)
NOK	30	(30)	304	(304)
Annað	25	(25)	3	(3)

Skýringar við samstæðureikninginn

41. Markaðsáætla, frh.

Hlutabréfaáætla

Hlutabréfaáætla er sú áætla að gangvirði hlutabréfa lækki vegna breytinga á vísitölum hlutabréfaverðs og einstökum hlutabréfum. Upplýsingar um eignir sem gengið hefur verið að og eru í sölufæri má finna í skýringu 28 og hlutabréfastöður má finna í skýringu 22.

Næmni gagnvart hlutabréfaáættu

Taflan hér að neðan sýnir reiknuð áhrif verðbreytinga á hlutabréfum á rekstrartekjur samstæðunnar. Neikvæð fjárhæð í töflunni gefur til kynna mögulegt tap í rekstri eða á eigin fé vegna slíkra hreyfinga, en jákvæð fjárhæð gefur til kynna mögulegan hagnað. Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum eru ekki teknar með.

Hlutabréf	2016		2015	
	-10%	+10%	-10%	+10%
Veltubók - skráð	(295)	295	(214)	214
Fjárfestingabók - skráð	(913)	913	(1.387)	1.387
Fjárfestingabók - óskráð	(1.193)	1.193	(1.819)	1.819

Afleiðusamningar

Viðskiptavinum stendur til boða að gera afleiðusamninga við bankann. Þær afleiður sem um ræðir eru gjaldeyris- og vaxtaskiptasamningar, framvirkir gjaldeyrisamningar, og valréttir og framvirkir samningar um viðskipti með skráð skuldabréf og hlutabréf. Heimilaðar undirliggjandi fjármálaafurðir, stöðuheimildir og tryggingareglur eru ákvarðaðar í samræmi við áhættuvilja samstæðunnar. Afleiður eru einnig notaðar til að draga úr markaðsáættu á efnahagsreikningi samstæðunnar. Í skýringu 23 kemur fram niðurbrot á afleiðustöðum samstæðunnar eftir tegundum.

Uppgreiðsluáætla

Uppgreiðsluáætla er sú áætla að samstæðan verði fyrir fjárhagslegu tapi vegna þess að viðskiptavinir hans og gagnaðilar endurgreiða eða fara fram á endurgreiðslu fyrr eða síðar en gert var ráð fyrir, svo sem vegna veðlana á föstum vöxtum þegar vextir lækka. Endurgreiðsluáætla samstæðunnar í árslok 2016 var óveruleg.

42. Lausafjár- og fjármögnunaráætla

Lausafjáraætla er skilgreind sem sú áætla að samstæðan, þrátt fyrir að vera gjaldfær, lendi í erfiðleikum með að mæta skuldbindingum sínum þegar þær gjaldfalla, eða geti aðeins tryggt endurgreiðslu með óhóflegum kostnaði. Lausafjáraætla leiðir af vangetu til þess að stýra óráðgerðum lækunum eða breytingum á fjármögnun.

Meginfjármögnunarleidd samstæðunnar felst í innlánnum einstaklinga, fyrirtækja og fjármálstofnana. Lausafjáraætla samstæðunnar stafar af því að binditími útlána er lengri en binditími innlána, en 70% innlána eru óbundin.

Lausafjáraætla er einn af helstu áhættuþáttum samstæðunnar og er mikil áhersla lögð á stýringu hennar. Eigna- og fjárhagsskuldbindinganevnd (ALCO) ber ábyrgð á stýringu lausafjár- og fjármögnunaráættu innan áhættuvilja bankans sem ákvörðuð er af stjórn bankans. Fjárstýring stýrir daglegri lausafjástöðu bankans. Áhættustýring mælir, vaktar og greinir lausafjár- og fjármögnunaráættu bankans.

Stefna samstæðunnar er að viðhalda alltaf nægu lausafé, með háu hlutfalli lausafjáreigna og tiltæktrar fjármögnunar til að mæta skammtímaskuldbindingum og mögulegum útgreiðslum. Óvissa í tengslum við fjármagnshöftin hefur minnkað talsvert og í byrjun árs 2016 var innlánnum Kaupþings hjá bankanum umbreytt í EMTN fjármögnun. Þannig hefur dregið úr lausafjáraættu vegna félaga í slitameðferð.

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Lausafjár- og fjármögnunaráhætta, frh.

Tímagreining á gjalddaga eigna og skulda

Eignir og skuldir samstæðunnar á bókfærðu virði eftir gjalddaga

2016	Bókfært	Á	Allt að	3-12		Meira	Án
<i>Eignir</i>	virði	gjaldaga	3 mán.	mán.	1-5 ár	en 5 ár	gjaldaga
Handbært fé og innstæður hjá Sí	87.634	78.302	-	9.332	-	-	-
Lán til lánastofnana	80.116	54.104	26.012	-	-	-	-
Lán til viðskiptavina	712.422	9.051	54.203	79.205	253.938	316.025	-
Fjármálagerningar	117.456	12.715	2.100	3.670	51.729	11.828	35.414
<i>Afleiðusamningar - eignaleggur</i>	75.527	-	28.038	19.179	27.825	485	-
<i>Afleiðusamningar - skuldaleggur</i>	(70.368)	-	(27.300)	(17.927)	(24.886)	(255)	-
Fjárfestingareignir	5.358	-	-	-	-	-	5.358
Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum	839	-	-	-	-	-	839
Óefnislegar eignir	11.057	-	-	-	-	-	11.057
Skatteignir	288	-	-	-	288	-	-
Aðrar eignir	20.854	2.687	3.883	1.303	745	-	12.236
Eignir	1.036.024	156.859	86.198	93.510	306.700	327.853	64.904
<i>Skuldir</i>							
Skuldir við lánastofnanir og Sí	7.987	7.636	-	326	25	-	-
Innlán frá viðskiptavinum	412.064	288.390	74.202	37.769	10.088	1.615	-
Fjárskuldir á gangvirði	3.726	-	2.400	127	895	304	-
<i>Eignaleggur</i>	(57.923)	-	(13.857)	(3.960)	(39.388)	(718)	-
<i>Skuldaleggur</i>	59.766	-	14.374	4.087	40.283	1.022	-
<i>Skortstöðuverðbréf sem áhættuvörn</i>	1.884	-	1.884	-	-	-	-
Skattskuldir	7.293	-	-	6.626	667	-	-
Aðrar skuldir	54.094	21.837	7.414	3.446	3.660	6	17.731
Lántaka	339.476	-	10.293	13.371	153.607	162.205	-
Skuldir	824.640	317.863	94.309	61.665	168.942	164.130	17.731
<i>Liðir utan efnahagsreiknings</i>							
Ábyrgðir	15.270	2.893	4.032	4.136	2.538	1.671	-
Ónýttar yfirdráttarheimildir	46.379	1.460	9.098	18.305	17.516	-	-
Lánsloforð	82.268	1.348	38.757	17.075	21.088	4.000	-
Liðir utan efnahagsreiknings	143.917	5.701	51.887	39.516	41.142	5.671	-
Hreinar eignir (skuldir)	67.467	(166.705)	(59.998)	(7.671)	96.616	158.052	47.173

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Lausafjár- og fjármögnunaráhætta, frh.

2015	Bókfært	Á	Allt að	3-12		Meira en	Án
<i>Eignir</i>	virði	gjaldaga	3 mán.	mán.	1-5 ár	5 ár	gjaldaga
Handbært fé og innstæður hjá Sí	48.102	35.467	-	12.635	-	-	-
Lán til lánastofnana	87.491	50.151	37.340	-	-	-	-
Lán til viðskiptavina	680.350	3.984	42.429	90.014	234.035	309.888	-
Fjármálagerningar	133.191	4.765	1.711	10.861	54.392	10.985	50.477
<i>Afleiðusamningar - eignaleggur</i>	56.171	-	24.671	1.478	29.509	513	-
<i>Afleiðusamningar - skuldaleggur</i>	(53.770)	-	(24.262)	(1.421)	(27.688)	(399)	-
Fjárfestingareignir	7.542	-	-	-	-	-	7.542
Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum	27.299	-	-	-	-	-	27.299
Óefnislegar eignir	9.285	-	-	-	-	-	9.285
Skatteignir	205	-	-	-	205	-	-
Aðrar eignir	17.578	1.017	2.592	174	793	-	13.002
Eignir	1.011.043	95.384	84.072	113.684	289.425	320.873	107.605
<i>Skuldir</i>							
Skuldir við lánastofnanir og Sí	11.387	9.881	-	1.481	25	-	-
Innlán frá viðskiptavinum	469.347	268.727	95.191	89.937	13.575	1.917	-
Fjárskuldir á gangvirði	7.609	-	6.346	536	631	96	-
<i>Eignaleggur</i>	(49.199)	-	(36.552)	(5.662)	(6.518)	(467)	-
<i>Skuldaleggur</i>	52.192	-	38.282	6.198	7.149	563	-
<i>Skortstöðuskuldabréf</i>	1.309	-	1.309	-	-	-	-
<i>Skortstöðuverðbréf sem áhættuvörn</i>	3.307	-	3.307	-	-	-	-
Skattskuldir	4.922	-	-	3.274	1.648	-	-
Aðrar skuldir	49.461	17.002	14.724	5.192	3.529	6	9.008
Lántaka	256.058	-	7.081	4.308	69.933	174.736	-
Víkjandi lán	10.365	-	-	-	3.942	6.423	-
Skuldir	809.149	295.610	123.342	104.728	93.283	183.178	9.008
<i>Liðir utan efnahagsreiknings</i>							
Ábyrgðir	19.162	3.402	2.371	7.589	3.954	1.846	-
Ónýttar yfirdráttarheimildir	42.100	842	10.071	14.984	15.768	435	-
Lánsloforð	126.068	-	50.628	35.542	34.506	5.392	-
Liðir utan efnahagsreiknings	187.330	4.244	63.070	58.115	54.228	7.673	-
Hreinar eignir (skuldir)	14.564	(204.470)	(102.340)	(49.159)	141.914	130.022	98.597

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Lausafjár- og fjármögnunaráhætta, frh.

Fjármögnunarhlutfall

Fjármögnunarhlutfall (e. Net stable funding ratio, NSFR) mælir hlutfall tiltækra stöðugra fjármögnunar (e. available stable funding, ASF) af nauðsynlegri stöðugri fjármögnun (e. required stable funding, RSF) samkvæmt reglum Seðlabanka Íslands nr. 1032/2014. Almennt er nauðsynleg stöðug fjármögnun ákvörðuð með því að beita mismunandi vigtum á mismunandi eignaflokka m.v. seljanleika þeirra. Tiltæk stöðug fjármögnun er hins vegar reiknuð með því að veita skuldbindingar Bankans út frá endurgreiðslutíma og/eða stöðugleika. Árið 2016 skal fjármögnunarhlutfall fyrir erlendan gjaldeyri vera 90% hið minnsta og frá og með 2017 skal hlutfallið vera að lágmarki 100%.

Útreikningar á fjármögnunarhlutfalli miða ekki við samstæðuna heldur er litið á Arion banka og fagfjárfestastjóðinn Arion Bank Mortgages Institutional Investor Fund sem heild. Við útreikning á hlutfallinu fyrir erlenda gjaldmiðla þá er neikvæður gjaldeyrisjöfnuður dreginn frá teljaranum og jákvæðum gjaldeyrisjöfnuði er bætt við nefnarann. Ósamræmi á milli opinbers gjaldeyrisjafnaðar samstæðunnar og þeim sem er notaður við útreikning á fjármögnunarhlutfallinu stafar af því að dótturfélög bankans hafa töluverðan jákvæðan gjaldeyrisjöfnuð en eru gerð upp í ISK.

2016	ISK	Erlendur	
		gjaldeyrir	Samtals
Tiltæk stöðug fjármögnun	612.964	169.821	782.785
Nauðsynleg stöðug fjármögnun	544.854	87.010	631.864
Gjaldeyrisjöfnuður		(4.019)	
Fjármögnunarhlutfall	113%	191%	124%
2015			
Tiltæk stöðug fjármögnun	540.864	129.273	670.137
Nauðsynleg stöðug fjármögnun	539.841	95.511	635.352
Gjaldeyrisjöfnuður		(11.363)	
Fjármögnunarhlutfall	100%	123%	105%

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Lausafjár- og fjármögnunaráhætta, frh.

Lausafjárþekjuhlutfall

Lausafjárþekjuhlutfallið (e. Liquidity coverage ratio, LCR) er hluti af Basel III regluverkinu. LCR er reiknað samkvæmt álagsprófi sem er hannað til að tryggja að fjármálastofnanir hafi nægjanlegar eignir til reiðu til að standast lausafjávanda til styttri tíma. Nánar tiltekið er LCR hlutfallið milli lausafjäreigna og vænts útfærðis næstu 30 daga við álagsaðstæður.

Þær eignir sem koma til greina sem laust fé samkvæmt LCR viðmiðum þurfa að vera óveðsettar, auðseljanlegar og með þekktu markaðsvirði, veðhæfar í viðskiptum við Seðlabanka Íslands og ekki útgefnar af samstæðunni eða af eiganda aðila í fjármálastarfsemi innan samstæðunnar.

Samkvæmt reglum Seðlabanka Íslands nr. 1031/2014 um lausafjærhlutfall gildir að fjármálastofnanir þurfa að viðhalda 90% LCR árið 2016 og 100% eftir 1. janúar 2017. Hlutfallið í erlendum gjaldeyri skal eigi vera lægra en 100%.

Eftirfarandi tafla sýnir niðurbrot á LCR útreikningum samstæðunnar fyrir krónur, erlendum gjaldeyri og heildarstöðu. Allar fjárhæðir eru vegnar samkvæmt fyrrnefndum reglum um lausafjærhlutfall.

2016	Erlendur		
	ISK	gjaldeyrir	Samtals
1. stigs vigtaðar lausafjäreignir *	112.770	13.026	125.796
2. stigs vigtaðar lausafjäreignir **	-	2.932	2.932
Vigtað útfærði	112.770	15.958	128.728
Innstæður	93.584	16.885	110.469
Lántökur	3.192	371	3.563
Annað útfærði	12.426	7.013	19.439
Vigtað innflæði	109.202	24.269	133.471
Innstæður hjá öðrum fjármálastofnunum ***	1.688	51.779	53.467
Annað innflæði	3.843	1.011	4.854
Innflæði	5.531	52.790	58.321
Lausafjárþekjuhlutfall ****	109%	263%	171%
2015			
1. stigs vigtaðar lausafjäreignir *	99.483	24.088	123.571
2. stigs vigtaðar lausafjäreignir **	-	5.869	5.869
Vigtað útfærði	99.483	29.957	129.440
Innstæður	122.275	21.640	143.915
Lántökur	1.502	122	1.624
Annað útfærði	16.296	34.749	51.045
Vigtað innflæði	140.073	56.511	196.584
Innstæður hjá öðrum fjármálastofnunum ***	3.768	57.881	61.649
Annað innflæði	9.193	29.457	38.650
Innflæði	12.961	87.338	100.299
Lausafjárþekjuhlutfall ****	78%	212%	134%

* 1. stigs lausafjäreignir fá 100% vigt í LCR útreikningum og samanstanda af sjóði og innstæðum samstæðunnar hjá Seðlabanka Íslands, innlendum skuldabréfum sem eru veðhæf í viðskiptum við Seðlabanka Íslands og erlendum ríkisskuldabréfum.

** 2. stigs lausafjäreignir samstæðunnar samanstanda af sértrygðum skuldabréfum með lágmarkseinkunn AA- og þau fá 85% vigt í LCR útreikningum.

*** Innstæður samstæðunnar hjá öðrum bönkum teljast til innflæðishluta í LCR útreikningum.

**** LCR er skilgreint sem: $LCR = \frac{\text{Vigtaðar lausafjäreignir}}{\text{vigtað útfærði} - \text{vigtað innflæði}}$ þar sem þak á vigtuðu innflæði er 75% af vigtuðu útfærði.

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Lausafjár- og fjármögnunaráhætta, frh.

Samsetning lausafjáreigna

Eftirfarandi tafla sýnir niðurbrot á lausafjárstöðu samstæðunnar. Lausafjárfyrirgreiðslan frá íslenska ríkinu féll niður 1. janúar 2017 og er hún ekki látin teljast til lausafjáreignar bankans þann 31. desember 2016.

2016	ISK	USD	EUR	Annað	Alls
Sjóður og innlán hjá Seðlabanka Íslands	85.053	627	775	1.179	87.634
Innstæður hjá öðrum bönkum	1.688	16.018	14.090	21.671	53.467
Innlend skuldabréf veðhæf í viðskiptum við Sí	27.718	-	-	-	27.718
Erlend ríkisskuldabréf	-	5.536	4.908	-	10.444
Sértryggð skuldabréf með lágmarkseinkunn AA-	-	-	1.202	2.247	3.449
Heildar lausafjáreignir	114.459	22.181	20.975	25.097	182.712
2015					
Sjóður og innlán hjá Seðlabanka Íslands	47.357	167	252	326	48.102
Innstæður hjá öðrum bönkum	3.768	16.741	20.824	20.316	61.649
Innlend skuldabréf veðhæf í viðskiptum við Sí	22.614	-	-	-	22.614
Erlend ríkisskuldabréf	-	10.658	8.700	3.984	23.342
Lausafjárfyrirgreiðsla frá íslenska ríkinu	29.513	-	-	-	29.513
Sértryggð skuldabréf með lágmarkseinkunn AA-	-	-	2.122	4.783	6.905
Heildar lausafjáreignir	103.252	27.566	31.898	29.409	192.125

Skýringar við samstæðureikninginn

42. Lausafjár- og fjármögnunaráhætta, frh.

Innlánaflokkun

Samkvæmt aðferðafræði við útreikning LCR lausafjárhlutfallsins er innlánagrunni samstæðunnar skipt í nokkra mismunandi flokka eftir tegund viðskiptamanns. Innlán eru jafnframt flokkuð eftir stöðugleika og binditíma, þar sem ekki er gert ráð fyrir útlæði innlána með binditíma sem nær yfir 30 daga. Innlán með binditíma undir 30 dögum eru flokkuð sem stöðug ef viðskiptavinur á í viðskiptasambandi við samstæðuna og upphæð er að fullu tryggð af Tryggingarsjóði innstæðueigenda og fjárfesta. Önnur innlán eru flokkuð sem minna stöðug. Hver innlánaflokkur fær vægi í samræmi við vænt útlæði undir álagi sem gefur til kynna stig kvikleika.

Í töflunni hér að neðan er sýnd skipting á innlánagrunni samstæðunnar samkvæmt innlánaflokkuninni ásamt væntu útlæðisvægi. Áþekkir innlánsflokkar eru flokkaðir saman. Taflan hefur að geyma upplýsingar um innlán hjá bankanum og dótturfélögum í bankastarfsemi. Skuldir við Seðlabanka Íslands og skuldir dótturfélaga, sem ekki eru í bankastarfsemi, við lánastofnanir eru þar af leiðandi undanskildar.

Innlánaflokkun - upphæðir og útlæðisvægi	Innlán laus innan 30 daga				Bundin innlán*	Samtals innlán
	Minna stöðug	Vægi (%)	Stöðug	Vægi (%)		
2016						
Einstaklingar	97.232	10%	40.376	5%	59.344	196.952
Lítill og meðalstór fyrirtæki	39.823	10%	3.955	5%	3.762	47.540
Lögaðilar	55.094	40%	921	20%	5.850	61.865
Ríki og sveitarfélög, seðlabankar og opinber fyrirtæki	11.653	40%	-	-	1.379	13.032
Lífeyrissjóðir	31.157	100%	-	-	15.959	47.116
Innlend fjármálafyrirtæki	24.310	100%	-	-	16.730	41.040
Erlend fjármálafyrirtæki	2.150	100%	-	-	-	2.150
Aðrir erlendir aðilar	4.466	100%	3.276	25%	2.288	10.030
Samtals	265.885		48.528		105.312	419.725
2015						
Einstaklingar	86.095	10%	39.598	5%	53.599	179.292
Lítill og meðalstór fyrirtæki	37.884	10%	3.928	5%	4.327	46.139
Lögaðilar	36.300	40%	823	20%	4.945	42.068
Ríki og sveitarfélög, seðlabankar og opinber fyrirtæki	11.900	40%	-	-	1.304	13.204
Fjármálafyrirtæki í skilameðferð	16.948	100%	-	-	47.062	64.010
Lífeyrissjóðir	41.609	100%	-	-	35.104	76.713
Innlend fjármálafyrirtæki	32.727	100%	-	-	11.016	43.743
Erlend fjármálafyrirtæki	5.193	100%	-	-	-	5.193
Aðrir erlendir aðilar	3.707	100%	3.260	25%	1.923	8.890
Samtals	272.363		47.609		159.280	479.252

* Ekki er gert ráð fyrir útlæði frá innlánum bundnum lengur en 30 daga.

43. Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hætta á beinu eða óbeinu tapi, eða skaða á orðspori samstæðunnar vegna ófullnægjandi innri verkferla, mannlegra mistaka, kerfismistaka eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi, sem áhrif hafa á ímynd og/eða rekstur samstæðunnar.

Sérhver rekstrareining samstæðunnar ber ábyrgð á stjórnun eigin rekstraráhættu. Áhættustýring ber ábyrgð á þróun og viðhaldi aðferða til greininga, mælinga, eftirlits og skýrslugjafar um rekstraráhættu samstæðunnar.

Samstæðan beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning eiginfjárfækna vegna rekstraráhættu.

Skýringar við samstæðureikninginn

44. Eiginfjárstýring

Eiginfjárlutfall

Áhersla samstæðunnar vegna stýringar á eiginfjárstöðu er að skipuleggja og byggja upp eiginfjárgrunn á hagkvæman hátt á næstu árum og viðhalda honum hæfilega yfir eiginfjárkröfum, að meðtöldum eiginfjáraukum og viðbótarkröfu samkvæmt Stoð 2.

Eiginfjárlutföll samstæðunnar eru reiknaðar samkvæmt lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Breytingar á lögnum, sem fólu í sér að hluta upptöku reglugerðar Evrópusambandsins um eiginfjárkröfur (CRR), voru samþykktar í september árið 2016. Reglugerðin hafði hins vegar ekki verið tekin upp í heild sinni þann 31. desember 2016. Af því leiðir að íslenska regluverkið er ekki að fullu aðlagð að CRR. Þrátt fyrir það er gert ráð fyrir upptöku CRR í heild sinni í eiginfjárlútreikningum fyrir 31. desember 2016. Eiginfjárlutföll fyrir 31. desember 2015 byggja hins vegar á þágildandi Basel II skilgreiningum. Samstæðan beitir staðalaðferð í eiginfjárlútreikningum fyrir útlánaáættu, aðlögun á útlánvirði afleiðna, markaðsáættu og rekstraráættu.

Eiginfjárgrunnur	2016	2015
Eigið fé alls	211.384	201.894
Hlutdeild minnihluta sem telur ekki til almenns eigin fjár þáttar 1	(172)	(9.108)
Ófnislegar eignir	(11.057)	(9.285)
Skatteign	(288)	(205)
Greiðsluflæðisvarnir	(22)	-
Varfærnisfrádráttur vegna fjáreigna og -skulda sem eru metnar á gangvirði	(127)	-
Eignarhlutur í öðrum aðilum á fjármálamarkaði *	-	(3.151)
Almennt eigið fé þáttar 1 (CET1)	199.718	180.145
Hlutdeild minnihluta sem telur ekki til almenns eigin fjár þáttar 1	172	9.108
Eiginfjárbáttur 1	199.890	189.253
Víkjandi lán	-	10.365
Frádráttur frá eiginfjárbætti B vegna eftirstöðvatíma víkjandi láns**	-	(771)
Eignarhlutur í öðrum aðilum á fjármálamarkaði *	-	(3.118)
Almennar leiðréttingar vegna útlánaáættu	4.557	-
Eiginfjárbáttur 2	4.557	6.476
Eiginfjárgrunnur alls	204.447	195.729
<i>Áhættugrunnur</i>		
Útlánaáætta, lán	577.661	567.242
Útlánaáætta, verðbréf og annað	68.074	113.791
Markaðsáætta vegna gjaldeyrismisvægis	5.449	38.401
Markaðsáætta, annað	12.966	7.035
Aðlögun á útlánvirði afleiðna	2.678	-
Rekstraráætta	86.490	81.441
Samtals áhættuvegnar eignir	753.318	807.910
Þar af innlendur hluti	687.921	694.803

Eiginfjárlutföll

Hlutfall almenns eiginfjárbáttar 1	26,5%	22,3%
Hlutfall eiginfjárbáttar 1	26,5%	23,4%
Eiginfjárlutfall	27,1%	24,2%

* Í CRR (Basel III) eru tiltekin 10% hlutdeildarmörk sem ákvarða frádrátt slíkra eignarhluta. Í fyrri aðferðum sem giltu 31. desember 2015 voru engin slík mörk og frádrátturinn skiptist jafnt milli Eiginfjárbáttar 1 og Eiginfjárbáttar 2 (þá A og B).

** Línuleg brúun á eftirstöðvum til greiðslu innan fimm ára.

Skýringar við samstæðureikninginn

44. Eiginfjárstýring, frh.

Í eftirfarandi töflu eru sýndar tímasetningar gildistöku viðbótareiginfjárkröfu vegna eiginfjárauka sem tilgreind er í lögum um fjármálafyrirtæki og samþykkt af Fjármálaeftirlitinu að undangengnum tilmælum frá Fjármálastöðugleikaráði.

Krafa vegna eiginfjárauka, % af áhættugrunni	1.6.2016	1.1.2017	1.3.2017	1.11.2017
Verndunarauki	1,75%	2,50%	2,50%	2,50%
Eiginfjárauki vegna kerfislegs mikilvægis	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Kerfisáhættuauki *	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Sveiflujöfnunarauki *	-	-	1,00%	1,25%
Samanlögð krafa vegna eiginfjárauka	6,75%	7,50%	8,50%	8,75%

Bankinn metur eiginfjárbörf samkvæmt innramatsferli (e. Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP). Innramatsferlið er ferli sem miðar að því að tryggja að bankinn búi yfir fullnægjandi ferlum og kerfum til þess að greina, stýra og mæla heildaráhættu bankans. Matsferlið miðar að því að greina og mæla áhættu samstæðunnar út frá öllum áhættutegundum og tryggja að samstæðan ráði yfir eigin fé í samræmi við undirliggjandi áhættu. FME hefur eftirlit með samstæðunni, tekur við upplýsingum um innra mat samstæðunnar á eiginfjárbörf og ákvarðar eiginfjárkröfur fyrir samstæðuna í heild. Samstæðan skal uppfylla eiginfjárkröfu sem ákvörðuð er af FME í kjölfar könnunar- og matsferlis (e. Supervisory Review and Evaluation Process, SREP). Eiginfjárgrunnur samstæðunnar er hærri en krafa FME.

Viðbótareiginfjárfra bankans undir Stoð 2R, sem er niðurstaða innramatsferils bankans og könnunar- og matsferils FME, má uppfylla með 56,25% af almennu eigin fé þáttar 1, 18,75% af viðbótar eigin fé þáttar 1 og 25% eigin fé þáttar 2. Miðað við núverandi samsetningu eigin fjár er kröfunni undir Stoð 2R eingöngu mætt með almennu eigin fé þáttar 1.

2016	Núgildandi	Að fullu innleitt 1.11.2017
<i>Heildareiginfjárfkra, % af áhættugrunni</i>		
Eiginfjárfkra samkvæmt Stoð 1	8,0%	8,0%
Eiginfjárfkra samkvæmt Stoð 2R **	4,3%	4,3%
Samanlögð krafa vegna eiginfjárauka	6,5%	8,4%
Heildareiginfjárfkra	18,8%	20,7%
Tiltækur eiginfjárgrunnur	27,1%	27,1%
<i>Eiginfjárfkra almenns þáttar 1, % af áhættugrunni</i>		
Eiginfjárfkra almenns þáttar 1 samkvæmt Stoð 1	4,5%	4,5%
Eiginfjárfkra almenns þáttar 1 samkvæmt Stoð 2R **	2,4%	2,4%
Samanlögð krafa vegna eiginfjárauka	6,5%	8,4%
Eiginfjárfkra almenns þáttar 1	13,4%	15,3%
Tiltækur eiginfjárgrunnur almenns þáttar 1	26,5%	26,5%

* Eiginfjárkröfur vegna kerfisáhættuauka og sveiflujöfnunarauka eru einungis látnar ná yfir "innlendar áhættuskuldbindingar" en formleg skilgreining á því liggur ekki fyrir. Hér er gert ráð fyrir að innlendar hluti áhættugrunnsins samanstandi af þeim hlutum útlánaáhættu og markaðsáhættu sem reiknaðir eru út frá innlendum fyrirgreiðslum, ásamt 100% af rekstraráhættu. Með formlegri viðurkenningu FME á settum sveiflujöfnunaraukum í erlendum ríkjum munu samsvarandi kröfur gilda fyrir þann hluta útlánaáhættu sem reiknuð er á fyrirgreiðslur frá þeim löndum.

** Viðbótareiginfjárfkra sem ákvarðast af SREP niðurstöðu sem byggir á ársreikningi samstæðunnar 31.12.2015.

Skýringar við samstæðureikninginn

44. Eiginfjárstýring,frh.

Vogunarhlutfall

Lágmarksvogunarhlutfall er 3% samkvæmt lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Lágmarkið er viðbótareiginfjárfarkrafa við þær kröfur sem settar eru fram með hinum áhættunæmu eiginfjárlutföllum.

	2016	2015
Liðir innan efnahagsreiknings	1.011.735	982.348
Afleiðusamningar	8.226	3.789
Skiptasamningar með verðbréf	9.330	16.287
Liðir utan efnahagsreiknings	83.156	127.675
Heildaráhættuskuldbindingar	1.112.447	1.130.099
Eiginfjárpáttur 1	199.890	189.253
Vogunarhlutfall	18,0%	16,7%

Gjaldþol, Solvency II

Í árslok voru tryggingafélögin Vörður tryggingar og Okkar líftryggingar hluti af samstæðunni.

Samkvæmt lögum um váttryggingastarfsemi var gjaldþolskrafa Varðar trygginga 2.489 m.kr. í árslok 2016 og Okkar líftrygginga 574 m.kr. og reiknað gjaldþol Varðar trygginga 3.609 m.kr. og Okkar líftrygginga 1.236 m.kr. Gjaldþolshlutfallið, sem er hlutfallið á milli reiknaðs gjaldþols og gjaldþolskröfu, var 145,0% fyrir Vörð tryggingar og 215,0% fyrir Okkar líftryggingar í árslok.

Skýringar við samstæðureikninginn

HELSTU REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

Reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð þessara reikningsskila eru þær sömu og beitt var við gerð ársreiknings samstæðunnar fyrir árið 2015, nema í þeim tilvikum þegar um er að ræða nýja alþjóða reikningsskilastaðla eða breytingar á núverandi stöðlum sem tóku gildi 1. janúar 2016 og staðfestir hafa verið af Evrópusambandinu, sjá skýringu 70, og breytingar sem gerðar hafa verið á lögum um ársreikninga, lögum um fjármálafyrirtæki og reglum um reikningsskil lánastofnana.

45. Rekstrarhæfi

Stjórnendur samstæðunnar hafa lagt mat á áframhaldandi rekstrarhæfi hennar og eru þeirrar skoðunar að samstæðan hafi það sem til þarf til áframhaldandi reksturs. Við það mat hafa stjórnendur horft til þeirrar áhættu sem að samstæðunni snýr en henni er nánar lýst í skýringum um áhættustýringu. Reikningsskilin byggja á þeirri forsendu að ekki leiki vafi um áframhaldandi rekstrarhæfi.

46. Grundvöllur samstæðunnar

Dótturfélög

Dótturfélög eru lögaðilar sem lúta yfiráðum samstæðunnar. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá þeim degi sem yfiráð fást og til þess dags sem yfiráðum lýkur. Reikningsskil dótturfélaganna ná yfir sömu tímabil og móðurfélagsins og sambærilegum reikningsskilaaðferðum er beitt.

Fyrirtæki í samstæðunni

Kaupaðferðinni er beitt við kaup á fyrirtækjum í samstæðunni á kaupdegi, þ.e. þegar yfiráð færast til samstæðunnar. Yfiráðum er náð þegar samstæðan er skuldbundin vegna rekstrar félagsins eða getur gert tilkall til breytilegrar afkomu vegna fjárfestingar í félaginu og getur haft áhrif á afkomuna með valdi sínu yfir viðkomandi. Samstæðan fer með yfiráð einungis ef samstæðan:

- fer með yfiráð yfir félaginu (þ.e. núverandi réttindi sem gefa möguleika á að hafa bein áhrif á starfsemi félagsins),
- er skuldbundin vegna rekstrar félagsins eða getur gert tilkall til afkomu af fjárfestingu í félaginu og
- á möguleika á að nota vald sitt yfir félaginu til þess að hafa áhrif á afkomu þess.

Yfirlitt er litið svo á að meirihluti atkvæða sé forsenda yfiráða. Til stuðnings þeirri ályktun, og þegar samstæðan fer ekki með meirihluta atkvæða eða sambærilegra réttinda í félagi, tekur samstæðan tillit til staðreynda og málavaxta allra viðeigandi við mat á því hvort hún fari með yfiráð yfir félagi, þ.m.t. (i) samninga við aðra sem fara með atkvæði í viðkomandi félagi, (ii) réttindi vegna annarra samninga og (iii) atkvæðaréttar samstæðu og mögulegs atkvæðaréttar. Samstæðan sannreynir hvort hún fari með yfiráð yfir félagi ef breytingar verða á einum eða fleiri þessara þátta.

Samstæðan metur viðskiptavild við kaup sem:

- gangvirði greiðslunnar sem innt er af hendi, að viðbætti
- færðri hlutdeild minnihluta í hinu keypta félagi, að frádregnu
- ef kaupin eru gerð í þrepum, gangvirði þess eignarhlutar sem samstæðan átti áður, að frádregnu
- hreinu virði (oftast gangvirði) þeirra eigna og skulda sem fylgja með í kaupunum.

Þegar mismunurinn er neikvæður er ávinningurinn sem felst í kaupunum tekjufærður í rekstri á kaupdegi.

Kostnaður við viðskiptin er gjaldfærður í rekstri meðal stjórnunarkostnaðar.

Hlutdeild minnihluta

Hlutdeild minnihluta er sá hluti af hagnaði eða tapi og eigin fé sem ekki er í eigu samstæðunnar, beint eða óbeint. Hlutdeild minnihluta er sýnd sérstaklega í yfirliti um heildarafkomu og telst til eigin fjár í efnahagsreikningi, aðskilið frá eigin fé sem tilheyrir eigendum samstæðunnar.

Samstæðan velur í sérhverjum kaupum að meta hlutdeild minnihluta í dótturfélagi annað hvort

- á gangvirði eða
- sem hlutfall af eignum og skuldum dótturfélagsins, sem að jafnaði eru á gangvirði.

Breyting á eignarhlut samstæðunnar í dótturfélagi sem ekki leiðir til þess að yfiráð tapist er færð sem eiginfjárhreyfing.

Skýringar við samstæðureikninginn

46. Grundvöllur samstæðunnar, frh.

Yfiráðum lýkur

Þegar yfiráðum lýkur, hættir samstæðan að taka tillit til eigna og skulda dótturfélagsins, hugsanlegrar hlutdeildar minnihluta og annarra þátta eiginfjár sem tengjast dótturfélaginu. Ef hagnaður eða tap myndast við lok yfiráða er það fært gegnum rekstur.

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar

Viðskiptastöður milli félaga innan samstæðunnar og tekjur og gjöld sem myndast hafa vegna viðskipta milli félaga innan samstæðunnar eru felld út við gerð samstæðureikningsskilanna.

Ef fjárfesting í dótturfélagi er flokkuð sem fastafjármunir til sölu og aflögð starfsemi er fjárfestingin færð sem slík frá dagsetningu flokkunarinnar.

Sjóðastýring

Samstæðan stjórnar og hefur umsjón með eignum í verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum fyrir hönd fjárfesta. Reikningsskil þessara sjóða eru ekki innifalin í samstæðureikningi þessum nema í þeim tilvikum þegar aðilinn lýtur yfiráðum samstæðunnar.

Þegar mat er lagt á hvort taka eigi fjárfestingarsjóði með í samstæðureikningsskil, fer samstæðan yfir allar staðreyndir máls til að ákvarða hvort samstæðan, sem sjóðstjóri, gegni hlutverki umboðsaðila eða fjárfestis. Samstæðan er álitin fjárfestir, og stjórnar og tekur sjóðinn með í samstæðureikningsskilum sínum, þegar samstæðan gegnir hlutverki sjóðsstjóra og getur ekki skorast undan því án tilefnis, fær tekjur af verulegu eignarhaldi og er í stöðu til að hafa áhrif á afkomu sjóðsins með því að beita valdi sínu. Samstæðan er skilgreind sem umboðsaðili í öllum sínum tilvikum.

47. Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög sem samstæðan hefur veruleg áhrif á, þ.e. vald til að taka þátt í ákvörðunum um fjárhag og rekstrarstefnu þeirra en hefur ekki yfiráð eða sameiginleg yfiráð yfir slíkum ákvörðunum. Veruleg áhrif eru yfirleitt fyrir hendi þegar samstæðan ræður yfir 20% eða meiru af atkvæðamagni, þar á meðal mögulegum atkvæðisrétti, nema hægt sé að sýna fram á það með óyggjandi hætti að það sé ekki raunin. Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum eru upphaflega færðar á kostnaðarverði. Bókfært verð fjárfestinga í hlutdeildarfélögum felur í sér óefnislegar eignir og uppsafnaða virðisrýrnun.

Þeir þættir sem tekið er tillit til við ákvörðun á verulegum áhrifum eru sambærilegir þeim sem nauðsynlegir eru við mat á yfiráðum yfir dótturfélagi.

Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum eru færðar samkvæmt hlutdeildaraðferð.

Samstæðureikningsskilin taka tillit til hluta samstæðunnar í afkomu hlutdeildarfélaga frá þeim degi sem veruleg áhrif hefjast og til þess dags sem verulegum áhrifum lýkur. Þegar hlutdeild samstæðunnar í tapi er umfram eignarhlut þess í hlutdeildarfélagi er bókfært verð samstæðunnar fært niður í núll og færslu frekara taps er hætt nema að því marki sem samstæðan hefur stofnað til lagalegra eða ætlaðra skuldbindinga eða innt af hendi greiðslur fyrir hönd hlutdeildarfélagsins. Ef hlutdeildarfélagið skilar hagnaði síðar byrjar samstæðan aftur að færa hlutdeild sína í þeim hagnaði en þó aðeins eftir að hlutdeild þess í hagnaðinum jafngildir hlutdeildinni í tapi sem ekki var færð.

Þegar veruleg áhrif yfir hlutdeildarfélagi eru ekki lengur til staðar metur og bókfærir samstæðan eftirstæða fjárfestingu á gangvirði. Mögulegur mismunur á bókfærðu virði hlutdeildarfélags þegar veruleg áhrif eru ekki lengur til staðar og gangvirði í eftirstæðum eignarhlut og rekstraráhrif af sölu eru færð í gegnum rekstur.

Virðisrýrnun fjárfestingar í hlutdeildarfélagi

Eftir að hlutdeildaraðferð hefur verið beitt við eignafærslu fjárfestingar í hlutdeildarfélögum, metur samstæðan hvort nauðsynlegt er að færa virðisrýrnun á fjárfestingunum. Samstæðan byrjar á að skoða hvort fyrirbyggjandi sé upplýsingar um að fjárfesting í hlutdeildarfélagi hafi rýrnað að virði. Ef slíkar upplýsingar eru fyrirbyggjandi, gerir samstæðan virðisrýrnunarpróf á fjárfestingunni með því að bera saman bókfært virði hennar og endurheimtanlegt virði, sem er það sem hærra reynist af notkunarvirði eða gangvirði að frádregnum kostnaði við sölu. Endurheimtanlegt virði fjárfestingar í hlutdeildarfélögum er metið fyrir hvert hlutdeildarfélag fyrir sig, nema í þeim tilvikum að hlutdeildarfélag skapar ekki sjóðstreymi frá rekstri sem er að mestu óháð öðrum fjárfestingum samstæðunnar. Bókfært virði umfram endurheimtanlegt virði er gjaldfært í rekstri sem virðisrýrnun. Virðisrýrnun er bakfærð í gegnum rekstur ef ástæður virðisrýrnunarinnar eiga ekki lengur við.

Skýringar við samstæðureikninginn

48. Erlendir gjaldmiðlar

Reikningsskil dótturfélaga innan samstæðunnar eru færð í starfrækslugjaldmiðli viðkomandi félags.

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð í starfrækslugjaldmiðil viðkomandi félags í samstæðunni á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum á reikningsskiladegi eru umreiknaðar yfir í starfrækslugjaldmiðil á gengi þess dags. Gengismunur sem verður til vegna uppgjors eða umreiknings á peningalegum liðum er færður í yfirlit um heildarafkomu. Eignir aðrar en peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar á kostnaðarverði.

49. Vextir

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í yfirlit um heildarafkomu með aðferð virkra vaxta. Virkir vextir eru hlutfallið sem núvirðir áætlað framtíðarsjóðstreymi á væntanlegum gildistíma fjármálagerningsins (eða, ef við á, á styttra tímabili) að hreinu bókfærðu virði fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar. Virkir vextir eru ákvarðaðir við upphaflega færslu fjáreignarinnar og fjárskuldarinnar og eru ekki endurskoðaðir síðar.

Við útreikning á virkum vöxtum er tekið tillit til allra greiddra eða innheimtra þóknana og viðskiptakostnaðar, undir- og yfirverðs sem er óaðskiljanlegur hluti virkra vaxta. Viðskiptakostnaður er kostnaður sem rekja má beint til kaupa, útgáfu eða ráðstöfunar fjáreignar eða fjárskuldar.

Vaxtatekjur og vaxtagjöld sem færð eru í yfirlit um heildarafkomu eru m.a.

- vextir af fjáreignum og fjárskuldum á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta,
- vextir af veltufjáreignum og veltufjárskuldum með aðferð virkra vaxta og
- vextir af fjáreignum og fjárskuldum sem eru færðar á gangvirði gegnum rekstur.

50. Þóknatekjur og þóknagjöld

Samstæðan veitir ýmsa þjónustu til viðskiptavina sinna og fær af henni tekjur, svo sem tekjur af fyrirtækjasviði, viðskiptabankastarfsemi, markaðsviðskiptum, fyrirtækjaráðgjöf, eignastýringu og einkabankþjónustu. Þóknarir sem fengnar eru fyrir þjónustu sem er veitt yfir tiltekinn tíma eru færðar eftir því sem þjónustan er veitt. Þóknarir vegna viðskiptafærslna eru færðar þegar þjónustunni er lokið. Þóknarir sem eru árangurstengdar eru færðar þegar tilsettum árangri hefur verið náð.

Þóknatekjur og þóknagjöld sem heyra undir hlutfall virkra vaxta á fjáreign eða fjárskuld teljast með í útreikningi virkra vaxta.

51. Hreinar fjármunatekjur

Hreinar fjármunatekjur eru arðstekjur, hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði og hreinn gengishagnaður.

- Arðstekjur eru færðar þegar réttur til greiðslu þeirra hefur stofnast. Venjulega er þetta dagurinn sem er tilgreindur sem 1. viðskiptadagur án arðsréttinda.
- Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði samanstendur af hreinum innleystum og óinnleystum gangvirðisbreytingum á veltufjáreignum og -skuldum og fjáreignum og -skuldum á gangvirði að frátöldum vöxtum (sem færast undir vaxtatekjur og vaxtagjöld) og myntgengishagnaði og -tapi (sem færast undir hreinan gengishagnað eins og lýst er hér að neðan).
- Hreinn gengishagnaður felur í sér allan gengismun vegna uppgjors á peningalegum eignum og skuldum í erlendum gjaldmiðlum og gengismun peningalegra eigna og skulda í erlendum gjaldmiðlum sem myndast vegna frávika frá upphaflega skráðu gengi á tímabilinu eða í fyrri reikningsskilum.

Hreinn gengishagnaður felur einnig í sér gengismun vegna umreiknings eigna og skulda sem ekki eru fjáreignir og fjárskuldir og færðar eru á gangvirði í erlendum gjaldmiðlum, en hagnaður og tap af þeim færast einnig í yfirlit um heildarafkomu.

Skýringar við samstæðureikninginn

52. Tekjuskattur

Tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur vegna rekstrarársins hefur verið reiknaður og færður í samstæðureikninginn.

Tekjuskattur til greiðslu er áætlaður tekjuskattur vegna afkomu ársins, reiknaður með skatthlutfalli gildandi laga um tekjuskatt á reikningsskiladegi og leiðréttingar á skatti fyrri tímabila, ef um þær er að ræða.

Frestaður skattur er færður vegna tímabundins mismunar á bókfærðu virði efnahagsliða og færðum gengismuni samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar.

Frestaður skattur er reiknaður með þeim skatthlutföllum sem reiknað er með að gildi þegar tímabundnir mismunir snúast við, og er stuðst við gildandi skatthlutfall á reikningsskiladegi.

Frestaðri tekjuskattseign er jafnað á móti tekjuskattsskuldbindingu í þeim tilvikum þegar lagalega er heimilt að jafna saman skatteign og skattskuld sem hafa myndast vegna álagningar skatta á tiltekinn skattaðila hjá sömu skattyfirvöldum, eða fleiri en einn skattaðila sem eru samskattaðir.

Reiknuð skatteign er aðeins færð svo framarlega sem líklegt er talið að framtíðarhagnaður verði sem nýta má á móti eigninni. Reiknuð skatteign er lækkuð að því marki sem ekki er talið líklegt að hún nýtist.

53. Fjáreignir og fjárskuldir

Skráning

Samstæðan skráir upphaflega lán, innstæður, lántökur og víkjandi lán á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Reglubundin kaup og sala á fjáreignum er skráð á viðskiptadeginum sem samstæðan skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignirnar. Allar aðrar fjáreignir og fjárskuldir eru skráðar á viðskiptadeginum þegar samstæðan gerist aðili að samningi um samningsbundnar tekjur eða gjöld af eigninni eða skuldinni.

Fjáreign eða fjárskuld er upphaflega færð á gangvirði auk, ef eign eða skuld er ekki færð á gangvirði, viðskiptakostnaðar sem tengist beint kaupum á eigninni eða útgáfu skuldarinnar.

Flokkun

Samstæðan flokkar fjáreignir og fjárskuldir í einhvern af eftirfarandi flokkum:

- afskrifað kostnaðarverð,
- á gangvirði gegnum rekstur, í eftirfarandi flokkum:
 - veltufjáreignir eða
 - á gangvirði gegnum rekstur; eða
- fjáreignir til sölu á gangvirði gegnum aðra heildarafkomu.

Samstæðan flokkar fjárskuldir, aðrar en ábyrgðir og lánsloforð, sem skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði eða veltufjárskuldir.

Fjáreignir færðar á gangvirði gegnum rekstur

Samstæðan flokkar ákveðnar fjáreignir sem fjáreignir á gangvirði en gangvirðisbreytingar eru færðar í yfirlit um heildarafkomu sem hreinar fjármunatekjur við eftirfarandi kringumstæður:

- eignunum er stýrt, þær metnar og settar fram í innri skýrslum á gangvirði,
- flokkunin eyðir eða dregur verulega úr misræmi í bókhaldi sem annars gæti komið upp eða
- eignirnar fela í sér innbyggða afleiðu sem breytir verulega sjóðstreymi sem ella væri krafist samkvæmt samningum.

Skýringar við samstæðureikninginn

53. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

Afskráning

Fjáreignir eru afskráðar þegar réttur til sjóðstreymis af fjáreigninni er ekki lengur fyrir hendi, eða þegar samstæðan hefur framselt nánast alla áhættu og ávinning af eignarhaldinu.

Fjárskuldir eru afskráðar þegar samningsbundnar skuldbindingar samstæðunnar eru uppfylltar, þær felldar niður eða þeim lýkur.

Jöfnun

Fjáreignum og fjárskuldum er eingöngu jafnað saman og hrein fjárhæð sýnd í efnahagsreikningi þegar fyrir hendi er lagalegur réttur til jöfnunar fjárhæða og ætlunin er að gera upp með jöfnun eða innleysa eignina og gera skuldina upp samhliða.

Tekjum og gjöldum er eingöngu jafnað saman þegar reikningsskilastaðlar heimila, eða vegna hagnaðar eða taps sem myndast hefur vegna safns sambærilegra viðskipta, t.d. í veltuviðskiptum samstæðunnar.

Útreikningur á afskrifuðu kostnaðarverði

Afskrifað kostnaðarverð fjáreignar eða fjárskuldar er fjárhæð viðkomandi fjármálagernings, mæld við upphaflega færslu, að frádregnum höfuðstólsgreiðslum og að teknu tilliti til uppsafnaðra afskrifta, sem færðar eru miðað við virka vexti, á mismuni milli upphaflegrar skráningar viðkomandi fjármálagernings annars vegar og nafnverðsfjárhæðar hans hins vegar, og að frádregnum lækkunum vegna virðisrýrnunar.

Verðtryggðar eignir og verðtryggðar skuldir eru uppreiknaðar miðað við vísitölu neysluverðs í árslok.

Ákvörðun gangvirðis

Gangvirði er sú fjárhæð sem hægt væri að skipta á fyrir eign eða gera upp skuld í frjálsum viðskiptum milli óskyldra, upplýstra og viljugra aðila á uppgjörstegi.

Samstæðan byggir gangvirðismati fjáreigna og fjárskulda á skráðu verði á virkum markaði, þegar það er tiltækt. Markaður telst virkur ef markaðsverð eru aðgengileg og tiltæk með reglubundnum hætti og ef þau endurspeгла raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli óháðra aðila.

Í tilviki eigna og skulda þar sem ekki er fyrir hendi virkur markaður beitir samstæðan verðmatsaðferðum til þess að fá fram gangvirði. Meðal verðmatsaðferða er notkun nýlegra markaðsviðskipta milli óskyldra, upplýstra og viljugra aðila, ef þau eru tiltæk, vísun í gildandi gangverð samskonar eignar eða skuldar, núvirðigreining sjóðstreymis og verðmatslíkön valréttarsamninga. Samstæðan notar viðtekin verðmatslíkön til að fá fram gangvirði á algengum og einföldum fjármálagerningum eins og valréttum og vaxta- og gjaldmiðlaskiptasamningum. Við mat á þessum fjármálagerningum er stuðst við opinberar markaðsupplýsingar.

Virði sem fæst með líkani eða öðrum verðmatsaðferðum er leiðrétt með hliðsjón af ýmsum þáttum, eftir því sem við á, þar sem verðmatsaðferðir geta ekki með fullnægjandi hætti endurspeglad alla þá þætti sem þátttakendur á markaði byggja á þegar þeir stofna til viðskipta. Leiðréttingar á mati eru skráðar með þeim hætti að þær geri ráð fyrir líkansáhættu, mun á kaup- og sölutilboðum, lausafjánhættu sem og öðrum þáttum. Stjórnendur telja að þessi leiðrétting á mati sé nauðsynleg og viðeigandi til þess að fjármálagerningar séu rétt fram settir á gangvirði í efnahagsreikningi.

Virðisrýrnun

Á hverjum reikningsskiladegi metur samstæðan hvort upplýsingar liggja fyrir um að virði fjáreigna sem ekki eru færðar á gangvirði hafi rýrnað. Fjáreign telst hafa rýrnað og virðisrýrnun hefur myndast ef fyrir liggja upplýsingar um að tapsatburður hafi átt sér stað eftir upphaflega færslu eignarinnar og sá tapsatburður hafi áhrif á framtíðar sjóðstreymi fjáreignarinnar sem hægt er að áætla með áreiðanlegum hætti.

Upplýsingar um virðisrýrnun eru meðal annars sannreynanleg gögn um verulega fjárhagserfiðleika lántakanda eða útgefanda, vanskil eða vanræksla lántakanda, endurfjármögnun á láni á kjörum sem samstæðan myndi að öðrum kosti ekki veita, vísbendingar um að lántakandi eða útgefandi verði gjaldþrota, brotthvarf virks markaðar fyrir fjármálagerning, eða önnur gögn sem varða eignasafn svo sem óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakanda eða útgefanda í safninu, eða efnahagsaðstæður sem tengjast vanefndum innan safnsins. Auk þessa, að því er varðar hlutabréfaeign, telst veruleg eða langvarandi lækkun gangvirðis niður fyrir kostnaðarverð vera sannreynanlegar upplýsingar um virðisrýrnun.

Skýringar við samstæðureikninginn

53. Fjáreignir og fjárskuldir, frh.

Samstæðan metur upplýsingar um virðisrýrnun á eignum bæði sértækt og sem safn útlána með svipaða lánsáhættu. Lán viðskiptavina til sértækrar skoðunar eru valin út frá upphæð, vanskilum og innra flokkunarkerfi á lánþegum þar sem lántakar eru flokkaðir eftir fjárhagsstöðu, vanskilum og lánshæfismati. Við ákvörðun slíkrar virðisrýrnunar á lánum eru eftirfarandi þættir hafðir í huga:

- samanlagðar áhættuskuldbindingar samstæðunnar gagnvart viðskiptavininum,
- fjárhæð og tímasetning væntanlegra innborgana og endurheimta,
- líkleg fjárhæð sem fæst greidd úr búi við slit eða gjaldþrot,
- hversu flókið það er að ákvarða heildarfjárhæð og forgangsröðun á öllum kröfum kröfuhafa og hversu mikil lagaleg og tryggingarleg óvissa er fyrir hendi,
- söluvirði veðsettra eigna (eða annarra áhættumildandi þátta) og líkur á árangursríku fjárnámi og
- líklegur frádráttur vegna kostnaðar af innheimtu útstandandi fjárhæða.

Upphæð virðisrýrnunar fjáreignar er munurinn á framreiknuðu kaupvirði hennar og áætluðu núvirtu framtíðar sjóðstreymi.

Safnlæg virðisrýrnun er reiknuð fyrir öll lán nema þau sem annað hvort leggja til sértæka virðisrýrnun eða eru í yfir 90 daga vanskilum.

Við mat á safnlægri virðisrýrnun þarf sérstaklega að skoða tvo tölulega þætti þ.e. líkur á vanskilum og tap við vanskil. Samstæðan notar innra líkan við mat á líkum á vanskilum og er líkanið reglulega borið saman við raunverulega niðurstöður til að tryggja að það sé viðeigandi á hverjum tíma. Við mat á tapi við vanskil notar samstæðan einnig innra líkan.

Virðisrýrnun er færð í yfirlit um heildarafkomu og niðurfærslureikning til lækkunar á bókfærðu verði lána í efnahagsreikningi. Ef virðisrýrnun minnkar síðar og hægt er að rekja lækkunina til atviks sem átti sér stað eftir að virðisrýrnunin var bókfærð eða yfirtekin, þá er hún bakfærð. Bakfærslur eru færðar í yfirlit um heildarafkomu.

Í sumum tilvikum eru fjáreignir yfirteknar á miklum afslætti sem tekur mið af útlánatapi sem þegar hefur átt sér stað. Samstæðan færir slíkt útlánatap með áætluðu sjóðstreymi þegar virkir vextir eru reiknaðir. Ef samstæðan endurskoðar mat sitt á greiðslum eða tekjum þá leiðréttir hún bókfært verð fjáreignarinnar til að endurspeglar raunverulegt og endurskoðað áætlað sjóðstreymi. Samstæðan endurreiknar bókfært virði með því að reikna núvirði áætlaðs framtíðar sjóðstreymis miðað við upphaflega virka vexti fjármálagerningsins. Leiðréttingin er færð sem hækkun á virði lána í rekstri þegar endurreikningur hefur í för með sér hækkun á bókfærðu virði en virðisrýrnun þegar um er að ræða lækkun á bókfærðu virði.

Lán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar líkur eru á endurheimtu þeirra og í tilviki veðlána þegar andvirði af sölu veðs hefur borist samstæðunni.

54. Handbært fé

Til handbærs fjár í yfirlitinu yfir sjóðstreymi telst sjóður, óbundnar innstæður í Seðlabanka Íslands og óbundnar innstæður hjá lánastofnunum. Handbært fé og ígildi þess samanstandur af innstæðum með gjalddaga innan þriggja mánaða frá móttöku. Handbært fé er eignfært á afskrifuðu kostnaðarverði í efnahagsreikningi.

55. Lán

Lán eru fjármálagerningar með föstum eða ákveðnum greiðslum sem ekki eru skráðir á virkum markaði og sem samstæðan hefur ekki í hyggju að selja þegar í stað eða í náinni framtíð. Lán eru m.a. lán sem samstæðan veitir lánastofnunum og viðskiptavinum sínum, þátttaka í sambankalánum og yfirtekin lán.

Lán eru upphaflega metin á gangvirði að viðbættum innbyggðum beinum viðskiptakostnaði og síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta.

Þegar samstæðan er leigusali samkvæmt leigusamningi sem færir alla eða mestalla áhættu og ávinning af eignarhaldi eignar til leigutaka, er samningurinn flokkaður sem kaupleiga og krafa jöfn hreinni fjárfestingu í leigusamningnum er færð meðal lána.

Þegar samstæðan kaupir eign og gerir jafnframt samning um að endurselja eignina (eða sambærilega eign) á föstu verði í framtíðinni með endurhverfum viðskiptum eða verðbréfalántökum, er samningurinn færður sem lán og undirliggjandi eign er ekki færð í reikningsskil samstæðunnar.

Skýringar við samstæðureikninginn

56. Fjármálagerningar

Veltufjáreignir og veltufjárskuldir

Veltufjáreignir og veltufjárskuldir eru fjármálagerningar sem aðallega eru keyptir í þeim tilgangi að hagnast á skammtímaverðsveiflum eða á miðlunarálagi, sem og afleiðusamningar.

Verðbréf notuð til áhættuvarna eru veltuverðbréf keypt eingöngu í því skyni að verjast markaðsáhættu sem leiðir af eignaskiptaafleiðusamningum. Þessi verðbréf falla ekki undir reikningsskilareglur áhættuvarnarreikningsskila.

Fjáreignir færðar á gangvirði gegnum rekstur

Eignir sem flokkaðar eru sem fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur samanstanda af skulda- og eiginfjárgerningum sem samstæðan hefur keypt með það fyrir augum að hagnast á heildarávöxtun þeirra og er stýrt og þeir metnir á gangvirði.

Fjármálagerningar og fjárskuldir á gangvirði eru upphaflega metin á gangvirði í efnahagsreikningi og viðskiptakostnaður er færður í rekstur. Allar breytingar á gangvirði eru færðar meðal hreinna fjármunatekna í yfirliti um heildarafkomu.

Vaxta- og arðstekjur sem tilheyra þessum eignum eru færðar meðal vaxtatekna og hreinna fjármunatekna, eftir því sem við á.

Fjáreignir til sölu færðar á gangvirði gegnum aðra heildarafkomu

Undir fjáreignir til sölu falla hlutabréf. Hlutabréf sem flokkuð eru sem fjáreignir til sölu eru hvorki flokkuð sem veltufjáreignir né fjáreignir á gangvirði gegnum rekstur. Eftir upphaflega skráningu eru fjáreignir til sölu metnar á gangvirði þar sem óinnleystur hagnaður eða tap er fært í varasjóð vegna fjáreigna til sölu meðal annarrar heildarafkomu. Þegar eignin er færð út úr bókum er uppsafnaður hagnaður eða tap fært sem rekstrartekjur.

57. Afleiðusamningar

Afleiðusamningur er fjármálagerningur eða annar samningur þar sem verðmæti breytist til samræmis við breytingar á undirliggjandi breytum, svo sem hlutabréfum, hrávöru eða skuldabréfum, vísitölu, gengi eða vöxtum og sem annað hvort kallar á enga upphaflega fjárfestingu eða fjárfestingu sem er minni en þörf væri á við aðrar tegundir samninga, sem búast mætti við að hefðu svipaða svörum við breytingum á markaðsþáttum, og gerður er upp síðar.

Afleiðusamningar eru færðir á gangvirði. Breytingar á gangvirði eru færðar í yfirlit um heildarafkomu. Breytingar á gangvirði afleiðusamninga skiptast í vaxtatekjur, gengismun og hreinar fjármunatekjur. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til. Afleiðusamningar með jákvæða gangvirðisstöðu eru færðir sem fjármálagerningar og afleiðusamningar með neikvæða stöðu eru færðir sem fjárskuldir á gangvirði í efnahagsreikningi.

58. Óefnislegar eignir

Viðskiptavild

Viðskiptavild sem myndast við kaup á dótturfélögum er flokkuð með óefnislegum eignum. Eftir upphaflega skráningu er viðskiptavild bókfærð á kostnaðarverði, að frádregnum uppsöfnuðum niðurfærslum vegna virðisrýrnunar.

Innviðir og viðskiptatengsl

Innviðir og viðskiptatengsl og tengdir samningar eru metnir á kostnaðarverði, að frádregnum uppsöfnuðum niðurfærslum vegna virðisrýrnunar.

Hugbúnaður

Hugbúnaðar sem samstæðan hefur aflað sér er færður á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og niðurfærslum vegna virðisrýrnunar sé um þær að ræða.

Kostnaður sem fellur til síðar við hugbúnað er einungis eignfærður þegar hann eykur efnahagslegan framtíðarávinning sem falinn er í þeirri tilteknu eign sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður þegar til hans er stofnað.

Niðurfærsla óefnislegra eigna

Í yfirliti um heildarafkomu er niðurfærsla óefnislegrara eigna gjaldfærð línulega yfir áætlaðan nýtingartíma. Hugbúnaður er niðurfærður frá þeim degi sem hann er tiltækur til notkunar. Áætlaður nýtingartími óefnislegra eigna á núverandi tímabili og samanburðar tímabili er þrjú til tíu ár.

Skýringar við samstæðureikninginn

59. Fjárfestingareignir

Fjárfestingareign er eign sem ætluð er til öflunar leigutekna, til ávöxtunar eða hvort tveggja.

Fjárfestingareignir eru upphaflega færðar á kostnaðarvirði en eftir það á gangvirði. Hagnaður eða tap sem stafar af breytingum á gangvirði fjárfestingareigna er fært í yfirlit um heildarafkomu.

60. Virðisrýrnun annarra eigna en fjáreigna

Bókfært virði eigna samstæðunnar sem ekki eru fjáreignir, annarra en fastafjármuna til sölu, fjárfestingareigna og frestaðrar skatteignar, er yfirfarið á hverjum uppgjörsdegi til að meta hvort einhver merki séu um virðisrýrnun. Ef slík merki finnast þá er endurheimtanlegt virði eignarinnar áætlað. Endurheimtanlegt virði óefnislegra eigna er metið árlega.

Virðisrýrnun er færð ef bókfært virði eignar reynist hærra en endurheimtanlegt virði hennar. Virðisrýrnun er færð í yfirlit um heildarafkomu.

Endurheimtanlegt virði eignar er söluverð að frádregnum kostnaði við sölu eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Við mat á nýtingarvirði er framtíðarsjóðstreymi núvirt miðað við ávöxtunarkröfu að teknu tilliti til skatta sem endurspeglar gildandi mat markaðarins á tímavirði peninga og áhættu sem tengist viðkomandi eign.

Virðisrýrnun annarra eigna, þar sem virðisrýrnun hefur verið skráð á fyrri tímabilum, er metin á hverjum uppgjörsdegi í leit að visbendingum um að rýrnun hafi minnkað eða sé ekki lengur fyrir hendi. Virðisrýrnun er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á því mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegu virði. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki að bókfært virði eignarinnar sé ekki hærra en bókfært virði sem hefði verið ákvarðað, að frádregnum afskriftum eða niðurfærslu ef engin virðisrýrnun hefði verið færð.

61. Innlán

Innlán eru upphaflega metin á gangvirði að viðbættum viðskiptakostnaði og síðan mæld á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta.

62. Lántaka

Hluti af lántöku samstæðunnar er flokkaður sem aðrar fjárskuldbindingar og er færður á gangvirði við upphaflega skráningu að frádregnum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega færslu eru lántökur metnar á afskrifuðu kostnaðarverði og á lántökutímabilinu er mismunurinn milli kostnaðar og innlausnarvirðis færður í yfirlit um heildarafkomu á grundvelli virkra vaxta. Áfallnir vextir eru meðtaldir í bókfærðu virði lántöku.

63. Víkjandi lán

Víkjandi lán eru fjárskuldbindingar í formi víkjandi fjármagns sem, ef til slita samstæðunnar kæmi, hvort heldur er að eigin frumkvæði eða ekki, verða ekki endurgreiddar fyrr en eftir að kröfur almennra kröfuhafa hafa verið greiddar. Við útreikning á eiginfjárlutfalli eru víkjandi skuldir færðar undir eiginfjárbátt B, sbr. skýringu 44. Samstæðan getur aðeins greitt upp víkjandi skuldir með leyfi Fjármálaeftirlitsins.

Víkjandi lán eru upphaflega skráð á gangvirði að frádregnum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru víkjandi skuldbindingar færðar á nafnvirði höfuðstólsfjárhæðar auk áfallinna vaxta, sem færðir eru í yfirlit um heildarafkomu samkvæmt samningsbundnum lánaskilmálum.

Skýringar við samstæðureikninginn

64. Aðrar eignir og aðrar skuldir

Varanlegir rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru metnir á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun. Þegar hlutar rekstrarfjármuna hafa mismunandi nýtingartíma eru þeir færðir hver í sínu lagi eins og um aðgreinda rekstrarfjármuni væri að ræða.

Kostnaður sem fellur til síðar er einungis eignfærður ef líklegt þykir að efnahagslegur ávinningur af eigninni muni renna til samstæðunnar. Viðgerða- og viðhaldskostnaður er gjaldfærður eftir því sem til hans stofnast.

Fyrningargrunnur varanlegra rekstrarfjármuna er ákveðinn eftir að niðurlagsverð þeirra er dregið frá. Afskriftir eru gjaldfærðar í yfirliti um heildarafkomu línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma hvers einstaks rekstrarfjármunar. Áætlaður nýtingartími er sem hér segir:

Fasteignir	33-50 ár
Tæki og búnaður	3-7 ár

Fyrningaraðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin árlega.

Fastafjármunir til sölu og aflögð starfsemi

Samstæðan flokkar eignir sem fastafjármuni til sölu eða aflagða starfsemi ef bókfært virði þeirra verður endurheimt aðallega með sölu fremur en með áframhaldandi nýtingu. Til að þetta eigi við þarf eignin eða aflagða starfsemi að vera tiltæk til sölu þegar í stað í núverandi ástandi, einungis með skilyrði um hefðbundin viðskiptakjör sem gilda um slíkar eignir eða eignasamstæður og salan þarf að vera talin mjög líkleg.

Áður en eign er flokkuð til sölu þá er mat á viðkomandi eign, svo og öllum eignum og skuldum í aflagðri starfsemi, uppfært í samræmi við viðeigandi alþjóðlegan reikningsskilastaðal. Því næst eru fastafjármunir til sölu og aflögð starfsemi færð á kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum sölukostnaði, hvort sem lægra reynist. Virðisrýrnun sem er til staðar við upphaflega flokkun sem fastafjármunir til sölu eða aflögð starfsemi er færð í yfirlit um heildarafkomu, jafnvel þó um virðishækkun sé að ræða. Sama á við um hagnað eða tap við síðari virðisbreytingu. Virðishækkun með bakfærslu virðisrýrnunar á síðari tímabilum er takmörkuð þannig að bókfært verð fastafjármuna til sölu eða aflagðrar starfsemi fari ekki yfir það bókfærða virði sem hefði verið ákvarðað ef engin virðisrýrnun hefði verið færð á fyrri árum.

Aðrar eignir og aðrar skuldir

Aðrar eignir og aðrar skuldir eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýrnun.

Vátryggingaskuld

Við mat á tjónaskuld er byggt á matsreglum um vátryggingaskuld í Solvency II gjaldþolsreglum. Gögn úr tjónakerfi eru framreiknuð til að spá fyrir um lokafjárhæð þeirra á verðlagi reikningsskiladags ásamt samsvarandi greiðsluröð frá reikningsskiladegi þar til lokið verður við uppgjör á tjónum sem urðu fyrir lok reikningsskiladags. Auk þess er metinn uppgjörskostnaður, áhættuálag og fleiri þættir í samræmi við leiðbeiningar Solvency II. Þessi aðferð er í samræmi við matsreglur um vátryggingaskuld IFRS 4.

65. Eigið fé

Arðgreiðslur

Arðgreiðslur eru færðar á eigið fé á því tímabili sem þær eru samþykktar af hluthöfum Arion banka hf.

Lögbundinn varasjóður

Samkvæmt lögum um hlutafélög nr. 2/1995 skal leggja að minnsta kosti 10% af hagnaði samstæðunnar, sem er ekki varið til að mæta tapi frá fyrri árum og fer ekki í aðra lögbundna sjóði, í lögbundinn varasjóð uns hann nemur 10% af hlutafé. Þegar því marki hefur verið náð skal framlag í sjóðinn nema að lágmarki 5% af hagnaði þar til lögbundinn varasjóður nemur 25% af hlutafé bankans.

Bundinn sjóður vegna dóttur- og hlutdeildarfélaga

Í lögum um ársreikninga nr. 3/2006 kemur fram að nemi hlutdeild í rekstrarangri dóttur- eða hlutdeildarfélags hærri fjárhæð en sem nemur mótteknum arði eða þeim arði sem ákveðið hefur verið að úthluta skal mismunurinn færður á bundinn hlutdeildarreikning á meðal eigin fjár, að teknu tilliti til skattaáhrifa, sem óheimilt er að úthluta arði af. Sé hlutdeild í dóttur- eða hlutdeildarfélagi seld eða afskrifuð skal leysa hlutdeildarreikninginn upp og færa breytinguna á óráðstafað eigið fé.

Skýringar við samstæðureikninginn

65. Eigið fé, frh.

Bundinn sjóður vegna verðbréfaeignar

Samkvæmt lögum um ársreikninga nr. 3/2006 skal færa matsbreytingar á fjáreignum, tilgreindum á gangvirði við upphaflega skráningu, af óráðstöfuðu eigin fé á gangvirðisreikning meðal eigin fjár, að teknu tilliti til skattaáhrifa eftir því sem við á, sem óheimilt er að úthluta arði af. Leysa skal gangvirðisreikning upp til jafns við framkomnar breytingar á viðkomandi eign eða skuldbindingu þegar hún er seld eða innleyst eða forsendur fyrir matsbreytingu eru ekki fyrir hendi.

Varasjóður fjáreigna til sölu

Á varasjóð fjáreigna til sölu er færður allur óinnleystur hagnaður eða tap vegna gangvirðisbreytinga fjáreigna til sölu.

Þýðingarmunur

Undir þýðingarmun er færður allur gengismunur sem verður til við umreikning reikningsskila dótturfélaga sem eru með reikningsskil sín í erlendum gjaldmiðlum.

66. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut er reiknaður með því að deila hreinum hagnaði sem tilheyrir hluthöfum Arion banka hf. með vegnu meðaltali almennra útistandandi hluta á árinu.

67. Ábyrgðir

Í venjubundnum viðskiptum sínum veitir samstæðan fjárhagslegar ábyrgðir sem samanstanda af veittum ábyrgðum og greiðslutryggingum. Fjárhagslegar ábyrgðir eru upphaflega færðar í reikningsskilin á gangvirði, sem er sú þóknun sem rennur til samstæðunnar. Eftir upphaflega færslu er skuldbinding samstæðunnar fyrir sérhverja ábyrgð metin á hvoru sem hærra reynist, fjárhæðinni sem upphaflega var færð að frádreginni innlausn þóknunar ef við á, eða bestu áætlun á þeim útgjöldum sem falla á samstæðuna við að gera upp skuldbindingu vegna ábyrgðarinnar. Hækkun skuldbindingar vegna ábyrgða er færð í yfirlit um heildarafkomu. Ábyrgðarþóknunin er færð línulega yfir líftíma ábyrgðarinnar í yfirlit um heildarafkomu sem hreinar þóknunatekjur.

68. Fjárvarsla

Samstæðan veitir viðskiptavinum sínum þjónustu á sviði fjárvörslu, eignastýringar, fjárfestingarráðgjafar og almenna ráðgjafathjónustu. Til að veita slíka þjónustu þarf samstæðan að taka ákvarðanir um meðferð, kaup eða ráðstöfun fjármálagerna. Eignir í fjárvörslu eru ekki færðar í efnahagsreikning samstæðunnar.

69. Starfskjör

Öll fyrirtæki samstæðunnar eru með skilgreinda starfskjarastefnu. Félögin greiða skyldu- og samningsbundin iðgjöld með framlagi í séreigna- eða almenna lífeyrissjóði. Samstæðan hefur engar frekari greiðsluskilyrður umfram þessi framlög. Iðgjöldin eru færð til gjalda í yfirliti um heildarafkomu þegar þau falla til. Samstæðan rekur engan réttindatengdan lífeyrissjóð.

Skýringar við samstæðureikninginn

70. Nýir staðlar og breytingar á stöðlum

Samstæðan hefur innleitt alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu í lok árs 2016, breytingar á þeim og nýjar tülkanir. Innleiðing nýrra og endurbættra staðla og tülkana (IFRIC) hefur ekki veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

Breyting á staðli IAS 27 Aðgreind reikningsskil heimilar félögum að nota hlutdeildaraðferðina þegar gerð er grein fyrir fjárfestingum í dótturfélögum, samlagsfélögum og hlutdeildarfélögum í aðgreindum reikningsskilum sínum. Félög sem gera upp skv. IFRS og vilja breyta yfir í hlutdeildaraðferð í aðgreindum reikningsskilum sínum skulu gera það afturvirk. Breytingarnar taka gildi 1. janúar 2017 en þær munu ekki hafa áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

Nokkrir nýir staðlar, breytingar á stöðlum og tülkanir hafa verið gefin út en ekki enn tekið gildi að því er varðar árið 2016 og hefur ekki verið beitt við gerð þessara reikningsskila. Eftirfarandi hefur þýðingu fyrir reikningsskil samstæðunnar:

IFRS 9 Fjármálagerningar

Í júlí 2014 gaf IASB út staðal IFRS 9 um fjármálagerninga, sem frá og með 1. janúar 2018 leysir af hólmi IAS 39 um fjármálagerninga. Heimilt er að innleiða staðalinn fyrr. Samstæðan hefur sett á fót fjölfaglegan innleiðingarhóp sem samanstendur af starfsmönnum úr áhættustýringu, fjármálasviði, lánasviðum og öðrum sviðum sem álitnir eru nauðsynlegir við innleiðingu staðalsins. Stýrihópur um IFRS 9 samanstendur af yfirmönnum áhættustýringar og fjármálasviðs sem og millistjórnendum af fyrirtækjasviði og viðskiptabankasviði. Stýrihópurinn upplýsir endurskoðunarnefnd bankans reglulega um framgang mála. Innleiðingunni hefur verið skipt upp í sex skref: upphaflegt mat og greining, hönnun, uppsetning og prófun kerfa, samhlíða keyrslu á seinni helmingi ársins 2017 og gangsetning 2018. Í árslok 2016 er verkefnið á áætlun og samstæðan mun vera í stakk búin til að standast sett tímamörk. Samstæðan er að leggja mat á áhrifin af IFRS 9 á reikningsskil Arion banka.

Flokkun og mat

Þegar kemur að flokkun og mati mun nýi staðallinn gera kröfur um að allar fjáreignir, að eiginfjárgerningum og afleiðusamningum undanskildum, skuli metnar út frá viðskiptalíkani félagsins hvað varðar stýringu viðkomandi eignar og samningsbundinna breyta í sjóðstreymi fjáreignarinnar. Flokkun samkvæmt IAS 39 verður skipt út fyrir eftirfarandi flokkun: gangvirði yfir rekstur, gangvirði yfir aðra heildarafkomu og afskrifað kostnaðarverð. Samkvæmt IFRS 9 mega félög halda áfram að færa fjáreignir, sem falla undir skilgreiningar eigna sem færa skal á afskrifuðu kostnaðarverði eða á gangvirði yfir aðrar heildarafkomu, sem eign á gangvirði yfir rekstur, ef slík kemur í veg fyrir eða dregur verulega úr ósamræmi í mati eða skráningu.

Reikningshaldsleg meðferð fjárskulda verður í stórum dráttum sú sama og staðall IAS 39 gerir kröfur um að undanskilinni meðferð á hagnaði eða tapi af eigin útlánaáhættu vegna skulda sem færðar eru á gangvirði yfir rekstur. Slíkar hreyfingar færast yfir aðra heildarafkomu án nokkurrar færslu yfir rekstur, nema í þeim tilvikum að misræmi verði í hagnaði eða tapi af reikningshaldslegri meðferð.

Eftir að hafa lokið við upphaflegt mat er eftirfarandi niðurstaða samstæðunnar:

- Meginhluti lána til lánastofnana og lána til viðskiptavina sem flokkud eru sem lán samkvæmt IAS 39 verða metin á afskrifuðu kostnaðarverði samkvæmt IFRS 9.
- Fjáreignir og fjárskuldir sem haldið er til sölu og fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði yfir rekstur verða áfram metin á gangvirði yfir rekstur.

Arion banki hefur lokið stórum hluta vinnu við viðskiptalíkön fyrir hvern og einn starfsþátt og eignaflokka. Talið er að niðurstaðan muni ekki breyta framsetningu á efnahagsreikningi samstæðunnar verulega frá því sem verið hefur undir skilgreiningum IAS 39.

Virðisbreyting fjáreigna

Með IFRS 9 breytist aðferðafræðin við virðisbreytingu lána. Staðallinn mun skipta út aðferðafræði IAS 39 um að tapsatburður hafi þurft að hafa átt sér stað og horfir meira til framtíðar með aðferð um vænt tap (e. Expected Credit Loss). Samstæðan mun þurfa að halda utan um varúðarniðurfærslur fyrir vænt tap allra lána og annarra sambærilegra eigna sem ekki eru færð á gangvirði yfir rekstur, ásamt lánsloforðum og ábyrgðum. Varúðarniðurfærslan er byggð á væntu tapi ásamt líkum á því að lán lendi í vanskilum á næstu tólf mánuðum, nema ef um er að ræða verulega aukningu í útlánaáhættu frá upphaflegri skráningu, en þá ætti að meta varúðarniðurfærsluna út frá væntu tapi á líftíma eignarinnar (e. Lifetime Expected Credit Loss).

Skýringar við samstæðureikninginn

70. Nýir staðlar og breytingar á stöðlum, frh.

Sú verklagsregla hefur verið sett á hjá samstæðunni að leggja skuli mat á það í lok hvers reikningstímabils hvort útlánaáhætta hafi aukist verulega frá upphaflegri skráningu, með því að skoða líkur á vanskilum á líftíma fjármálagerningsins.

- Við mat á væntu tapi mun samstæðan leggja mat á líkur á að fjármálagerningur lendi í vanskilum á líftímanum. Matið á væntu tapi er byggt á núvirði allra vangreiðslna á líftíma fjáreignarinnar, þ.e.a.s. mismunurinn á væntu samningsbundnu sjóðstreymi samstæðunnar og
- væntu sjóðstreymi samstæðunnar,
- núvirtu með virkum vöxtum lánsins.

Í samanburði við IAS 39 væntir samstæðan þess að virðisrýrnun samkvæmt IFRS 9 verði hvíkyndari en hún hefur verið samkvæmt IAS 39 og að það geti haft áhrif til aukningar á núverandi varúðarniðurfærslu samstæðunnar.

Samstæðan mun flokka lán sín í 1. stig, 2. stig og 3. stig byggt á aðferðafræðinni sem beitt verður við varúðarniðurfærsluna, samanber eftirfarandi:

- 1. stig – Lán í skilum: Þegar lán eru upphaflega skráð mun samstæðan færa varúðarniðurfærslu byggt á væntu tapi tólf mánuði fram í tímann.
- 2. stig – Lán í vanskilum: Þegar veruleg aukning er í útlánaáhættu mun samstæðan færa varúðarniðurfærslu byggða á væntu tapi á líftíma eignarinnar.
- 3. stig – Niðurfærð lán: samstæðan færir vænt tap á líftíma lánsins. Að auki færir samstæðan áfallnar vaxtatekjur á lánnum í 3. stigi sem reiknaðir eru lánin að teknu tilliti til niðurfærslunnar.

Samstæðan mun færa varúðarniðurfærslu fyrir skuldabréf sem færð eru á gangvirði yfir aðra heildarafkomu byggt á því hvort þau falla undir 1., 2. eða 3. stig. Það er þó svo að vænt tap mun ekki lækka bókfært virði fjáreignarinnar í efnahagsreikningi, en þar verður eignin færð á gangvirði. Þess í stað mun fjárhæð sem samsvarar varúðarniðurfærslunni, væri eignin færð á afskrifuðu kostnaðarverði, færest sem uppsöfnuð varúðarniðurfærsla undir aðra heildarafkomu, með samsvarandi færslu yfir rekstur.

Fyrir áhættulítillit skuldabréf á gangvirði yfir aðra heildarafkomu mun samstæðan styðjast við reglu sem gerir ráð fyrir því að útlánaáhætta á viðkomandi eign hafi ekki aukist verulega frá upphaflegri skráningu og muni því reikna vænt tap samkvæmt 1. stigi. Slíkar eignir eru almennt markaðsbréf, skuldabréf í fjárfestingaflokki útgefin af fjársterkum aðilum sem vænta má að standi við skuldbindingar sínar í nánustu framtíð og óhagstæðar breytingar í efnahagssumhverfi og atvinnulífi til lengri tíma gætu, en munu ekki endilega, minnka líkur útgefenda á að standa í skilum með skuldbindingar sínar. Samstæðan mun ekki líta svo á að eignir hafi lága útlánaáhættu einungis vegna góðrar veðstöðu. Fjármálagerningar eru ekki metnir með litla útlánaáhættu, einungis vegna þess að þeir eru ólíklegri en aðrir fjármálagerningar í eigu samstæðunnar til að lenda í vanskilum.

Upplýsingar þegar horft er til framtíðar

Samstæðan mun horfa til framtíðar og taka tillit til upplýsinga þar að lútandi við mat á verulegri aukningu útlánaáhættur og mati á væntu tapi. Samstæðan tekur tillit til ýmissa breyta þegar horft er til framtíðar eins og þjóðhagfræðilegra þátta (s.s. atvinnuleysi, vöxt í vergri landsframleiðslu, vaxtastigs og fasteignaverðs) og hagspár. Við mat á sviðsmyndum væntanlegrar útkomu mun samstæðan leggja upp þrjár sviðsmyndir: grunnmynd, jákvæðari mynd og neikvæðari mynd. Grunnmynd sýnir líklega niðurstöðu miðað við hefðbundna áætlun samstæðunnar. Fyrir hverja sviðsmynd mun samstæðan reikna vænt tap og leggja mat á líkur til að ákvarða varúðarniðurfærsluna.

Samstæðan mun nota upplýsingar frá greiningaraðilum innan bankans, sem og frá öðrum greiningaraðilum og opinberum stofnunum. Áhættustýring og fjármálasvið munu þurfa að samþykkja þær breytur sem notaðar eru þegar horft er til framtíðar áður en þeim er beitt á mismunandi sviðsmyndir.

Takmarkanir matsaðferða

Líkönin sem samstæðan mun nota munu ekki alltaf ná öllum einkennum markaðarins á hverjum tíma þar sem ekki er hægt að aðlaga þau á sama tíma og breytingar verða á markaðsaðstæðum. Búast má við að líkönin þarfnist lagfæringa þar til grunnkerfin eru að fullu uppfærð. Þrátt fyrir að samstæðan muni nota gögn sem eru eins ný og hægt er þá munu breytur í líkaninu sem reiknar út vænt tap vera byggðar á a.m.k. mánaðar gömlum upplýsingum og því viðbúið að gera þurfi lagfæringar vegna veigamikilla atburða sem eiga sér stað fyrir lok reikningsskiladags. Ekki er búið að skilgreina eftirlit með slíkum lagfæringum.

Skýringar við samstæðureikninginn

70. Nýir staðlar og breytingar á stöðlum, frh.

Eiginfjárstýring

Ekki er hægt að leggja mat á áhrifin á eiginfjárlutfall þar sem búist er við að Basel nefndin muni gefa út nýjar reglur vegna yfirfærslunnar yfir í IFRS 9 en þær liggja ekki enn fyrir.

Kynning á IFRS 9 líkaninu

Stýrihópurinn mun kynna IFRS 9 líkanið fyrir endurskoðunarnefnd bankans á öðrum ársfjórðungi 2017.

IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptavini

Staðallinn var gefinn út í maí 2014 og fjallar um tekjufærslu af samningum við viðskiptavini. Staðallinn nær þó ekki til vaxta- og þóknatekna af fjármálagerningum né leigutekjum sem falla undir staðla þar að lútandi. Samkvæmt IFRS 15 skal færa tekjur þegar vara eða þjónusta hefur verið afhent, að því marki að tilfærslan hafi í för með sér tilfærslu á réttindum. Staðallinn gerir ríkar kröfur til skýringa. Staðallinn tekur gildi fyrir tímabil sem byrja 1. janúar 2018. Heimilt er að innleiða staðalinn fyrr en samstæðan gerir ekki ráð fyrir að nýta sér þá heimild. Samstæðan er að leggja mat á áhrif staðalsins á reikningskilin.

IFRS 16 Leigusamningar

Staðallinn, sem gefinn var út í janúar 2016, kallar ekki á miklar breytingar á meðferð leigusamninga hjá leigusala. Aftur á móti gerir hann kröfur til þess að leigutaki geri grein fyrir flestum leigusamningum sem skuldbindingu í efnahagsreikningi, með samsvarandi færslu meðal eigna vegna viðkomandi eignar. Leigutaki skal fylgja sömu meðferð á öllum leigusamningum sem honum ber að gera grein fyrir, en er þó undanþeginn því að greina frá leigusamningum til skamms tíma og leigusamningum vegna verðlítilla eigna. Staðallinn tekur gildi fyrir tímabil sem hefjast 1. janúar 2019. Samstæðan er að leggja mat á áhrif staðalsins á reikningskilin.

Breytingar á staðli IAS 12 um Tekjuskatt

Breytingarnar skíra frekar reikningshaldslega meðferð á frestaðri skatteign vegna skuldagerninga sem metnir eru á gangvirði í reikningshaldi en á kostnaðarvirði skattalega. Breytingarnar taka gildi frá 1. janúar 2017. Samstæðan er að leggja mat á áhrif breytinganna á reikningskilin en gerir ekki ráð fyrir að þær muni hafa mikil áhrif.

Breytingum á staði IAS 7 um sjóðstreym

Breytingarnar sem gerðar voru í janúar 2016, er ætlað að bæta skýringar vegna fjármögnunarhreyfinga og til að gera lesanda reikningskilanna auðveldar fyrir hvað varðar skilning á lausafjástöðu viðkomandi félags. Með tilkomu breytinganna munu félög þurfa að greina frá breytingum á fjárskuldum vegna fjármögnunarhreyfinga svo sem vegna breytinga frá sjóðstreymi og fjármögnunarhreyfinga sem ekki hreyfa handbært fé (t.d hagnaður eða tap vegna gengisbreytinga). Breytingarnar taka gildi 1. janúar 2017. Samstæðan er að leggja mat á áhrif breytinganna á reikningskilin.

5 ára yfirlit

YFIRLIT UM HEILDARAFKOMU

	2016	2015	2014	2013	2012
Hreinar vaxtatekjur	29.900	26.992	24.220	23.800	27.142
Hreinar þóknatekjur	13.978	14.484	13.309	11.223	10.748
Hreinar fjármunatekjur	5.162	12.844	7.290	1.675	2.017
Hreinar tekjur af tryggingastarfsemi	1.395	760	664	750	685
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi	908	29.466	3.498	1.986	2.405
Aðrar rekstrartekjur	2.096	1.624	4.668	4.591	6.272
Rekstrartekjur	53.439	86.170	53.649	44.025	49.269
Laun og tengd gjöld	(16.659)	(14.892)	(13.979)	(13.537)	(12.459)
Annar rekstrarkostnaður	(13.881)	(12.919)	(12.722)	(11.535)	(11.976)
Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	(2.872)	(2.818)	(2.643)	(2.872)	(1.062)
Hrein virðisbreyting	7.236	(3.087)	2.135	(680)	(4.690)
Hagnaður fyrir skatt	27.263	52.454	26.440	15.401	19.082
Tekjuskattur	(6.410)	(3.135)	(4.679)	(3.143)	(3.633)
Hagnaður af áframhaldandi rekstri	20.853	49.319	21.761	12.258	15.449
Afkoma af aflagðri starfsemi að frádregnum skatti	886	360	6.833	399	1.607
Hagnaður	21.739	49.679	28.594	12.657	17.056
Hrein önnur heildarafkoma	(2.721)	2.916	(5)	(2)	2
Heildarafkoma	19.018	52.595	28.589	12.655	17.058

EFNAHAGSREIKNINGUR

	2016	2015	2014	2013	2012
Eignir					
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka Íslands	87.634	48.102	21.063	37.999	29.746
Lán til lánastofnana	80.116	87.491	108.792	102.307	101.011
Lán til viðskiptavina	712.422	680.350	647.508	635.774	566.610
Fjármálagæringar	117.456	133.191	101.828	86.541	137.800
Fjárfestingareignir	5.358	7.542	6.842	28.523	28.919
Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum	839	27.299	21.966	17.929	7.050
Óefnislegar eignir	11.057	9.285	9.596	5.383	4.941
Skatteignir	288	205	655	818	463
Aðrar eignir	20.854	17.578	15.486	23.576	24.135
Eignir samtals	1.036.024	1.011.043	933.736	938.850	900.675
Skuldir og eigið fé					
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka Íslands	7.987	11.387	22.876	28.000	32.990
Innlán frá viðskiptavinum	412.064	469.347	454.973	471.866	448.683
Fjárskuldir á gangvirði	3.726	7.609	9.143	8.960	13.465
Skattskuldir	7.293	4.922	5.123	4.924	3.237
Aðrar skuldir	54.094	49.461	47.190	43.667	42.117
Lántaka	339.476	256.058	200.580	204.568	195.085
Víkjandi lán	-	10.365	31.639	31.918	34.220
Skuldir samtals	824.640	809.149	771.524	793.903	769.797
Eigið fé hluthafa Arion banka	211.212	192.786	160.711	140.089	127.072
Hlutdeild minnihluta	172	9.108	1.501	4.858	3.806
Eigið fé samtals	211.384	201.894	162.212	144.947	130.878
Skuldir og eigið fé samtals	1.036.024	1.011.043	933.736	938.850	900.675

Viðauki

Óendurskoðaður

Stjórn og stjórnarhættir

Stjórnarháttayfirlýsing
Arion banka hf. fyrir árið 2016

Góðir stjórnarhættir stuðla að opnum og traustum samskiptum stjórnar, hluthafa, viðskiptavina og annarra hagsmunaaðila, s.s. starfsmanna bankans og almennings. Stjórnarhættir bankans leggja ennfremur grunninn að ábyrgri stjórnun og ákvarðanatöku, með það að markmiði að skapa varanleg verðmæti. Stjórn bankans leggur ríka áherslu á góða stjórnarhætti og endurmetur stjórnarhætti sína árlega með tilliti til viðurkenndra leiðbeininga um stjórnarhætti.

Stjórnarháttayfirlýsing Arion banka hf. (Arion banki eða bankinn) byggir á lögum og reglum og viðurkenndum leiðbeiningum sem í gildi eru á þeim tíma sem ársreikningur bankans er staðfestur af stjórn.

Fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum

Í desember 2015 hlaut Arion banki viðurkenningu sem fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum að undangengnu formlegu mati sem byggir á leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrir tækja sem Viðskiptaráð Íslands, Samtök atvinnulífsins og Nasdaq Ísland hf. gefa út. Bankinn hlaut viðurkenninguna í kjölfar ítarlegrar úttektar á stjórnarháttum bankans, s.s. starfsháttum stjórnar, undirnefnda og stjórnenda, sem framkvæmd var af KPMG ehf. haustið 2015. Viðurkenningin gildir í þrjú ár nema verulegar breytingar verði á stjórn eða eignarhaldi bankans.

Fylgni við leiðbeiningar um góða stjórnarhætti

Arion Arion banka ber samkvæmt lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki að fylgja viðurkenndum leiðbeiningum um góða stjórnarhætti. Bankinn fylgir leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrir tækja, 5. útgáfu, útgefnum af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Ísland og Samtökum atvinnulífsins í maí 2015, sem aðgengilegar eru á vefsíðunni www.leidbeiningar.is. Samkvæmt leiðbeiningunum skal greint frá því hvort vikið sé frá hluta þeirra og þá hvaða, auk þess sem

greina skal frá ástæðum frávíka. Bankinn fylgir leiðbeiningunum, en vegna núverandi hluthafafyrirkomulags eru tiltekin frávik. Verður hér greint frá þeim frávikum sem eiga við í tilviki bankans.

Grein 1.1.6 gerir ráð fyrir því að stjórn félagsins skuli gera tilteknar upplýsingar um aðila í framboði til stjórnar aðgengilegar á vefsíðu félagsins fyrir aðalfund. Í ljósi núverandi hluthafafyrirkomulags hafa umræddar upplýsingar verið sendar hluthöfum fyrir aðalfund og birtar á heimasíðu félagsins strax í kjölfar aðalfundar. Félagið mun leitast við að birta framangreindar upplýsingar á heimasíðu bankans fyrir aðalfund til framtíðar.

Grein 1.5 gerir ráð fyrir því að hluthafafundur skipi tilnefningarnefnd eða ákveði hvernig hún skuli skipuð. Meirihluta eigandi bankans útnefni sjö af átta stjórnarmönnum í stjórn Arion banka og minnihluta eigandinn útnefni þann áttunda. Ekki hefur verið talin ástæða til að skipa tilnefningarnefnd í ljósi núverandi hluthafafyrirkomulags.

Grein 5.1.2 gerir ráð fyrir því að starfsreglur undirnefnda stjórnar séu birtar á vefsíðu bankans. Starfsreglur lánanefndar stjórnar eru ekki birtar á vefsíðu bankans með tilliti til eðlis þeirra reglna.

Lagarammi um starfsemina

Arion banki er fjármálafyrirtæki og hefur starfsleyfi sem viðskiptabanki samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki. Þau lög sem gilda um starfsemi bankans eru m.a. lög um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002, lög um verðbréfavíðskipti nr. 10/2007 og lög um hlutafélög nr. 2/1995. Bankinn er alhliða banki sem veitir viðskiptavinum sínum þjónustu á sviði sparnaðar, lánveitinga, eignastýringar, fyrirtækjaráðgjafar og markaðsviðskipta. Þá hefur bankinn gefið út skuldabréf sem hafa verið tekin til viðskipta á

skipulegum verðbréfamarkaði, á Íslandi, í Noregi og í Lúxemborg, og fellur því undir upplýsingaskyldu útgefanda skv. lögum nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti og samkvæmt reglum viðkomandi kauphalla.

Fjármálaeftirlitið (FME) hefur eftirlit með starfsemi Arion banka á grundvelli laga nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Nánari upplýsingar um FME og yfirlit yfir helstu lög og reglur sem gilda um bankann á hverjum tíma, auk leiðbeinandi tilmæla eftirlitsins, má finna á heimasíðu þess www.fme.is. Í starfsemi bankans reynir jafnframt á ýmsa aðra löggjöf sem tengist rekstri fjármála fyrirtækja og fyrirtækja almennt.

Innra eftirlit, endurskoðun og reikningsskil

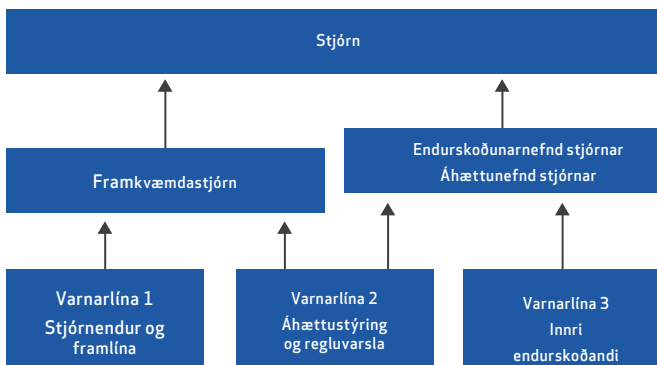
Innra eftirlit

Innra eftirlit Arion banka er skipulagt út frá þremur varnarlínum (e. three lines of defense), með það að markmiði að tryggja skilvirkni verka, skilgreina ábyrgð og samræma áhættustýringu og innra eftirlit. Skipulaginu er auk þess ætlað að stuðla að bættri áhættuvitund og ábyrgð allra starfsmanna bankans.

Aðferðafræðin greinir á milli eftirfarandi hlutverka:

- þau sem bera ábyrgð á áhættu og stýra henni
- þau sem hafa eftirlit og aðhald með innra eftirliti
- þau sem framkvæma sjálfstæðar úttektir á skilvirkni innra eftirlits

Í fyrstu varnarlínu eru þau sem hafa daglega umsjón með rekstri og skipulagi. Þau bera ábyrgð á að koma á og viðhalda skilvirku innra eftirliti og stýra áhættu í daglegum rekstri. Í þessu felst m.a. að greina og meta áhættu og koma á viðeigandi mótvægisáðgerðum til að draga úr henni. Fyrsta varnarlína hefur umsjón með innleiðingu innri reglna og ferla í samræmi við lög, reglur og stefnu bankans og ber að tryggja að framkvæmd sé í samræmi við sett verklag og að gripid sé til viðeigandi úrbóta ef veikleikar koma í ljós.

Annari varnarlínu er falið að tryggja að fyrsta varnarlínan komi á fullnægjandi innra eftirliti sem virkar sem skyldi. Áhættustýring og regluvarsla eru helstu þættirnir í annari varnarlínunni en öðrum einingum kann einnig að vera falið tiltekið eftirlitshlutverk.

Þriðja varnarlínan er innri endurskoðun, sem heldur stjórn og stjórnendum upplýstum um gæði stjórnarháttá, áhættustýringar og innra eftirlits, m.a. með framkvæmd sjálfstæðrar og óháðrar endurskoðunar.

Regluvarsla

Regluvarsla er sjálfstæð stjórnunareining sem heyrir undir bankastjóra og starfar samkvæmt erindisbréfi frá stjórn. Hlutverk regluvörslu er að tryggja með skilvirkum fyrirbyggjandi áðgerðum að Arion banki starfi í hvívetna í samræmi við lög, reglur og góða víðskiptahætti og stuðla að góðri fyrirtækjamenningu hvað þetta varðar.

- Regluvarsla veitir yfirsýn yfir gildandi lagakröfur og ábyrgð og stuðlar að því að starfsfólk þekki og skilji skyldur sínar og fái viðeigandi fræðslu, ráðgjöf og upplýsingar um þær kröfur sem gerðar eru til verklags hverju sinni
- Regluvarsla stuðlar að því að innra eftirlit sé skilvirkt og að brugðist sé við frávikum
- Regluvarsla stendur vörð um að þjónusta bankans sé ekki misnotuð og gætir þess að bankinn þekki mótaðila sína, eðli sérhvers víðskiptasambands og skyldur sínar þar að lútandi
- Regluvarsla hvetur til gagnsæis og gætir þess að upplýsingagjöf til víðskiptavina, fjárfesta og stjórnvalda sé fullnægjandi
- Regluvarsla hvetur til ábyrgar meðferðar trúnaðarupplýsinga

Í árslok 2016 voru sjö stöðugildi í regluvörslu.

Áhættustýring

Mikilvægur þáttur í starfsemi allra fjármála fyrirtækja er að taka áhættu að vel yfirveguðu máli og samkvæmt fyrirfram skilgreindri stefnu. Þannig tekur Arion banki áhættu sem rúmast innan áhættuvilja (e. risk appetite) bankans sem er reglulega endurskoðaður og samþykktur af stjórn bankans. Sá áhættuvilji sem stjórn setur bankanum speglast í útlána- og áhættuheimildum sem áhættustýringarsvið bankans hefur eftirlit með. Stjórn ber ábyrgð á innra matsferli bankans fyrir eiginfjárför, en meginmarkmið ferlisins er að tryggja skilning á heildaráhættum bankans og tryggja að til staðar séu viðeigandi kerfi til að greina, mæla og hafa eftirlit með heildaráhættu bankans.

Áhættustýringarsvið bankans starfar undir stjórn framkvæmdastjóra áhættustýringar. Sviðið er sjálfstæð stjórnunareining og ber beina ábyrgð gagnvart bankastjóra. Innan áhættustýringarsviðs starfa fjórar einingar sem gegna því hlutverki að greina, fylgjast með og gefa reglulega upplýsingar um áhættu bankans til bankastjóra og stjórnar.

Nánari upplýsingar um áhættu- og eiginfjárstýringu er að finna í árskýrslu bankans.

Innri endurskoðun

Innri endurskoðandi er skipaður af stjórn og heyrir beint undir hana. Stjórn setur innri endurskoðanda erindisbréf sem skilgreinir ábyrgð og umfang vinnu hans. Hlutverk innri endurskoðunar er að veita óháða og hlutlæga staðfestingu og ráðgjöf sem ætlað er að vera virðisaukandi og bæta rekstur bankans. Endurskoðunin nær yfir bankann sjálfan, dótturfélög og lífeyrissjóði í rekstri hans.

Erindisbréf innri endurskoðanda, leiðbeinandi tilmæli FME um störf endurskoðunar eilda fjármálafyrirtækja nr. 3/2008 og alþjóðlegir staðlar um innri endurskoðun móta endurskoðunina. Skoðunum innri endurskoðunar bankans lýkur með endurskoðunarskýrslu þar sem settar eru fram áhættumiðaðar athugasemdir með tímasettum kröfum um úrbætur. Innri endurskoðun fylgir úrbótum eftir ársfjórðungslega.

Hjá innri endurskoðun störfuðu átta starfsmenn í lok árs 2016.

Endurskoðun og reikningsskil

Fjármálasvið Arion banka sér um gerð reikningsskila og eru þau gerð samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IFRS. Bankinn birtir almenningi uppgjör sín ársfjórðungslega en að jafnaði eru stjórnenda-uppgjör lögð fyrir stjórn 10 sinnum á ári. Endurskoðunarnefnd stjórnar tekur árs- og árshlutareikninga bankans til skoðunar auk þess sem ytri endurskoðendur kanna og endurskoða reikningsskilin tvisvar á ári. Endurskoðunarnefnd stjórnar gefur álit sitt á reikningsskilunum til stjórnar, sem samþykkir og undirritar birt reikningsskil.

Umboðsmaður viðskiptavina

Umboðsmaður viðskiptavina er skipaður af og heyrir beint undir bankastjóra. Hlutverk hans er að tryggja sanngirni og hlutlægni gagnvart viðskiptavinum, koma í veg fyrir mismunun og tryggja að ferli við meðferð mála sé gegnsætt og skriflegt. Umboðsmaður viðskiptavina tók til skoðunar 160 mál á árinu 2016, samanborið við 185 mál árið 2015 og 202 mál árið 2014.

Hornsteinar, siðareglur og samfélagsleg ábyrgð

Hornsteinar Arion banka eru heiti yfir gildi bankans. Hornsteinarnir eiga að vera leiðbeinandi við ákvarðanatöku og í öllu sem starfsfólk bankans gerir og segir. Þeir koma inn á hlutverk, hugarfar og hegðun. Hornsteinar Arion banka eru: Gerum gagn. Látum verkin tala. Komum hreint fram.

Stjórnendur og starfsfólk Arion banka er meðvitað um þá staðreynd að starfsemi bankans snertir mismunandi hagsmunaaðila og samfélagið í heild. Siðareglur bankans eru hugsaðar sem viðmið fyrir starfsfólk til að stuðla að ábyrgri ákvarðanatöku innan bankans. Siðareglurnar eru samþykktar af stjórn bankans.

Arion banki sýnir samfélagslega ábyrgð í verki með því að gera viðskiptavinum gagn og sinna hlutverki sínu sem fjármálafyrirtæki af kostgæfni og ábyrgð. Arion banki tekur virkan þátt í samfélaginu og uppbyggingu þess. Fjármálafyrirtæki eru ein af stöðum samfélagsins og hlutverk bankans er að styðja viðskiptavinum sína, bæði einstaklinga

og fyrirtæki, í að ná sínum markmiðum. Arion banki leggur áherslu á sanngirni með hagsmuni viðskiptavina, starfsfólks, fjárfesta og samfélagsins alls að leiðarljósi. Í desember samþykkti stjórn bankans nýja stefnu um samfélagsábyrgð sem byggir, eins og hornsteinar bankans, á þeirri menningu sem skapast hefur innan bankans. Yfirskrift stefnunnar er *Saman látum við góða hluti gerast*. Í lok árs 2016 gerðist Arion banki jafnframt aðili að UN Global Compact, alþjóðlegri yfirlýsingu Sameinuðu þjóðanna við innleiðingu ábyrgra starfshátta.

Nánari upplýsingar um þetta má finna í ársskýrslu bankans.

Stjórn og undirnefndir

Stjórn Arion banka fer með æðsta vald í málefnum bankans á milli hluthafafunda lögum samkvæmt. Stjórn annast þann þátt rekstrar bankans sem ekki telst til daglegs rekstrar, þ.e. tekur ákvarðanir um mál sem eru óvenjuleg eða meiriháttar. Þá er ein af meginskyldum stjórnar að sinna eftirlitshlutverki með starfsemi bankans. Helstu verkefni, skyldur og hlutverk stjórnar eru skilgreind ítarlega í starfsreglum stjórnar sem settar eru m.a. með vísan til 54. gr. laga um fjármálafyrirtæki, 70. gr. laga nr. 2/1995 um hlutafélög, leiðbeinandi tilmæla Fjármálaeftirlitsins nr. 1/2010 og samþykktu bankans. Starfsreglur stjórnar má finna á [vefsíðu](#) bankans.

Stjórn Arion banka ræður bankastjóra sem fer með daglegan rekstur í samræmi við þá stefnu sem hún setur. Stjórn bankans og bankastjóri leggja sig fram um að sinna störfum sínum af heilindum og tryggja að bankinn sé rekinn á heilbrigðan og traustan hátt með hagsmuni viðskiptavina, samfélagsins, hluthafa og bankans sjálfs að leiðarljósi, sbr. 1. mgr. 1. gr. laga um fjármálafyrirtæki. Þá sér bankastjóri til þess að stjórn fái fullnægjandi stuðning til að sinna skyldum sínum.

Stjórn Arion banka er að jafnaði kjörin á hluthafafundi til eins árs í senn. Á aðalfundi Arion banka, þann 17. mars 2016, voru kjörnir sjö stjórnarmenn auk þriggja varamanna. Haldinn var aukahluthafafundur þann 15. september 2016. Þar var tekin var ákvörðun um að fjölga stjórnarmönnum um einn og eru kjörnir stjórnarmenn nú átta. Meirihlutaeigandi bankans, Kaupskil, útnefnir sjö af átta stjórnarmönnum í stjórn Arion banka og íslenska ríkið, sem minnihlutaeigandi, útnefnir þann áttunda. Stjórnarmenn Arion banka eru með fjölbreyttan bakgrunn og mikil breidd er í hæfni þeirra, reynslu og þekkingu. Æskilegt er að kynja hlutföll séu jöfn í stjórn bankans. Núverandi stjórn er skipuð fjórum konum og fjórum körlum og gegnir kona stjórnarformennsku. Stjórnarmenn bankans hafa fjölbreyttan bakgrunn og viðtæka kunnáttu, reynslu og þekkingu.

Upplýsingar um óhæði stjórnarmanna voru sendar hluthöfum fyrir hluthafafund auk þess sem upplýsingarnar voru birtar á vefsíðu bankans eftir aðalfundinn. Fundargerðir aðalfunda og hluthafafunda eru sendar hluthöfum bankans í kjölfar funda en hafa ekki verið birtar á vefsíðu bankans, m.a. vegna núverandi hluthafafyrirkomulags.

Stjórn hittist að lágmarki tlu sinnum á ári. Árið 2016 fundaði stjórn Arion banka 13 sinnum. Stjórnarformaður er ábyrgur fyrir starfi stjórnarinnar og stýrir störfum hennar. Stjórnarformaður stýrir fundum

stjórnar og sér til þess að nægur tími fari í umræðu mikilvægra mála og að mál sem snúa að stefnumótun séu rædd ítarlega. Stjórnarformanni er ekki heimilt að taka að sér önnur störf fyrir bankann nema að þau séu eðlilegur hluti af skyldum hans.

Samkvæmt starfsreglum Arion banka er stjórn bankans heimilt að setja á fót undirnefndir til að fjalla um tiltekna þætti í rekstri bankans. Á fyrsta skipulagða fundi stjórnar eftir aðalfund skipar stjórn nefndarmenn í undirnefndir úr sínum röðum ásamt því að meta hvort ráða beri utanaðkomandi nefndarmenn í einstakar undirnefndir með það að markmiði að styrkja starf þeirra með aukinni sérfræðipækkingu. Einn nefndarmanna endurskoðunarnefndar og áhættunefndar stjórnar, Lúðvík Karl Tómasson, er ekki stjórnarmaður en hann er óháður bæði bankanum og hluthöfum hans. Eftirfarandi nefndir eru undirnefndir stjórnar:

- Endurskoðunarnefnd: Meginhlutverk hennar er m.a. að yfirfara árs- og árshlutauppgjör bankans til að tryggja gæði þeirra upplýsinga sem þar koma fram og tryggja óháði endurskoðenda félagsins.
- Áhættunefnd: Meginhlutverk hennar snýr að áhættustjórnun, m.a. að meta áhættustefnu og áhættuvilja bankans auk þess að aðstoða stjórn við að tryggja skilvirkt innra eftirlit og regluvörslu og að skýrslugjöf til endurskoðenda félagsins sé í samræmi við lög og reglur
- Lánanefnd: Meginhlutverk lánanefndar er að fjalla um lánamál sem eru umfram þær heimildir sem undirnefndir hennar hafa.

- Starfskjaranefnd: Meginhlutverk hennar er að veita stjórn ráðgjöf vegna starfskjara bankastjóra og annarra starfsmanna sem ráðnir eru beint af stjórn. Regluleg verkefni á fundum nefndarinnar eru m.a. endurskoðun á starfskjarastefnu, starfsmannastefnu, launadreifingu og endurskoðun á hvatakerfi, ef það er til staðar. Hluthafafundur yfirfer og samþykkir starfskjarastefnu bankans árlega.

Undirnefndir upplýsa stjórn reglulega um helstu störf sín og verkefni, m.a. munnlega á stjórnarfundum og með dreifingu fundargerða fyrir stjórnarfundum. Auk þess hefur stjórn aðgang að öllum gögnum undirnefnda.

Endurskoðunar- og áhættunefnd stjórnar fundaði fjórum sinnum á árinu áður en nefndinni var skipt upp í tvær nefndir í mars 2016, þ.e. endurskoðunarnefnd stjórnar sem fundaði fjórum sinnum á árinu og áhættunefnd stjórnar sem fundaði sjö sinnum á árinu. Lánanefnd stjórnar fundaði tíu sinnum á árinu og starfskjaranefnd stjórnar fundaði sjö sinnum á árinu. Hér að neðan má sjá yfirlit yfir mætingu einstakra stjórnarmanna.

Stjórn Arion banka og undirnefndir stjórnar framkvæma árlega árangursmat þar sem þær meta m.a. störf sín, nauðsynlegan fjölda stjórnarmanna og samsetningu stjórnar m.t.t. reynslu og hæfni, verklag og starfshætti, frammistöðu bankastjóra, árangur sinn sem og störf undirnefnda m.t.t. framangreindra þátta. Þetta mat framkvæmdi stjórn og undirnefndir stjórnar síðast á fundum sínum og á milli funda á tímabilinu 16. nóvember 2016 til 26. janúar 2017.

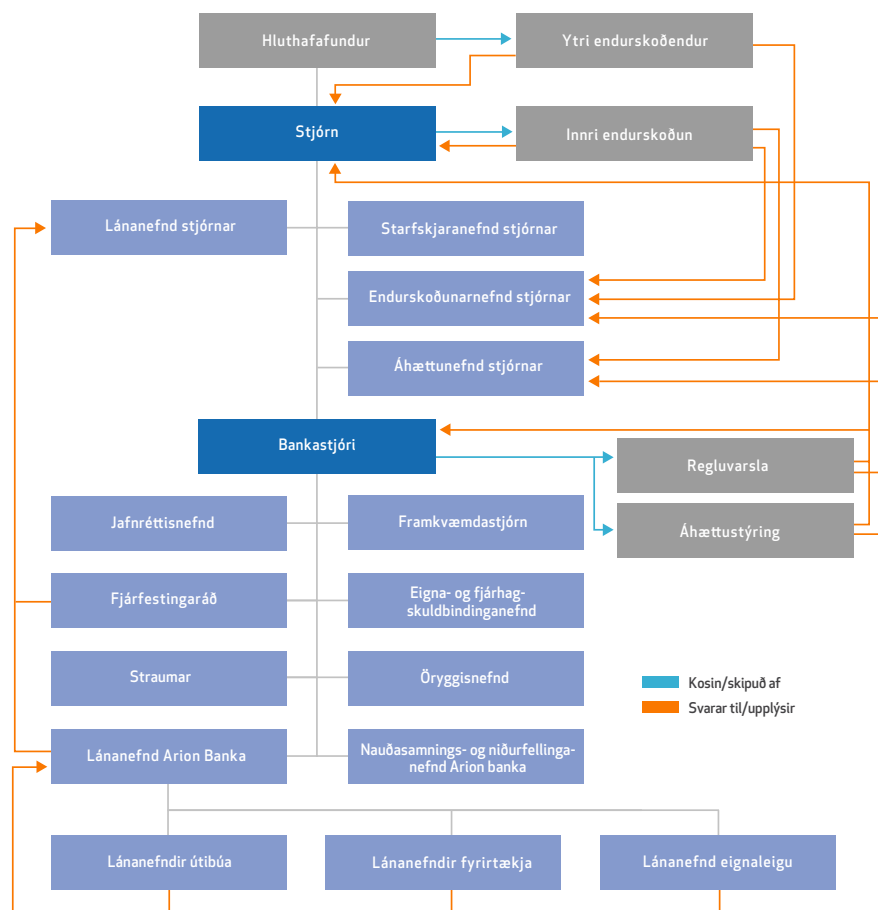
Stjórnarmaður	Tímabil	Stjórn (13)	Endurskoðunar- og áhættunefnd (4)	Endurskoðunarnefnd (4)	Áhættunefnd (7)	Lánanefnd (10)	Starfskjaranefnd (7)
Monica Caneman	1. jan. - 31. des.	13	-	-	-	9	-
Guðrún Johnsen	1. jan. - 31. des.	13	4	-	7	-	7
Brynjólfur Bjarnason	1. jan. - 31. des.	13	-	4	-	9	-
Benedikt Olgeirsson	1. jan. - 31. des.	13	-	-	6	10	-
Þóra Hallgrímsdóttir	1. jan. - 31. des.	12	4	4	-	-	7
Kirstín Flygenring	1. jan. - 31. des.	13	-	4	-	-	7
Måns Höglund	1. jan. - 31. des.	12	3	-	7	9	-
John P. Madden ⁽¹⁾	15. sept. - 31. des.	4	-	-	-	-	-
Ólafur Örn Svansson	1. jan. - 31. des.	0	-	-	-	-	-
Björg Arnardóttir	1. jan. - 31. des.	0	-	-	-	-	-
Sigurbjörg Ásta Jónsdóttir	1. jan. - 31. des.	0	-	-	-	-	-
Lúðvík Tómasson	1. jan. - 31. des.	-	4	3	6	-	-

(1) John P. Madden var kosinn inn í stjórn bankans á hluthafafundi 15. september 2016.

Stjórn Arion banka

Stjórnskipun Arion banka

Monica Caneman, stjórnarformaður

Monica er fædd árið 1954. Hún er sænsk og býr í Svíþjóð. Hún var fyrst kjörin sem stjórnarmaður á hluthafafundi 18. mars 2010. Hún er ekki hluthafi í Arion banka og er óháður stjórnarmaður. Monica er formaður lánanefndar stjórnar. Monica útskrifaðist með BS-gráðu í hagfræði frá Stockholm School of Economics árið 1976. Um þessar mundir situr Monica í stjórnnum margra fyrirtækja og félagasamtaka og er formaður nokkurra þeirra.

Monica starfaði hjá Skandinaviska Enskilda Banken (nú SEB) frá 1977 til 2001 þar sem hún gegndi ýmsum störfum innan viðskiptabankahluta bankans, m.a. sem framkvæmdastjóri og varð aðstoðarforstjóri 1997 og var á sama tíma varamaður í stjórn bankans. Monica hefur hún einbeitt sér að stjórnarsetu í fyrirtækjum síðan 2001.

Guðrún Johnsen, varaformaður

Guðrún er fædd árið 1973. Hún var fyrst kjörin í stjórn Arion banka á hluthafafundi 18. mars 2010. Hún er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Guðrún er formaður starfskjaranefndar stjórnar og situr jafnframt í áhættunefnd stjórnar. Guðrún lauk MA-prófi í hagnýtri hagfræði frá University of Michigan, Ann Arbor í Bandaríkjunum, árið 2002 og ári síðar MA-prófi í tölfræði frá sama skóla. Hún lauk BA-prófi í hagfræði frá Háskóla Íslands 1999. Í dag starfar Guðrún sem lektor í fjármálum við Viðskiptafræðideild Háskóla Íslands og er stjórnarformaður ÞOR ehf. (Þróunar og rannsóknna).

Guðrún hefur m.a. starfað sem verðbréfamiðlari, sérfræðingur í fjármálakerfiseild Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, sem nefndarmaður í rannsóknarnefnd Alþingis sem leitaði orsaka og atburða sem leiddu til falls Íslenska bankakerfisins árið 2008 og sem lektor við viðskiptadeild Háskólans í Reykjavík auk þess að sinna stjórnarmennsku.

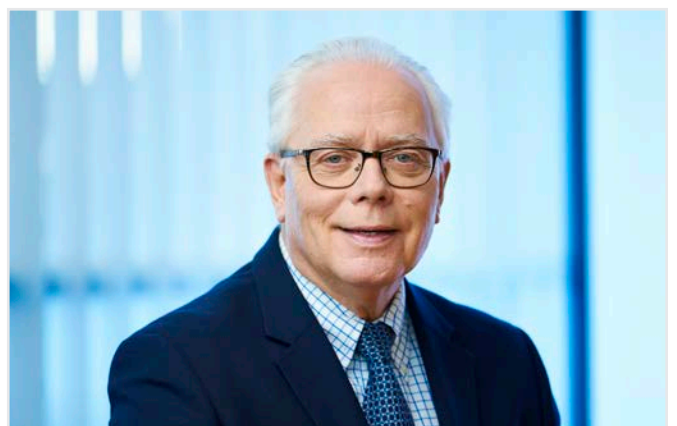
Benedikt Olgeirsson

Benedikt er fæddur árið 1961. Hann var fyrst kjörinn í stjórn Arion banka á hluthafafundi 18. desember 2013. Hann er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Benedikt situr í áhættunefnd og lánanefnd stjórnar. Benedikt lauk meistaraþrófi í framkvæmdaverkfræði og verkefnastjórnun hjá University of Washington í Seattle árið 1987. Benedikt lauk prófi í byggingaverkfræði frá Háskóla Íslands árið 1986. Benedikt starfar sem framkvæmdastjóri þróunar hjá Landspítalanum.

Benedikt hefur m.a. starfað sem framkvæmdastjóri hjá Atorku hf., framkvæmdastjóri Parlogis ehf. og sem aðstoðarforstjóri Landspítalans. Hann hefur jafnframt starfað sem stjórnandi hjá Eimskip og sem verkefnastjóri við mannvirkjagerð auk þess að hafa setið í stjórnnum ýmissa félaga s.s. Promens hf., Icepharma hf., Parlogis ehf. og InterBulk Group sem er skráð í Kauphöllinni í London.

Brynjólfur Bjarnason

Brynjólfur er fæddur árið 1946. Hann var fyrst kjörinn í stjórn Arion banka á hluthafafundi 20. nóvember 2014. Hann er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Brynjólfur er formaður endurskoðun-

arnefndar stjórnar og situr í lánanefnd stjórnar. Brynjólfur útskrifaðist með MBA-gráðu frá University of Minnesota árið 1973. Hann útskrifaðist með cand.oecon.-gráðu í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands árið 1971. Í dag einbeittir Brynjólfur sér að stjórnarsetu í ýmsum fyrirtækjum.

Brynjólfur hefur starfað m.a. sem framkvæmdastjóri Framtakssjóðs Íslands, forstjóri Skipta, forstjóri Símans og sem forstjóri Granda hf. Hann starfaði jafnframt sem framkvæmdastjóri AB bókaútgáfu og sem forstöðumaður hagdeildar VSÍ. Brynjólfur hefur mikla reynslu af stjórnarsetu og hefur setið í fjölmörgum stjórnnum í gegnum tíðina og gegnt stjórnarformennsku í nokkrum þeirra.

John P. Madden

John P. Madden er fæddur árið 1973. John er með bandarískan og breskan ríkisborgararétt og býr í Bretlandi. Hann var fyrst kjörinn í stjórn Arion banka á hluthafafundi bankans þann 15. september 2016. John er ekki hluthafi í bankanum og er háður stjórnarmaður. John útskrifaðist með BA gráðu í hagfræði frá Williams College í Massachusetts í Bandaríkjunum árið 1996. John starfar sem framkvæmdastjóri hjá Kaupþingi ehf. sem á meirihluta hlutafjár í Arion banka í gegnum dótturfélag sitt, Kaupskil ehf. John hefur jafnframt starfað hjá BC Partners, Arle, ICG frá árinu 2014.

John hefur m.a. starfað hjá Arcapita Limited, fyrst í Bandaríkjunum en síðar á Bretlandi og hjá Lehman Brothers, New York. John situr í stjórn Fairhold Securitisation Limited og Noreco.

Kirstín Þ. Flygenring

Kirstín er fædd árið 1955. Hún var fyrst kjörin í stjórn Arion banka á hluthafafundi 22. mars 2012 sem varamaður. Hún var svo kjörin sem aðalmaður á aðalfundi bankans 20. mars 2014. Hún er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Kirstín situr í starfskjaranefnd og endurskoðunarnefnd stjórnar. Kirstín lauk MA-prófi í hagfræði frá Northwestern University í Illinois í Bandaríkjunum árið 1983. Hún útskrifaðist með cand.oecon.-gráðu frá Háskóla Íslands árið 1980. Kirstín hefur jafnframt lokið námi í hagnýtri fjölmiðlun við Háskóla Íslands og diplómaprófi í evrópskum samkeppnisrétti frá Kings College í London. Í dag starfar Kirstín sem sjálfstæður ráðgjafi.

Kirstín hefur m.a. starfað sem nefndarmaður í Rannsóknarnefnd Alþingis um Íbúðalánasjóð, stundakennari og aðjúnkt við Háskóla Íslands, sérfræðingur við Rannsóknarstofnun í fjármálum og hagfræði við Háskólann í Reykjavík og sem hagfræðingur hjá Þjóðhagsstofnun, á Hagfræðisviði Seðlabanka Íslands og hjá OECD. Kirstín hefur sinnt ýmsum stjórnar- og nefndarstörfum auk þess að hafa setið í Úrskurðarnefnd fjarskipta og póstmála frá árinu 2008.

Måns Höglund

Måns er fæddur árið 1951. Hann er sænskur og býr í Portúgal. Hann var fyrst kjörinn sem aðalmaður í stjórn Arion banka á aðalfundi hans 24. mars 2011. Hann er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Måns er formaður áhættunefndar stjórnar og situr í lánanefnd stjórnar. Måns útskrifaðist með BS-gráðu í hagfræði frá Stockholm School of Economics árið 1975. Måns starfar í dag sem stjórnarmaður í bankanum.

Måns starfaði áður hjá Swedish Export Credit Corporation (SEK) sem framkvæmdastjóri fyrirtækjaþjónustu með sæti í framkvæmdastjórn bankans auk þess að hafa unnið bæði í Unibank sem forstöðumaður yfir Svíþjóð og Nordea sem forstöðumaður einkabankaþjónustu í Svíþjóð. Þá starfaði Måns hjá Swedbank m.a. sem forstöðumaður fyrirtækjasviðs og hjá Götabanken í London og Stokkhólmi auk þess að hafa gegnt ýmsum störfum hjá Hambros Bank í London. Måns hefur jafnframt starfað við kennslu og rannsóknir hjá Stockholm School of Economics.

Bóra Hallgrímsdóttir

Bóra er fædd árið 1974. Hún var fyrst kjörin sem aðalmaður í stjórn bankans á aðalfundi hans 21. mars 2013 eftir að hafa setið sem vara-
maður í stjórn síðan á aðalfundi bankans þann 24. mars 2011. Hún er ekki hluthafi í bankanum og er óháður stjórnarmaður. Bóra á sæti í endurskoðunarnefnd og starfskjaranefnd stjórnar.

Bóra lauk kandiðatsprófi í lögfræði við Háskóla Íslands árið 2000 og öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður árið 2002. Í dag starfar Bóra sem sérfræðingur við lagadeild Háskólans í Reykjavík í váttrygginga-, samninga- og skaðabótarétti.

Bóra hefur m.a. starfað hjá tryggingarfélagunum Tryggingamiðstöð-
unni hf. og Sjónvá-Almennum tryggingum hf. Í dag situr hún í stjórn Virk-
Starfsendurhæfingarsjóðs ses., stjórn Lögfræðingafélags Íslands og er framkvæmdastjóri Tímarits lögfræðinga. Þá er Bóra einnig formaður í úrskurðarnefnd í váttryggingamálum og formaður úrskurðanefndar sjómanna og útvegsmanna.

Varamenn í stjórn eru:

Björg Arnardóttir, viðskiptafræðingur, Sigurbjörg Ásta Jónsdóttir, lögfræðingur og Ólafur Örn Svansson, hæstaréttarlögmaður.

Nánari upplýsingar um stjórnarmenn má finna á vefsíðu bankans.

Samskipti stjórnar og hluthafa

Kaupþing hf. hefur verið eigandi að 87% hlutfjár í Arion banka frá því í janúar 2010 í gegnum dótturfélag sitt Kaupskil ehf. Ríkið er eigandi 13% hlutfjár og fer Bankasýsla ríkisins með eignarhlut ríkisins í bankanum. Stjórnarformaður sér um samskipti við hluthafa fyrir hönd stjórnar og bankans á milli löglega boðaðra hluthafafunda sem eru meginvettvangur upplýsingagjafar til hluthafa. Jafnframt hafa hluthafar, fyrir tilstuðlan stjórnar, komið á ársfjórðungslegum fundum þar sem bankastjóri kynnir árshlutauppgjör bankans.

Bankastjóri

Höskuldur H. Ólafsson

Höskuldur er fæddur árið 1959. Hann tók við stöðu bankastjóra Arion banka í júní 2010. Höskuldur er ekki hluthafi í bankanum og við hann hafa ekki verið gerðir kauprétarsamningar. Höskuldur starfaði áður sem forstjóri Valitor hf. frá árinu 2006. Hann starfaði hjá Eimskip í 17 ár þar sem hann sinnti margvíslegum stjórnunarstörfum, þar á meðal stöðu aðstoðarforstjóra fyrirtækisins. Höskuldur hefur jafnframt setið í stjórnnum fjölmargra félaga og fyrirtækja hér á landi og erlendis. Höskuldur útskrifaðist með cand. oecon.-gráðu í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands árið 1987.

Bankastjóri ber ábyrgð á daglegum rekstri bankans og stýrir bankanum ásamt framkvæmdastjórn í samræmi við stefnu stjórnar. Bankastjóri veitir stjórn skýrslur um rekstur og fjárhag bankans og öll mikilvæg atriði sem geta haft áhrif á rekstur og efnahag bankans. Um ábyrgð og skyldur bankastjóra er að öðru leyti vísað til VII. kafla laga um fjármála-
fyrirtæki, og IX. kafla laga um hlutafélög. Starfsskyldur bankastjóra og ábyrgð hans taka mið af því lagaumhverfi sem um bankann gildir á hverjum tíma og þeim reglum sem stjórn bankans kann að setja.

Framkvæmdastjórn

Auk bankastjóra sitja eftirfarandi níu einstaklingar í framkvæmdastjórn Arion banka: Freyr Þórðarson, framkvæmdastjóri fyrirtækjasviðs, Gísli S. Óttarsson, framkvæmdastjóri áhættustýringarsviðs, Helgi Bjarnason, framkvæmdastjóri viðskiptabankasviðs, Iðja Brá Benedikts-
dóttir, framkvæmdastjóri fjárfestingarbankasviðs, Margrét Sveins-
dóttir, framkvæmdastjóri eignastýringarsviðs, Jónína S. Lárusdóttir, framkvæmdastjóri lögfræðisviðs, Rakel Óttarsdóttir, framkvæmdastjóri upplýsingatækisviðs, Sigurjón Pálsson, framkvæmdastjóri rekstrarsviðs og Stefán Pétursson, framkvæmdastjóra fjármálasviðs.

Nánari upplýsingar um framkvæmdastjórn má finna á vefsíðu bankans.

Upplýsingar um brot á lögum og reglum og dómsmál

Arion banka hefur ekki verið synjað um skráningu, heimild, aðild eða leyfi til þess að stunda tiltekin viðskipti eða starfsemi. Bankinn hefur ekki sætt afturköllun, ógildingu eða uppsögn skráningar, heimildar, aðildar eða leyfis.

Upplýsingar um dómsmál tengd Arion banka er að finna í skýringum með ársreikningi samstæðu bankans.

Stjórnarháttayfirlýsing þessi var yfirfarin og samþykkt af stjórn bankans á fundi hennar 13. febrúar 2017.

